

MAGYAR KÉZILABDA SZÖVETSÉG

„A Kézilabdázás Szabálykönyve”

Hatályos: 2023. július 1.

Tartalom

I. VERSENYSZABÁLYOK	4
1. SZABÁLY - A versenyek neme.....	4
2. SZABÁLY - A versenyek jellege	4
3. SZABÁLY - A versenyek rendszere.....	4
4. SZABÁLY - A versenyek fajtái	5
5. SZABÁLY - A versenyek résztvevői.....	6
6. SZABÁLY - A versenybizottság	14
7. SZABÁLY - A versenykiírás.....	15
8. SZABÁLY - A nevezés	17
9. SZABÁLY - A sorsolás	18
10. SZABÁLY - A mérkőzések megrendezése	19
11. SZABÁLY - Hirdetések.....	22
12. SZABÁLY - A verseny (mérkőzés) ünnepélyes megnyitása és befejezése.....	23
13. SZABÁLY - A versenyjegyzőkönyv kitöltése.....	23
14. SZABÁLY - Egyéb rendelkezések.....	25
II. BAJNOKI RENDSZABÁLYOK	28
1. SZABÁLY - A bajnokság rendszere	28
2. SZABÁLY - A bajnokság osztályai (csoportjai).....	29
3. SZABÁLY - A feljutás és a kiesés	30
4. SZABÁLY - A mérkőzések lejátszásának rendje	32
5. SZABÁLY - A mérkőzések pontos időpontjának és helyének meghatározása (A mérkőzések bejelentése).....	37
6. SZABÁLY - A mérkőzések megkezdése, várakozási idő	42
7. SZABÁLY - Játékjogosultság	44
8. SZABÁLY - Mérkőzések elhalasztása, lemondása, elmaradása.....	46
9. SZABÁLY - A mérkőzésekről való távolmaradás.....	48
10. SZABÁLY - A mérkőzés félbeszakadása	50
11. SZABÁLY - A bajnokságból való visszalépés, illetve törlés	53
12. SZABÁLY - Óvás a mérkőzések eredményei ellen	53
13. SZABÁLY - A bajnokságban részt vevő csapatok helyezési sorrendjének megállapítása.....	58
14. SZABÁLY - A bajnokságban legjobb helyezést elért csapatok díjazása	60
15. SZABÁLY - A bajnokság nyilvánossága, az eredmények rögzítése.....	61
III. KUPARENSZABÁLYOK	63

1. SZABÁLY - A kupamérkőzések rendszere	63
2. SZABÁLY - A kupamérkőzések tagozódása	63
3. SZABÁLY - A csapatok kiemelése	64
4. SZABÁLY - A mérkőzések lejátszásának rendje	65
5. SZABÁLY - A mérkőzések pontos időpontjának és helyének meghatározása (A mérkőzések bejelentése).....	65
6. SZABÁLY - A mérkőzések megkezdése, várakozási idő	66
7. SZABÁLY - Játékjogosultság	66
8. SZABÁLY - A mérkőzések elhalasztása, lemondása, elmaradása	66
9. SZABÁLY - A mérkőzésekről való távolmaradás.....	66
10. SZABÁLY - A mérkőzések félbeszakítása	66
11. SZABÁLY - A kupamérkőzésekről való visszalépés, illetve törlés	67
12. SZABÁLY - A mérkőzések eredménye elleni óvás.....	67
13. SZABÁLY - A kupamérkőzésen részt vevő csapatok helyezési sorrendjének, illetve továbbjutásának megállapítása	68
14. SZABÁLY - A kupamérkőzéseken legjobb helyezést elért csapatok díjazása	68
15. SZABÁLY - A kupamérkőzések nyilvánossága, az eredmény rögzítése	69
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	69

I. VERSENYSZABÁLYOK

A versenyszabályok a kézilabda-mérkőzések lebonyolításának, illetve lejátszásának formai feltételeit tartalmazzák. Biztosítják az egységes versenyzést, azt, hogy a csapatok azonos feltételek mellett, igazságos körülmények között alakíthassák ki a mérkőzések számszerű eredményét, és állapíthassák meg a győztest, végső soron pedig a jobb helyezést. Érvényük a hazai mérkőzésekre terjed ki.

1. SZABÁLY - A versenyek neme

Kézilabda-mérkőzéseket férfi (fiú) és női (leány) csapatok részére rendeznek.

2. SZABÁLY - A versenyek jellege

A kézilabda-mérkőzések csak csapatverseny jellegűek lehetnek, amelyeken a játékszabályokban meghatározott létszámú csapatok vesznek részt. A csapatverseny helyezési sorrendjét a vonatkozó szabályok (Bajnoki és Kupa Rendszabályok) szerint kell kiszámítani, pontszám, egymás elleni eredmény, gólkülönbség stb. alapján.

3. SZABÁLY - A versenyek rendszere

1.§ Körmérkőzéses rendszerben minden csapat minden csapattal mérkőzik sorsolás szerinti sorrendben, és a mérkőzések összesített eredményei alapján állapítják meg a résztvevők sorrendjét. A körmérkőzéses rendszer lehet:

- a) egyfordulós, amelyben a verseny során a mérköző csapatok csak egy mérkőzésen találkoznak egymással, és annak az eredménye a mértékadó;
- b) többfordulós, amelyben a csapatok a verseny keretén belül kétszer vagy többször találkoznak egymással, a helyezéseket a fordulókban elért eredmények összesítése alapján kell kiszámítani;
- c) villámtorna, amelyen a játékidő rendszerint rövidített és a mérkőzéseket egy vagy csupán néhány nap alatt játsszák le.

2.§ Kieséses rendszerben a csapatok sorsolás szerinti ellenfelekkel játszanak, és a versenykiírásban meghatározottak szerint esnek ki a további küzdelemből. A kieséses rendszerű versenyek kiírhatók úgy is, hogy azokon a korábbi eredményektől vagy az osztályba sorolástól függetlenül minden csapat indulhat. A résztvevők sorrendjét az határozza meg, hogy a csapatok milyen időrendben esnek ki a versenyből. Általában először az előkészítő, esetleg az előselejtező vagy selejtező küzdelmekben kiemelik a magasabb tudású csapatokat (a legutóbbi, hasonló természetű kupaverseny vagy a bajnokság, esetleg más versenyek eredményei alapján), és ezek csak akkor kapcsolódnak a versenybe, amikor a gyengébbek egy része az egymás közötti mérkőzések során már kiesett. A kiesés mindaddig folyik, míg végül a két legjobb csapat marad versenyben, akiknek egymás elleni mérkőzése dönti el, hogy a versenyt melyik csapat nyeri meg, illetve ki lesz a győztes. Ezen kívül tartható a döntőbe nem jutott csapatok számára helyosztó, például mérkőzés a 3. helyért.

A kieséses rendszer lehet:

- a) egyszerű egyenes kiesés, amelyben a csapatok az első vereség után kiesnek a további küzdelmekből;
- b) több mérkőzéses kiesés, amelyben a csapatok ugyanazon ellenfél ellen két mérkőzést játszanak (oda-visszavágó alapon), és e két mérkőzés összeredménye dönti el a kiesést.

A versenykiírás úgy is rendelkezhet, hogy a csapatok egy vereség után további mérkőzést is játszanak, de más csapattal, és csak az így elszenvedett, második vereség után esnek ki.

3.§ Vegyes rendszerben a verseny céljától és ennek megfelelően a versenykiírástól függően, a verseny első részét (pl. selejtezőket, nyolcaddöntőket, negyeddöntőket) kieséses rendszerben, majd a versenyben maradt legjobb csapatok részére a verseny második részét (pl. elődöntőket, döntőket) körmérkőzéses rendszerben bonyolítják le. Vagy fordítva: a verseny első részét körmérkőzéses rendszerben játsszák, majd a csoportgyőztesek a további helyezéseket kieséses rendszerben (helyosztók) döntik el.

4.§ Egyszerű versenysor esetén az osztályba vagy csoportba sorolt csapatok egy verseny (esetleg egyszeri egymás elleni találkozás, pl. villámtorna) eredményei alapján döntik el a helyezési sorrendet és a győztest, aki a bajnoki, kupagyőztes stb. címet kapja. Ezzel a verseny véglegesen lezárult, és az eredményei nincsenek hatással semmilyen további versenyre.

5.§ Egymásra épülő versenysoron a kitűzött cím elnyeréséért több, alacsonyabb fokú versenyt kell végig küzdeni, és azokon győzelmet szerezni, vagy olyan helyezéshez jutni, amely a következő, magasabb fokú versenyen indulásra jogosít. Ilyen például a Nemzeti Bajnokság, amelynél a városi, budapesti kerületi bajnoki osztályok győztesei továbbjutnak a vármegyei, budapesti bajnokságba, majd innen az NB II-be. Ennek győztesei pedig végső soron az NB I/B-n keresztül az NB I-be kerülnek, és a Magyarország bajnokcsapata címért küzdenek. Ha viszont a csapatok saját bajnoki fokozatunkban utolsó helyezést (-eket) értek el, a következő évben egy bajnoki fokozattal lejjebb kerülnek.

6.§ Az előbbieket értelemszerűen alkalmazhatók az amatőr, a hivatásos vagy a vegyes (nyílt) versenyekre.

4. SZABÁLY - A versenyek fajtái

1.§ Házi mérkőzéseket a rendező szerv (sportszervezet stb.) saját csapatai részére rendez. Például a házi versenyeken a kézilabda-szakosztály csapatain kívül részt vehetnek a sportszervezet más szakosztályaiból alakított csapatok is.

2.§ Barátságos mérkőzések nem szerepelnek a hivatalos versenynaptárban. A szakosztályok ezeket rendszerint edzőmérkőzésként, felkészülési jelleggel, alkalmasszerűen és a kiválasztott ellenfelekkel történt előzetes, kölcsönös megállapodás alapján rendezik. Amennyiben edzőmérkőzésen az adott évre játékvezetői jogosultsággal rendelkező játékvezető működik, minden esetben a mérkőzést az MKSZ-hez, illetve a Vármegyei/Budapesti Kézilabda Szövetséghez be kell jelenteni.

3.§ Meghívásos mérkőzéseknél a részvételt külön meghíváshoz kötik. Például valamilyen ünnep vagy esemény alkalmából hív meg a rendező sportszervezet csapatot vagy csapatokat. A meghívás oka lehet a sportágat bemutató, illetve propagandát vagy más szakmai szempontokat - esetleg tapasztalatcserét - célzó mérkőzések szervezése is.

4.§ Bajnoki mérkőzéseket valamely terület (pl. ország, megye, város), szervezet vagy szakma bajnoki címéért rendeznek.

5.§ Kupamérkőzéseket valamely sportszerv vagy más szervezet által felajánlott kupáért vagy „díjért“ rendeznek. A kupamérkőzéseknél általában nem határozzák meg a nevezések számát, és egyéb eredményektől függetlenül minden jelentkező csapatot beosztanak. Ilyen pl. a Magyar Kupa, a Liga Kupa, stb.

6.§ Nemzetközi mérkőzéseken más nemzetek csapatai is részt vesznek. Ilyenek pl. a különböző városok csapatai közötti nemzetközi tornák vagy a sportszervezetek nemzetközi találkozói stb. Az előírt feltételek teljesítése által nemzetközi találkozó létrehozására jogosult és erre engedélyt kapott sportszervezetek a mérkőzéseket (akár hazai rendezésben, akár külföldön) csak olyan időpontban játszhatják, amely nem ütközik a versenynaptárban előírt kötelezettségeikkel.

7.§ Országok (nemzetek) közötti válogatott mérkőzéseken az egyes nemzetek játékosaiából összeállított válogatott csapatok vesznek részt, különböző korosztályokban.

8.§ Hivatalos nemzetközi, illetve országok közötti mérkőzéseket – a felkészülési, barátságos mérkőzések kivételével – az illetékes nemzetközi sportszervezetek írják ki.

A legrangosabbak:

- Az Olimpiai játékok kézilabda tornája (Nemzetközi Olimpiai Bizottság, a továbbiakban: NOB).
- Világbajnokságok (Nemzetközi Kézilabda Szövetség, a továbbiakban: IHF).
- Európa-bajnokságok és a sportszervezetek európa kupamérkőzései (Európai Kézilabda Szövetség, a továbbiakban: EHF).

5. SZABÁLY - A versenyek résztvevői

1.§ A játékosok

- a) A játékosokat életkori és szakmai szempontok figyelembevételével korcsoportokra kell osztani. A korcsoportok szerinti felkészítés és versenyeztetés biztosítja, hogy a mérkőzéseken megközelítően azonos fejlettségű játékosok kerüljenek egymással szembe. Ez egyúttal lehetővé teszi az életkori sajátosságok szerinti tudás kidomborodását, az igazságosabb eredmények kialakulását, továbbá csökkenti a játékosok túlzott fizikai megterhelését és a sérülésveszélyt, megelőzi egészségük károsodását.
- b) A játékosok szerepeltetésére - mindkét nemben - több korcsoportban van lehetőség. Szakmai szempontok alapján kell meghatározni, hogy adott korosztályban hány évvel fiatalabb játékos szerepeltethető. A legkisebbeknél nem javasolt 1 évfolyamnál nagyobb eltérés (például a 12 évesek között 11

éves szerepelhet, de 10 éves nem), idősebbeknél (például U20-ban) szakmai döntés szerint több évvel fiatalabb játékos is szerepelhet.

- c) Az egyes korcsoportokban a játékosok annak az évnek a végéig játszhatnak, amelyben betöltik a korcsoportban előírt életév felső határát. A szabályozás elvi-orientáló jellegű. Eltérés lehetséges. A pontosítást a mindenkori versenykiírásban kell elvégezni. Indokolt esetben, például utánpótlás-nevelési, kiválasztási érdekből egyes versenyeken a résztvevők életkora a megadott határokon belül más, közbenső életkorban is megállapítható. A junior világ- és Európa-bajnokságokon, valamint az ifjúsági világ- és Európa-bajnokságokon a játékosok korhatárát, az IHF és az EHF határozza meg. Célszerű a hazai utánpótlás bajnokságok idősebb korosztályainál azonos különbséggel kiírni a versenyeket. Például, ha U20-as és U18-as nemzetközi korosztályoknak ír ki versenyt az IHF, vagy az EHF, akkor a hazai bajnokságban is két év korkülönbséggel javasolt versenyt rendezni.
- d) A játékosok általában saját korcsoportjuk mérkőzésein szerepelhetnek, alsóbb korcsoportban nem.
- e) A játékosok ismerjék és pontosan tartsák meg a mérkőzések lebonyolításával kapcsolatos szabályokat, szabályzatokat és feltételeket. Aki e kötelezettségének nem tesz eleget, azt figyelmeztetni kell. A szabályok ismételt megsértésénél vagy súlyosabb szabálysértéseknél a játékost figyelmeztetés nélkül is ki lehet zárni a mérkőzésekből, esetleg az egész versenyből.
- f) A játékosok kötelesek a játéktérre lépés előtt szabályszerű mezbe öltözve a mérkőzés színhelyén megjelenni. Ha a verseny vagy mérkőzés megnyitására ünnepélyes felvonulást hirdetnek, a játékosok (a cserejátékosok is) kötelesek az erre vonatkozó előírásoknak megfelelően, pontosan megjelenni. Ugyanígy kell eljárni, ha a verseny vagy a mérkőzés befejezése után a rendező sportszerv ünnepélyes eredményhirdetést, illetve felvonulást írt elő. Ilyenkor különösen fontos, hogy a játékosok megjelenésükkel is biztosítsák a csapat fegyelmezett egységét.
- g) A mérkőzés versenyjegyzőkönyvében „A” helyen megjelölt hivatalos személy felelős a csapat sportöltözékének szabályosságáért. A csapatnak a játékszabályokban meghatározott egységes öltözékben kell megjelennie a mérkőzéseken.
- h) A játékosok bemelegíthetnek az e célra kijelölt helyen.
- i) A mérkőzéseken részt vehet minden olyan játékos, aki kézilabda igazolvánnyal rendelkezik és abban a szükséges bejegyzések rendben vannak, s neve szerepel a versenyjegyzőkönyvben. A kézilabda igazolványt, a versenyengedélyt, a sportorvosi igazolást a csapatfelelős a mérkőzés előtti igazolásnál kötelesek bemutatni a játékvezetőknek/versenybíróknak ellenőrzés céljából. A bemutatás módját (elektronikus, papír alapú, vagy egyéb) a versenykiírás írja elő. A játékosok személyazonosságukat kézilabda igazolvánnyal igazolják. Vitatott személyazonosság esetén a játékvezetők/versenybírók felszólítására személyi igazolványukat vagy más hiteles okmányukat kötelesek felmutatni, amelyből a személyazonosság egyértelműen megállapítható.
- j) Amennyiben a versenykiírás elrendeli, a játékosoknak az adott versenyre külön versenyengedéllyel kell rendelkezniük.
- k) A játékosok jogosultak igénybe venni a csapat öltözőjét (a mellékhelyiségekkel együtt), ahová a csapat tagjain és vezetőin kívül más személy nem léphet be.

- l) A játékosok a mérkőzés alatt kötelesek megtartani a játékszabályokat. Kérdéseikkel, kéréseikkel vagy észrevételeikkel csak a csapatfelelős útján fordulhatnak a játékvezetőkhez és tiszteletben kell tartaniuk a cserehely szabályzatot.
- m) A játékosok sem a felkészülés, sem a versenyzés során mesterséges teljesítményfokozó készítményt, doppingszert nem használhatnak. Az esetleges félreértések elkerülése érdekében, amennyiben a játékos a mérkőzés előtt doppinggyanús összetételű, de szükséges gyógyszert fogyasztott, a körülményt a mérkőzés előtt a versenyjegyzőkönyvben fel kell tüntetni. Amennyiben a doppingellenőrzésre jogosult szervezet ellenőrzést rendel el, a játékos köteles magát alávetni a vizsgálatnak. Az a játékos, aki a mérkőzés előtt alkoholos befolyásoltság alatt áll, s ezt a játékvezetők minden kétséget kizáróan megállapítják, nem léphet a játéktérre.
- n) A játékosok élet- sport és vagyon, valamint baleset- és betegbiztosításáért az a sportszervezet felelős, amelyik a játékos részére kiállította a kézilabda igazolványt, illetve ahol versenyengedéllyel rendelkezik.
- o) Ha a versenyen (mérkőzésen) valamely játékost a játékvezetők fegyelmi jogkört alkalmazva feljelentettek, a játékos köteles megjelenni az illetékes kézilabda szövetség Fegyelmi Bizottságánál az előírás szerinti hivatalos időben. Ettől csak kivételes esetben - betegség, halaszthatatlan munkahelyi elfoglaltság stb. - lehet eltekinteni.
- p) A kézilabda-szakosztály vezetősége vagy a játékosok a csapat tagjaiból csapatkapitányt választhat. A tisztséggel általában tapasztalt, fegyelmezett játékost bíznak meg, aki előnyösen hat játékosársaira, képes őket összetartani. A csapatkapitányt - a korábbiaktól eltérően - nem kell külön megjelölni és a versenyjegyzőkönyvben sem kell feltüntetni. Zömmel formai teendőket lát el. A versenyek előtti térfélválasztáskor, ünnepélyes felvonuláskor, valamint a játék megkezdése céljából a játéktérre vonuláskor, továbbá a verseny (mérkőzés) utáni távozáskor a csapatkapitány a csapat élén halad stb. A csapatkapitányra a játékosokra vonatkozó szabályok érvényesek.

2.§ Hivatalos személyek

- a) A nemzetközi - és az azzal megegyező hazai - játékszabályok egységes és félreérthetetlen alkalmazása érdekében „hivatalos személynek” kell tekinteni mindazokat (maximum 5 fő), akik a mérkőzésen a cserejátékosok (maximum 9 fő) társaságában a cserepadon (cserehelyen) tartózkodnak. Hivatalos személy lehet a csapatvezető, edző, továbbá segédedző, orvos, gyúró vagy bárki más, aki a csapat versenyzését segíti.
- b) A csapat hivatalos személyeit a versenyjegyzőkönyvvel megegyezően A, B, C, D (bizonyos esetekben E) megkülönböztető jelzéssel kell ellátni. Közülük az “A” helyen megjelölt személy a csapatfelelős. A jelzésül szolgáló, nyakba akasztható kartont a rendező sportszervnek kell biztosítani.
- c) Az MKSZ, illetve a területileg illetékes szakszövetség intézkedhet úgy, hogy a hivatalos személyek között működési engedéllyel rendelkező edzőnek kell lenni. Ezt a követelményt a versenykiírásban szükséges rögzíteni.

- d) Amennyiben a versenyen (mérkőzésen) valamely hivatalos személyt a játékvezetők kizártak, illetve a fegyelmi jogkört alkalmazva feljelentettek, a hivatalos személy - szükség esetén a sportegyesület képviselőjével együtt - idézés nélkül köteles megjelenni az illetékes kézilabda szövetség fegyelmi bizottságánál az előírás szerinti hivatalos időben. Ettől csak kivételes esetben - betegség, halaszthatatlan munkahelyi elfoglaltság, utazási probléma stb. - lehet eltekinteni, vállalva a távollét következményeit.

3.§ Az edző

- a) Az edző a külön jogszabályban meghatározott szakképesítéssel rendelkező természetes személy, aki szakmailag összefogja a csapatot, gondos nevelő- és oktatómunkával felkészíti a játékosokat az eredményes szereplésre, biztosítja fejlődésüket. A mérkőzés előtt tanáccsal látja el a játékosokat, és levezeti a játékhoz szükséges bemelegítést. Általában jogosult minden olyan tevékenységre, amellyel a mérkőzések sportszerű lebonyolítását, csapatának sikerét és eredményességét elősegítheti.
- b) A mérkőzések megkezdése előtt az edző köteles közölni a csapatfelelőssel azon játékosok névsorát, akiket a mérkőzésen szerepeltetni kíván. A csapat összeállítása az edző feladata, kizárólagos joga, de figyelembe veheti a szakosztály-vezetőség tanácsait, észrevételeit. A játékosok mérkőzés közbeni cseréjét az edző végzi és irányítja.
- c) Az edző köteles ismerni és tanítani a hatályos játékszabályokat.
- d) Az edző köteles a csapat tagjait fegyelmezetten a mérkőzésre kísérni, és a mérkőzés végéig velük együtt maradni. Ez különösen fontos utánpótlás csapat esetén. A mérkőzésen a cserepadon (cserehelyen) a csapatfelelőssel és a cserejátékosokkal együtt köteles helyet foglalni. A játékidő alatt csak úgy nyújthat segítséget a játékosoknak, és csak úgy irányíthatja a játékot, hogy azzal ne zavarja a mérkőzés sportszerű lebonyolítását, a játék folyamatosságát. Sportszerű hangnemben tolmácsolhatja a játékosoknak szóló közléseit.
- e) Ha az edző megsérti a sportszerűséget, illetve az érvényben lévő szabályok vagy szabályzatok valamelyikét, a játékvezetők figyelmeztessék, súlyosabb esetben zárják ki. A kézilabdázás játékszabályai 8:10 pontja alatt feltüntetett vétségeket a játékvezetők kötelesek jelentésükben rögzíteni. A szabálysértést elkövető edző ellen az illetékes kézilabda szövetség illetékes fegyelmi bizottsága fegyelmi eljárást indít.
- f) Kéréseit, kérdéseit vagy észrevételeit a csapatfelelős útján eszközölheti.
- g) Lehetőség szerint az edző a mérkőzés alatt sportszerű öltözékben foglaljon helyet a cserepadon (lásd játékszabályok cserehely szabályzat 3. pontja).
- h) Ha a mérkőzésen valamilyen ok miatt nincs jelen csapatfelelős, és ha más intézkedés nem történt, általában az edző kötelessége, hogy elvégezze a csapatfelelősi feladatokat, teendőket.

- i) Az edző határidőre köteles elkészíteni éves felkészítési tervét (program és edzésterv), és az egyes felkészítési időszakok után, valamint minden év végén részletes jelentést készíteni a felkészítési terv végrehajtásáról, a végzett munkáról.
- j) Az edző a csapat jobb felkészítése érdekében köteles magát szakmailag továbbképezni. Ugyanakkor erkölcsi kötelessége tapasztalatait átadni edzőtársainak.
- k) Az illetékes kézilabda szövetség szabályozhatja, hogy az adott versenyszinten (pl. bajnoki osztály) milyen szakmai végzettséggel rendelkező edzők tevékenykedhetnek (edzői licenc). A rendelkezést érvényesíteni kell a cserehelyen való tartózkodás során.

4.§ A játékvezetők

- a) Az illetékes rendező sportszervnek minden mérkőzésre játékvezetőket kell biztosítani. A játékvezetőket az illetékes kézilabda szövetség játékvezetői bizottságától kell kérni. A kiküldött játékvezetők kötelesek a kijelölt mérkőzésre lelkiismeretesen felkészülni, előírás szerinti módon és a kezdési időpont előtt legalább 1 órával korábban a mérkőzés helyszínén a feladat elvégzésére alkalmas állapotban megjelenni.
- b) A játékvezetők szerezzenek érvényt a játékszabályoknak, s mind a játéktéren, mind a nézőtéren hatáskörükhöz mérten biztosítsák a mérkőzés sportszerű lebonyolítását. A játékvezetők erkölcsileg és fegyelmileg felelősek a mérkőzés igazságos, pártatlan, szabályos levezetéséért. E feladat végrehajtását segíti a játékvezetők fegyelmezési jogköre. A szabályok értelmében hozott ítéleteik jogerősek s megváltoztathatatlanok, azokat azonnal, bírálat és késlekedés nélkül végre kell hajtani.
- c) Minthogy a játékszabályok részletesen nem terjedhetnek ki a mérkőzésen előforduló valamennyi esetre, a játékvezetőknek az adott esetet az optimálisan alkalmazható szabályok szellemében kell elbírálniuk.
- d) A játékvezetők tárgyilagosságuk, tekintélyük megóvásának érdekében tartsák távol magukat a csapatoktól, mérkőzés előtt ne folytassanak velük magánbeszélgetéseket, távoli mérkőzések esetén ne utazzanak a sportszervezetek járművével, ne fogadjanak el tőlük semmiféle megvendégelést, ajándékot.
- e) A játékvezetőknek mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a kiírt mérkőzést a játéktéren lejátsszák. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy szabályellenes körülmények között is levezessék a mérkőzést.
- f) A mérkőzés szabályos és sportszerű lebonyolítása érdekében, ha játékos, vezető és néző megengedhetetlenül sértő, szabályellenes magatartást vagy megnyilvánulást tanúsít - személyre való tekintet nélkül - kellő eréllyel és határozottsággal kell fellépni. A fegyelmezetlen játékosokat büntessék meg (figyelmeztetés, időleges kiállítás és kizárás), a hivatalos személyeket, a sportszervezeti vagy szakosztályi vezetőket, képviselőket, a nézőket pedig figyelmeztessék. Ismétlődő vagy súlyosabb esetekben a versenyhely, illetve a sportcsarnok területéről távolíttassák el. E feladatok ellátása érdekében a játékvezetők a rendezőknek utasítást adhatnak és a jelenlevő rendezők, esetlegesen a rendőrség segítségét kérhetik. Ha a játékvezetők kétséget

kizáróan megállapítják, hogy valamelyik tisztségviselő nem teljesíti kötelességét, esetleg sportszerűtlen magatartást tanúsít, kiutasíthatják a mérkőzés színhelyéről.

- g) Indokolt esetben megszakíthatják vagy félbeszakíthatják a mérkőzést (lásd még 5. szabály 11. § és 10. szabály 6. §, továbbá Bajnoki Rendszabályok 10. szabály).
- h) Amennyiben versenybíró nem működik közre, a játékvezetők kötelessége, hogy nyilvántartsák az eredmény alakulását, rögzítsék a félidő és a mérkőzés végeredményét, gondoskodjanak a játékidő pontos megtartásáról, a versenyjegyzőkönyvet a mérkőzést követően azonnal adják postára vagy más módon juttassák el az illetékes kézilabda szövetségnek.
- i) A mérkőzés előtt, alatt és után előforduló minden különleges esetről készítsenek valósághű, pontos jelentést és azt juttassák el a kiküldő játékvezetői vagy versenybizottságnak. Ez a jelentés független az esetleg jelen levő szövetségi képviselő jelentésétől és a versenyjegyzőkönyvtől. Valamely játékos feljelentése esetén pontosan és részletesen töltsék ki az e célra rendszeresített nyomtatványt. Feltétlenül jelenteni kell az elmaradt vagy félbeszakadt mérkőzést.
- j) A játékvezetői és kiküldetési díjakról a mindenkor hatályos rendelkezések intézkednek. A játékvezetők csak az ezekben a rendelkezésekben meghatározott összegeket (térítéseket) számolhatják el.
- k) Elméletben és gyakorlatban állandóan képezzék magukat. Vegyenek részt a továbbképző előadásokon, konferenciákon és azok színvonalát közreműködésükkel segítsék. Tanulmányozzák a szakfolyóiratokat, a szakirodalmat és tevékenységükkel igyekezzenek előbbre vinni minden szakvitát. Tegyenek eleget az előírás szerinti orvosi vizsgálatnak.
- l) A játékvezetői bizottság által rendszeresített szövetségi napon - vagy levélváltás, e-mail útján - teljesítsék kötelezettségeiket (jelentkezzenek mérkőzésvezetésre, ezzel egyidőben jelentsék be sportszervezettel összefüggő esetleges érdekeltségüket, vegyék át a játékvezetői küldést, szükséges esetben jelenjenek meg a fegyelmi bizottság előtt stb.). Ugyanakkor közreműködésükkel támogassák a játékvezetői bizottság munkáját, s ezáltal segítsék a sportág fejlődését.
- m) A játékvezetők képzéséért, vizsgáztatásáért felelős bizottság köteles ú.n. Játékvezetői Követelményrendszert kiadni.

5.§ A versenybírók

- a) A mérkőzésen versenybírók segítik a játékvezetők munkáját. Jelenlétük, illetve tevékenységük nemzetközi, országok közötti mérkőzésen, valamint hivatásos mérkőzéseken kötelező. A legidősebb korosztályok I. osztályú mérkőzésein is erre kell törekedni. Alacsonyabb osztályokban és korosztályokban a versenykiírások döntenek e kérdésben.
- b) Versenybírónak csak az tekinthető, akit az illetékes szakszövetség jelöl és az előírt képzés, illetve továbbképzés követelményeinek eleget tett. Ha a mérkőzésre a szakszövetség csak egy versenybírókat küld, akkor az illető jellemzően az időmérői feladatokat látja el. Ebben az esetben a rendező sportszerv egy alkalmas személyt megbízhat segítőként a titkári feladatok elvégzésére (pl. a versenyjegyzőkönyv vezetése).

- c) Jogaik és kötelességeik, illetve feladataik megtalálhatók a 18. játékszabályban és II. melléklet 7. pontjában, egyebekben értelemszerűen alkalmazhatók az előző §-ban (A játékvezetők) leírtak.
- d) Amennyiben a mérkőzésen bármely ok miatt nincs jelen versenybíró, feladatait értelemszerűen a játékvezetők veszik át, illetve látják el.
- e) A versenybírók költségtérítését a játékvezetői díjakkal együtt az MKSZ elnöksége szabályozza.
- f) A versenybírók képzéséért, vizsgáztatásáért felelős bizottság köteles ún. Versenybírói Követelményrendszert kiadni.

6.§ A szövetségi biztonsági ellenőr

Alkalomszerűen, vagy bizonyos indokolt esetekben szükségszerűen kívánatos, hogy a mérkőzések szabályos, sportszerű lebonyolítását erre kijelölt személy (személyek) ellenőrizze (ellenőrizzék). A mérkőzéseken hivatalos ellenőr a következők szerint vehet részt:

- a) Az illetékes kézilabda szövetség elnöksége vagy valamelyik bizottsága kezdeményezheti és a versenybizottság, vagy a játékvezetői, bizottság saját vagy a mérkőzést rendező sportszerv költségére „hivatalból” küld ki ellenőrt a mérkőzés egészére kiterjedő vagy sajátos ellenőrzési feladatokkal.
- b) A mérkőzésen részt vevő valamelyik sportszervezet kéri az ellenőr kiküldését. Ebben az esetben az ellenőr költségeit a kérést előterjesztő sportszervezet köteles fizetni. Ellenőrt legkésőbb a mérkőzés előtt legalább 5 nappal korábban lehet kérni írásban. Ilyenkor a kérelmet benyújtó sportszervezet fizeti az ellenőr díját, és utazási költségét.
- c) Az ellenőr minden esetben köteles - a lényeges kérdésekre részletesen kitérő - írásos jelentést készíteni, s azt a mérkőzést követően legkésőbb 48 órán belül megküldeni az illetékes kézilabda szövetségnek.
- d) Javasolt, hogy az ellenőr valamely sportszakmai képesítéssel (testnevelő tanári, edzői, játékvezetői) rendelkezzen. Jogait és kötelességeit a kiküldő szerv határozza meg.

7.§ A játékvezetői ellenőr

Játékvezetői ellenőrt a játékvezetői albizottság jelöl ki a játékvezetők tevékenységének, főleg a játékszabályok érvényesítésének ellenőrzésére.

Az ellenőrnek a játékvezetői albizottság által kidolgozott irányelvek, rend és módszerek alapján kell eljárni. Az adminisztrációs kötelezettségeken túl (az ellenőrzési lap kitöltése, a teljesítmény pontszámának megállapítása) olyan értékelést, véleményt és hasznos tanácsokat kell adni a közreműködő játékvezetőknek, amelyek elősegítik fejlődésüket.

8.§ Sportszervezeti tisztségviselők

A sportszervezet megbízhat, foglalkoztathat különféle elnevezésű tisztségviselőket: csapatvezető (elsősorban utazások esetén a felelős vezetői teendőket ellátó személy), technikai vezető vagy intéző (az adminisztrációs, a technikai jellegű feladatokat teljesíti), szövetségi képviselő (az illetékes szakszövetséggel tartja a kapcsolatot). Ezeknek a tisztségviselőknek a jogkörét és feladatait a sportszervezet önállóan határozza meg.

Amennyiben nem szerepelnek a mérkőzés versenyjegyzőkönyvében megjelölt hivatalos személyek között, nem tekinthetők a mérkőzés közvetlen résztvevőjének.

A sportszervezeti tisztségviselők kötelessége a mérkőzés sikerét saját hatáskörük és lehetőségeik keretében elősegíteni. A mérkőzés időtartama alatt a játéktér körülvevő biztonsági zónán kívül, általában a nézőtérrel tartózkodhatnak.

9.§ A rendezők

- a) Minden mérkőzésre a rendező sportszervezet a versenykiírásnak, illetve a szurkolók várható számának megfelelő számú rendezőt köteles kijelölni. A főrendező nevét és lakcímét, továbbá a rendezők névsorát a verseny (mérkőzés) megkezdése előtt át kell adni a játékvezetőknek, illetve a versenybíróknak. A rendezők magatartásáért és munkájáért a rendező sportszerv felelős, személy szerint a pályaválasztó sportszervezet csapatvezetője.
- b) A rendezők kiváltképpen kötelesek sportszerű magatartást tanúsítani, és a játékvezetők, valamint a versenybírók utasításait megtartani, illetve végrehajtani.
- c) Amennyiben a rendezők nem tartják meg az utasításokat, leválthatók, kiutasíthatók a pálya területéről.

10.§ Egyéb közreműködő személyek

- a) Minden versenyen (mérkőzésen) - a lehetőség szerint és a küzdelem várható fokától, a mérkőzés színvonalától, fontosságától függően - legyen jelen orvos. A Nemzeti Bajnokság I. és I/B osztályának mérkőzésein orvos jelenléte kötelező, alsóbb osztályokban ajánlatos. Nagyobb versenyre kiegészítő egészségügyi személyzetről is kell gondoskodni. Az előírás szerinti orvos biztosítása a rendező sportszervezet feladata. Ez a kötelezettség független attól, hogy a résztvevő csapatok hivatalos személyei vagy játékosai között szerepel-e diplomás orvos. Jelenléte szükséges, közreműködése a mérkőzés valamennyi résztvevőjének segítségét, védelmét szolgálja. A játéktérre - indokolt esetben - csak a játékvezető külön engedélye alapján léphet. Értelemszerűen a játékszabályok nem érvényesíthetők az ügyeletes orvossal szemben, akinek egyébként az ún. biztonsági zónán belül kell helyet biztosítani.
- b) A hangosbemondó a játékosokat, a szurkolókat és a mérkőzés többi résztvevőjét tájékoztatja. Ismerteti a rendezéssel, a műsorral kapcsolatos tennivalókat. Bemutatja a játékosokat és azok vezetőit, edzőit, a játékvezetőket. Közli az eredmény alakulását és a versennyel kapcsolatos egyéb eseményeket. Felvilágosítást adhat az érdeklődőknek, a sajtónak, a rádióknak, a televízióknak stb. E feladat végrehajtása érdekében felhasználja az összes rendelkezésre álló összeköttetési és hírközlési eszközt: telefon, hangszóró, hangtölcsér, eredményjelző tábla stb. A tájékoztató és hírközlő munkájával nem zavarhatja a játékot és a verseny (mérkőzés) egyetlen résztvevőjét sem. A mérkőzést kezdő és záró sípjel között - kivéve a holtidőket és a félidői szünetet - hirdetés, zene vagy más, a mérkőzés jellegétől, sportszerűségétől eltérő közlés (pl. az egyik csapat buzdítása) nem sugározható.
- c) A törölt személyek megjelenésére, ruházatára egységesen kötelező előírás nincs. Szükséges azonban, hogy a mérkőzés sportjellegének megfelelően öltözködjének. A résztvevő csapatok számozott mezét vagy ahhoz hasonló

felszerelést nem viselhetnek. Egyebekben a törlés elrendeléséért a játékvezető felelős, figyelemmel az ide vonatkozó játékszabály előírásaira.

- d) A versenyek (mérkőzések) lebonyolításában egyéb személyek is közreműködhetnek. Például a pályát, illetve a játékteret biztosító és karbantartó szakmunkások, segédmunkások, takarítók, továbbá világítással és elektromos eredményjelző berendezéssel felszerelt játéktér esetén erős- vagy gyengeáramú műszakiak stb.
- e) Az egyéb közreműködő személyekre is vonatkoznak a különféle szabályzatok, és számukra is kötelező a sportszerű magatartás.

11.§ A szurkolók

- a) A kézilabdázás érdeke az, hogy minél több szurkoló tekintse meg a mérkőzéseket. Arra kell törekedni, hogy a szurkolók sportszerűen, fegyelmezetten viselkedjenek, és így biztassák kedvenc csapatukat. A szurkolóknak is meg kell tartaniuk a különféle szabályokat, szabályzatokat.
- b) A szurkolók a részükre kijelölt helyen, a játéktértől elkerített nézőtéren helyezkedhetnek el. Nem zavarhatják a játékosokat, a vezetőket, a játékvezetőket, versenybírókat vagy a verseny (mérkőzés) más résztvevőjét. Azt a nézőt, aki a verseny (mérkőzés) rendjét zavarja, sportszerűtlenül viselkedik, a verseny (mérkőzés) színhelyéről (pálya) el kell távolítani. Amennyiben ezt a játékvezetők utasítása ellenére sem hajtják végre, a versenyt (mérkőzést) félbe kell szakítani.
- c) Arra is gondosan kell ügyelni, hogy a nézők sértő, sportszerűtlen, fenyegető magatartással ne befolyásolják a játékot, a mérkőzés eredményének igazságos kialakulását. Ilyen esetben a szurkolókat figyelmeztetni kell, ismétlődő, vagy súlyosabb esetben el kell rendelni a pályáról való eltávolításukat.
- d) A további előírásokat a hatályos versenykiírás tartalmazza.

6. SZABÁLY - A versenybizottság

A sportági versenyzés megszervezését és "szakmenedzselését" végző bizottságnak a következőket kell megoldania, rugalmasan és a mindenkori sajátosságoknak megfelelően.

1.§ A versenybizottság két részből áll.

- a) A versenybizottság elnöksége (a bizottság, és az operatív munkát végző iroda munkatársai).
- b) A versenybizottság külső tagjai (a vármegyei/budapesti szövetségek versenybizottságában dolgozók, és a mérkőzésekre kiküldött képviselők, a versenybírók - lásd a megfelelő helyen).

2.§ A versenybizottság létszámát a verseny által támasztott követelmények, igények és az adott lehetőségek határozzák meg. Tagjai lehetőleg képzett, tapasztalt sportvezetők legyenek, akik egyúttal játékvezetői képesítéssel is rendelkeznek és jól ismerik a mérkőzések lebonyolításának különféle szabályait, szabályzatait is. A megbízáskor törekedni kell arra, hogy a versenybizottság elnöke és tagjai a versenyző sportszervezeteknél ne legyenek érdekeltek.

3.§ A versenybizottság elkészíti a versenykiírást, azt jóváhagyatja a szövetség elnökségével, vagy illetékes bizottságával, majd végrehajtja az abban foglaltakat (sorsolás, mérkőzés-bejelentés stb.). Elvégzi továbbá a Verseny-, a Bajnoki, illetve a Kupa Rendszabályokban rá háruló feladatokat.

4.§ A versenybizottság figyelemmel kíséri a mérkőzések lejátszásának valamennyi versenyzési jellegű követelményét. Így pl. elvégzi a verseny (mérkőzés) színhelyének hitelesítését, biztosítja, hogy a hatályos szabályok, szabályzatok és rendelkezések maradéktalanul érvényesüljenek.

5.§ A versenybizottság intézkedik minden olyan kérdésben, amely a verseny (mérkőzések) lejátszásánál felmerül, azonban nem változtathatja meg a versenykiírást és a különféle szabályokat, szabályzatokat és rendelkezéseket, továbbá indokolatlanul a verseny eredeti műsorát (a mérkőzések sorrendjét).

6.§ A versenybizottság szükségszerűen tart ülést, a felmerülő kérdésekben, esetleges félreértésekben, óvásokban és egyéb szakkérdésekben határoz. A versenybizottság figyelembe veheti a sportszerű kéréseket, de a versennyel (mérkőzésekkel) kapcsolatos minden problémát a törvényesség teljes tiszteletben tartásával kell megoldania.

7.§ A versenybizottság tevékenységét felelős vezetőként annak elnöke irányítja. Meghatározza és kijelöli helyettesének, titkárának és a tagoknak a feladatait. Ezzel megszervezi, illetve szétosztja a bizottságra háruló munkát.

8.§ A versenybizottságnak a különböző szabályok, szabályzatok és rendelkezések szellemében hozott intézkedéseit a verseny valamennyi résztvevője köteles végrehajtani.

7. SZABÁLY - A versenykiírás

1.§ Minden versenyt (mérkőzést) a versenykiírás alapján kell lebonyolítani. A versenykiírást a már korábban elkészített és jóváhagyott szakmai program szerint kell kidolgozni és időben, legkésőbb a verseny megkezdése előtt 2 hónappal megküldeni az érdekelteknek.

2.§ A versenykiírásnak a következőket kell tartalmaznia:

- a) A verseny (bajnokság, kupa, villámtorna, egyes mérkőzések stb.) pontos megnevezését.
- b) A verseny célját. Világosan meg kell határozni és le kell írni mindazt, amit a rendező sportszervezet a versennyel közvetlenül el akar érni. Például: adott területen a bajnoki cím és a helyezések eldöntése, a sportszervezetek munkájának értékelése, a sportszervezetek közötti rangsor megállapítása, a sportág népszerűsítése, színvonalának emelése, a tehetséges játékosok felkutatása és kiválasztása stb.
- c) A verseny nemét és jellegét. Közölni kell, hogy a versenyt férfi vagy női, illetve felnőtt vagy utánpótlás csapatok részére rendezik meg.

- d) A verseny idejét és helyét. Meg kell határozni a verseny megnyitásának idejét és helyét, az egyes fordulók (mérkőzések) lejátszásának időpontjait (napjait), és a mérkőzések lejátszásának pontos helyét, vagy utalni kell arra, hogy a későbbiekben azt ki és hogyan határozza meg (pályaválasztó sportszervezete mérkőzés bejelentésekor az illetékes szövetségnél, a mérkőzés sorsolás szerinti időpontja előtt „x” nappal). Tisztázni kell azt, hogy a mérkőzéseket teremben vagy szabadtéren kell lejátszani.
- e) A verseny rendezőjét. Fel kell tüntetni a rendező sportszervezet nevét, címét, telefonszámát, e-mail címét. Nyilvánosságra kell hozni a kinevezett versenybizottság elnökének, helyettesének és titkárának nevét és elérhetőségét.
- f) A verseny résztvevőit. Pontosán meg kell határozni, hogy a versenyben kik vehetnek részt. Közölni kell, hogy egy sportszervezet hány csapatot nevezhet, s egy csapatban hány játékos szerepeltethető (nevezhető). Hasznos utalni a részvétel egyéb feltételeire, következményeire is, például a kézilabda igazolvány, illetve az igazolás szabályosságára, a játékjogosultságra és az ehhez szükséges versenyengedély megszerzésének feltételeire, a sportorvosi engedélyre stb. Ismertetni kell a nem magyar állampolgárságú játékos szerepeltetésére vonatkozó előírásokat.
- g) A nevezés határidejét, a sorsolás és a mérkőzés-bejelentés időpontját. Utalni kell arra, hogy a nevezés mit tartalmazzon, hová és milyen módon, illetve milyen határidőig kell eljuttatni. Közölni kell a sorsolás időpontját és helyét, hogy azon valamennyi érdekelt résztvevő sportegyesület képviselője megjelenhessen. Tájékoztatni kell a mérkőzés-bejelentés módjáról, valamint a már bejelentett mérkőzések kényszerű átjelentésének lehetőségéről.
- h) A helyezések eldöntését. Rögzíteni kell, hogy milyen rendszerben bonyolódik le a verseny (körmérkőzéses rendszer, kuparendszer stb.), továbbá mi határozza meg a csapatok helyezését, sorrendjét, amennyiben az eltér a hatályos rendelkezésektől. Egymásra épülő versenysor (bajnokság) esetén jelezni kell a kiesést és a feljutást, illetve a magasabb osztályba soroláshoz esetleg szükséges minősítő osztályú (selejtező, osztályozó) mérkőzések lejátszási idejét, helyét és módját.
- i) A díjazás módját. Meg kell határozni, hogy milyen díjat, illetve jutalmat ad ki a rendező sportszerv, és a díjakat, illetve a jutalmakat a részt vevő csapatok milyen feltételek alapján szerezhetik meg. Például: milyen helyezést kell elérniük, továbbá, hogy a csapat hány tagja részesül díjazásban. Közölni kell, hogy a díjkiosztást mikor és hol rendezik meg.
- j) A költségeket és a rendezési előírásokat. Meg kell határozni, hogy a versennyel (egy-egy mérkőzéssel) kapcsolatos költségek kit terhelnek, és milyen megosztásban, például: rendezés, utazás, szállás, étkezés, játékvezetői költségtérítés, díjazás stb. Ezeket részletezni kell, hogy az illetékes sportszervek a gazdasági előírásoknak megfelelően elkészíthessék a költségvetést.
- k) Az adott verseny (mérkőzés) zavartalan lebonyolítása érdekében hozott különleges intézkedéseket - az esetleges mulasztás következményeivel együtt - szintén a versenykiírásnak kell tartalmaznia.

- l) A különleges szabályokat. Közölni kell mindazokat a tudnivalókat, amelyeket az előző pontokban nem lehetett felsorolni, vagy nem szerepelnek a különféle szabályokban, szabályzatokban sem, de a résztvevők szempontjából fontosak. Ugyanakkor itt kell közölni azokat a változásokat, amelyek az adott versenyre vonatkozóan esetleg eltérnek a szabályoktól, szabályzatoktól. Például az óvás, a fellebbezés sajátosságai. Ismertetni kell az esetleges különleges rendelkezéseket. Utalni kell arra, hogyha a verseny folyamán olyan vitás eset merülne fel, amiről sem a versenykiírás, sem a különféle szabályok, szabályzatok és határozatok nem rendelkeznek - a szak- és sportszerűség szellemében -, a versenybizottság vagy melyik sportszerv határoz.

8. SZABÁLY - A nevezés

1.§ A meghirdetett versenyen (bajnokság, kupa, villámtorna stb.) bármilyen sportszervezet elindíthatja csapatát (vagy csapatait), amennyiben a versenykiírás valamennyi követelményének eleget tesz, és ezt a vállalását nevezéssel igazolja. Meghívásos versenyekre csak a meghívott sportszervezetek nevezhetnek.

Az élvonalban lehetséges külön szigorú feltételek támasztása, amelyeket a versenykiírásban kell tételesen rögzíteni. Például önálló gazdasági háttér (sportvállalkozás), nem létező köztartozás, korlátozatlan működőképesség, rendezett tagdíj stb.).

2.§ A nevezéseket mindig a versenykiírás előírásainak megfelelően kell benyújtani az illetékes kézilabda szövetségnek a megadott módon és határidőig. Szabálytalanul vagy hiányosan kiállított nevezést nem szabad elfogadni. Az illetékes kézilabda szövetség bizonyos esetekben (pl. teremben kevés idő áll rendelkezésre a mérkőzések lejátszására) a nevezéseket visszautasíthatja.

3.§ A verseny lebonyolításához hozzájárulási (nevezési) díj állapítható meg, amelyet a nevezéssel egyidejűleg kell befizetni az illetékes kézilabda szövetség számlájára.

4.§ Késve érkezett nevezés általában nem fogadható el - kivéve, ha a késést objektív és igazolható postai, közlekedési vagy más akadály okozta. A rendező sportszerv önállóan határoz abban, hogy a késve érkezett nevezést - amennyiben a sportszervezet hitelesen igazolja, hogy a késés rajta kívül álló okok miatt történt - esetleg mégis elfogadja. Ebben az esetben a vétkes félre a nevezési díjon felül, késedelmi díjat szabhat ki a versenybizottság.

5.§ A nevezéseket külön e célra elkészített „Nevezési lap“-on kell benyújtani, vagy a sportszervezetek által elérhető elektronikus felületen. A nevezésnek általában a következőket kell tartalmaznia:

- a) a sportszervezet nevét, székhelyét, telefonszámát, e-mail címét (állandó jellegű levelezési címét),
- b) milyen csapatot és hova nevez,
- c) a kézilabdapálya pontos címét,
- d) az edző nevét, lakcímét, telefonszámát és minősítését,
- e) a játéktér hitelesítési okmány számát,
- f) a szövetségi képviselő nevét, lakcímét és telefonszámát,

- g) amennyiben a versenykiírás előírja, a nevezés mellékleteként meg kell adni a játékosok nevét, születési vagy egyéb adatait. Általában egy-egy versenyre (bajnokságra stb.) korlátlan számban nevezhetők a játékosok.

Végül a „Nevezési lap“-on az aláíróknak a sportszervezet (szakosztály) nevében nyilatkozniuk kell, hogy ismerik a versenykiírást és a különféle szabályokat, szabályzatokat, s azokat a csapatot benevező sportszervezetre nézve kötelezőnek ismerik el.

A „Nevezési lap“-ot pontosan és olvashatóan kell kitölteni.

A „Nevezési lap“-ot a sportszervezet elnökének (helyettesének) és a kézilabda-szakosztály vezetőjének (helyettesének) saját kezű aláírásával és a sportszervezet bélyegzőjével kell ellátni.

6.§ Nevezések után a csapat(ok)nak minden mérkőzésen az egyéb előírásoknak megfelelően meg kell jelenni, attól távol maradni csak komoly indoklással lehet. (Lásd: Bajnoki és Kupa Rendszabályok).

7.§ A versenyre nevezett csapat neve bármikor változhat, szervezeti átalakulás vagy módosuló szponzori igénynek megfelelően. Ez bajnoki idény közben is lehetséges. A névváltozás a csapat nevezését és eredményeit nem befolyásolja.

9. SZABÁLY - A sorsolás

1.§ A nevezések beérkezése után - időben, lehetőleg jóval a verseny kezdete előtt - a rendező sportszerv elkészíti az osztály-, illetve a csoportbeosztást. Sorsolással meghatározzák, hogy az egyes csapatok az ellenfelekkel milyen sorrendben, kinek a pályáján stb. játszanak.

2.§ A sorsolás idejét és helyét úgy kell megjelölni, hogy azon részt vehessenek a benevezett sportszervezetek képviselői. A sorsolást előttük, nyilvánosan kell elvégezni. Amennyiben a sorsolásra az érdekeltek meghívása időben megtörtént, távolmaradásuk nem befolyásolja a sorsolás érvényességét. Távolmaradásuk esetén a sportszervezetek a sorsolással kapcsolatban utólagos felszólalásokat nem tehetnek.

3.§ A sorsolásnál írásbeli meghatalmazás alapján egy személy több sportszervezetet is képviselhet. Egy sportszervezetet hivatalosan, érdemben azonban csak egy küldött képviselhet. A sorsolás előtt ismertetni kell a sorsolás módját, és lehetőséget kell adni arra, hogy a csapatok jelen lévő képviselői esetleges - a sorsolás realitását nem befolyásoló és mások érdekeit nem sértő - kérdéseiket feltehessék.

4.§ A sorsolási táblázatok (lásd: Bajnoki és Kupa Rendszabályoknál) számokat tartalmaznak. A sorsolandó csapatokkal azonos számú tárgyakat (golyók, korongok, kartonlapok stb.) kell előkészíteni. Ezeket a számsornak megfelelően egy-egy számmal kell ellátni, majd a számokat nem látható módon egy tartóban (kehely, serleg, zsák stb.) elhelyezni. Ezután a versenybizottság elnöke (helyettese) hangosan olvassa a csapatok nevét, és minden név elhangzása után egy-egy számot kell kihúzni. A kihúzott számokat a megfelelő csapat sportszervezetének neve mellé kell írni, így a sorsolási táblázatban szereplő számokhoz sorsolás útján behelyettesítettük az egyes csapatokat. Az a megoldás is helyes, hogy egy-egy

csapat nevének kihúzása után egy-egy számot választanak. A sorsolás végrehajtása a csapatok nevének kihúzásával is lehetséges. Az összeállt versenytáblázat alapján, a Bajnoki, illetve a Kupa Rendszabályok szerint kell lebonyolítani a versenyt.

5.§ A szervező rendkívüli, indokolt esetekben (időjárás, pályahiány, országok közötti, illetve nemzetközi találkozók, a válogatott keret felkészítési tervének vagy az előző bajnoki év erőssorrendjének figyelembevétele stb.) irányított tervsorsolást végezhet. A sorsolásban jogosult kiemelést vagy sűrítést alkalmazni.

6.§ A sorsolás további részletei, illetve a sorsolási táblázatok a bajnoki és a kuparendszerű versenyeknél eltérőek - ezért lásd ott.

7.§ A sorsolásról - amennyiben azon a résztvevők 50%-ánál kevesebb képviseltette magát jelenléti ívet kell használni.

A sorsolás eredményét a szaksajtóban, körlevél útján vagy más alkalmas módon nyilvánosságra kell hozni. A sorsolás eredménye ellen utólagos felszólalásnak nincs helye, és azon utólag nem szabad változtatni.

10. SZABÁLY - A mérkőzések megrendezése

1.§ Általában a kézilabdázás fontosabb hazai versenyének (mérkőzéseinek) megrendezéséért a következők szerint felelősek a sportszervek.

- a) Az MKSZ bonyolítja le az NB osztályainak, csoportjainak, az MK-nak mérkőzéseit és az egyéb országos jellegű versenyeket. Közreműködik az Egyetemi és Főiskolai Bajnokság, a Diákolimpia országos döntőinek lebonyolításában.
- b) A vármegyei (budapesti) kézilabda szövetségek rendezik a megyei, budapesti bajnokságokat és általában a saját területükön kiírásra kerülő felnőtt versenyeket, továbbá az MKSZ által kijelölt utánpótlás versenyeket.
- c) A sportszervezetek rendezik a vármegyei (budapesti) kézilabda szövetségek által kiírt versenyek olyan mérkőzéseit, amelyeken mint pályaválasztók szerepelnek, vagy amelynek rendezésére meghívást kaptak, valamint a házi, a barátságos és a meghívásos mérkőzéseket.
- d) Más sportszervek, illetve tömegszervezetek, intézmények stb. működési területüknek megfelelő, és a versenynaptárban részükre kijelölt versenyeket (mérkőzéseket) rendezhetik.

2.§ A nemzetközi, illetve az országok közötti válogatott találkozók az MKSZ és azok a sportszervek rendezik, amelyeknek jóváhagyott versenynaptárában ilyen események szerepelnek, vagy megrendezésükre felkérést kaptak.

3.§ A rendező sportszervezet köteles a verseny (mérkőzés) lebonyolításának céljára biztosítani minden előfeltételt. Elsősorban a következőket kell megteremteni:

- a) Gondozott, a sportolás céljára alkalmas sportcsarnokot kell a csapatoknak biztosítani - fürdővel (mosdóval) ellátott és megfelelően berendezett öltözőkkel, illemhelyekkel.

- b) A pályarendre és a verseny (mérkőzés) résztvevőinek sportszerű magatartására figyelmeztető táblákat jól láthatóan kell elhelyezni. Ezek szövege a sportszerűsége, a tisztaságra, az ellenféllel, a játékvezetőkkel és más személyekkel szemben a helyes magatartásra hívja fel a pályán tartózkodók figyelmét.
- c) A játéktéren a játékszabályoknak megfelelően minden kifogástalan állapotban legyen. A játéktér felett minimum 7 m magas szabad légteret kell biztosítani. Teremben a levegő hőmérséklete legalább 18°C legyen. A mesterséges fényerő minimális mértékét az Infrastruktúra Szabályzat határozza meg. A televíziós közvetítésekhez szükséges minimális fényerő mértékét külön is előírhatja a szervező.
- d) Biztosítani kell a játéktér karbantartásához szükséges eszközöket (a kapuháló kijavításához alkalmas zsineg, teremben a vonalak korrekciójához ragasztószalag stb.).
- e) Gondoskodni kell a játékszabályok szerint előírt legalább 2 db szabályos labdáról. Amennyiben a rendező sportszerv nem biztosított egy szabályos labdát sem, vagy azok használhatatlanná váltak, a vendégcsapat(ok) köteles(ek) saját szabályos labdáját(-it) rendelkezésre bocsátani. A játékvezető dönti el, hogy a mérkőzést melyik labdával játsszák le. A mérkőzés alatt a versenyhelyen csak a kiválasztott labdák maradhatnak.
- f) Biztosítani kell az előírás szerinti egyéb technikai eszközöket (az időleges kiállítások idejét rögzítő tájékoztató lapok, a holtidő kérésére szolgáló zöld lapok stb.).

Indokolt biztosítani az automatikus zárójelzéssel ellátott és versenybizottsági asztaltól működtethető időmérő berendezést, amely a hivatalos adatokat tartalmazza.

- g) A mérkőzést közvetlenül megelőzően, a játékidő alatt, a mérkőzés után, valamint a félidők közti szünetben a játéktér körülvevő kerítésen belül, az öltözőkben és a hozzájuk tartozó mellékhelyiségekben csak az arra illetékesek tartózkodhatnak. Biztosítani kell azt, hogy a játékvezetői öltözőben a találkozót vezető két játékvezetőn kívül csak a versenybírók, az ellenőr és feladataik ellátásának szükségességéig a két csapatvezető tartózkodjon.
- h) Álljon rendelkezésre az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszereléseket tartalmazó mentőláda, továbbá tájékoztató feljegyzés arról, hogy hol található a legközelebbi elsősegélynyújtó hely.
- i) A zavartalan lebonyolítás érdekében az előírás szerinti számban és módon pénztárosokat, jegyszedőket, rendezőket kell kijelölni. Biztosítani kell a rendészeti és tűzvédelmi előírások megtartását. A rendező sportszervezet jelentse be a verseny (mérkőzés) pontos időpontját és helyét a területileg illetékes rendőrkapitányságnak.
- j) A játéktérrel és közeléből el kell távolítani azokat a tárgyakat, amelyek a testi épséget veszélyeztetik, sérülést okozhatnak.

A sportlétesítmény (sportcsarnok) területére tilos bevinni szeszesitalt, üveget, követ, botot, pénztárszalagot, mechanikus kürtöt, szirénát, petárdát, robbanószert, lőfegyvert vagy hasonló eszközöket. Teremben tilos a dohányzás.

- k) A sportág érdeke, hogy a TV és/vagy a rádió minél több mérkőzést közvetítsen élőben vagy felvételről, valamint más módon is eljuthasson a jelen nem lévő szurkolókhoz a mérkőzés képe. A rendező sportszervezetnek érvényesíteni kell a mindenkori TV, rádió, továbbá film és videó feltételeket (áramforrás, elhelyezkedés stb.). A lehetőségek figyelem-bevételével biztosítani kell a kedvező kameraállásokat, az optimális veteli kondíciókat.

A bajnoki és kupamérkőzések televíziós közvetítésekor figyelembe kell venni a hatályos sporttörvény előírásait.

Ugyancsak munkalehetőséget kell teremteni az írott sajtó képviselőinek, az újságíróknak.

Felvételek készítése engedélyezett, de csak tanulási-oktatási igény kielégítésére, belső használatra (szakszövetségi, sportegyesületi) és nem üzleti célból. Ezért a részt vevő csapatok egy-egy fővel és felvevő készülékkel megjelenhetnek és dolgozhatnak.

Amennyiben arra igény mutatkozik, a verseny (mérkőzés) előtt vagy/és után sajtókonferencia szervezhető. Ennek feltételeit szintén a rendező sportszervezetnek kell megteremteni.

- l) Gondoskodni kell arról, hogy a mérkőzés közvetlen résztvevői (játékosok, hivatalos személyek, játékvezetők, versenybírók, ellenőr) gépjárműveiket védett parkolóban helyezhessék el.
- m) A rendező sportszervezet felelőssége a mérkőzés után is mindaddig fennáll, amíg a mérkőzés közvetlen résztvevői (vendégcsapat, játékvezetők stb.) a helyszínről el nem távoztak.

4.§ Az egyes mérkőzések költségeit illetően - amennyiben más intézkedés nem történt - általában a következőket kell figyelembe venni:

- a) A bevétel a mérkőzést rendező sportszervezetet illeti.
- b) A rendezés költségei - a pálya biztosítása, a játéktér előkészítése, a rendezők, egyéb kisegítő személyek, továbbá a játékvezetők, versenybírók, ellenőr költségei stb. - a rendező sportszervezetet terhelik.
- c) Az ellenfél (vendég-, utazó csapat) saját költségeit (utazás, ellátás, szállás stb.) köteles fedezni.

5.§ Illetékességi részvétel a mérkőzésen

- a) A rendező sportszervezet köteles díjtalan, akadálymentes belépést biztosítani a mérkőzésen hivatalosan közreműködők számára. Tételesen:
- a vendégcsapat (játékosok, hivatalos személyek) számára (22 főnek);
 - a kijelölt játékvezetőknek (adott esetben a hivatalos tartalék játékvezetőknek is);
 - a versenybíróknak (2 főnek);
 - a szövetségi biztonsági, illetve a játékvezetői ellenőrnek.
- b) A mérkőzéseken díjtalan belépésre jogosítanak az IHF, az EHF által kiadott, illetve a média képviselőinek biztosított igazolványok - az adott eseményre vonatkozó szabályozás szerint.

- c) A rendező sportszerv köteles 5-5 kulturált ülőhelyet biztosítani a mérkőzésen megjelenő szakszövetségi tisztségviselők, illetve a vendégcsapat vezetői részére.
- d) A rendező sportszerv köteles a vendégcsapat szurkolói részére a mérkőzés színhelyének befogadóképessége 10%-ában - megfelelő térítés ellenében - belépőjegyeket rendelkezésre bocsátani, és erről a mérkőzés előtt legalább hét naptári nappal értesítést küldeni.
- e) Az esetleges további díjtalan belépés csak a hatályos jogszabályok (pl. Sporttörvény) figyelembevételével a rendező sportszerv külön intézkedése alapján lehetséges (meghívás, tiszteletjegy, közreműködőjegy stb.).

6.§ A rendező sportszervezet kiemelten fontos kötelezettsége a mindenre kiterjedő fegyelem és rend biztosítása. A legszigorúbban kell fellépni a durva, sportidegen, a mérkőzés bármely résztvevőjének személyiséggjogait sértő magatartással szemben.

A tettegesség, a verekedés vagy a botrányokozás következményei:

- a) ha játékos vagy hivatalos személy követi el a mérkőzésen jelen levő bármely személy ellen, a játékvezető intézkedik a játékszabályok előírásai szerint;
- b) ha külső személy vét a mérkőzés közvetlen résztvevői vagy más külső személy ellen, el kell hagynia a mérkőzés színhelyét és a játékvezető (versenybíró vagy az ellenőr) jelentése alapján az illetékes szak- szövetség fegyelmi eljárása dönt a továbbiakról;
- c) amennyiben a mérkőzés közvetlen résztvevője a bántalmazás során olyan helyzetbe kerül, hogy a továbbiakban képtelen ellátni feladatát, a mérkőzést félbe kell szakítani és a történeteket írásban jelenteni.

7.§ A rendező sportszervezettel szemben, a sportági fegyelmi szabályzat figyelembevételével fegyelmi eljárás folytatható le, ha a verseny/mérkőzés megrendezésének előírásait vétkesen megszegi.

A büntetés lehet figyelmeztetés, a rendezői létszám felemelésére kötelezés, ellenőr kirendelése, a pályaválasztási jog megvonása, nézők nélküli mérkőzés elrendelése, büntetőpontok megállapítása, pénzbüntetés, alacsonyabb osztályba sorolás, a szakszövetség által adható juttatások csökkentése vagy megvonása, a versenyből vagy a szakszövetségből való kizárás.

11. SZABÁLY - Hirdetések

1.§ Hirdetések elhelyezése a játékosok, a hivatalos személyek, a játékvezetők, a versenybírók öltözékén sportfelszerelésén, illetve a versenyhelyen megengedett.

2.§ A hirdetések szolgálhatják a mérkőzésen részt vevő csapatok és közreműködők, illetve a rendező sportszervezet érdekeit. Az IHF, az EHF és az MKSZ jogosult saját reklámfelület igénylésére, amely elsőbbséget élvez.

3.§ A hirdetések felhasználhatók szponzorok, cégek, termék-előállítók, védjegyek stb. reklámozására, de tilos politikai, vallási, faji vagy ideológiai célokat tartalmazniuk.

4.§ Fluoreszkáló (fényvisszaverő) hatású anyagok használata mindenféle hirdetésen tilos.

5.§ A játékosok öltözékén, kiemelten a mezeken, figyelembe kell venni a 4:7-8. játékszabályt. Különösen fontos, hogy a játékosok számozása jól látható legyen.

6.§ A játéktéren úgy kell elhelyezni a hirdetéseket, hogy azok ne zavarják a vonalak láthatóságát, elsősorban a kapuelőtér közelében. Kiemelt fontosságú, hogy a reklámfelületek és a játéktér többi része közötti különbségek (csúszás, fényvisszaverés, stb.) a játékosok egészségét ne veszélyeztessék, teljesítményét ne befolyásolják.

12. SZABÁLY - A verseny (mérkőzés) ünnepélyes megnyitása és befejezése

1.§ Javasolt, hogy a versenyek - céljuknak és fontosságuknak megfelelő külsőségek között - ünnepélyesen kezdődjenek és fejeződjenek be. Esetleg egy-egy jelentősebb mérkőzést is lehet ünnepélyes keretek között megnyitni, illetve befejezni (pl. nemzetközi vagy országok közötti mérkőzéseket).

2.§ Az ünnepélyes megnyitás, illetve befejezés műsorát a rendező sportszervezet forgatókönyvben határozza meg. A forgatókönyv tartalmazza a műsor egyes számait (jeleneteit): a felvonulókat, a felvonulás sorrendjét, az öltözéket, utal a megnyitóbeszédre, a zászlófelvonásra vagy az esemény szignáljának lejátszására, meghatározza az elvonulást stb. Megjelöli a műsor előkészítéséért és lebonyolításáért felelős személyek nevét és a feladatok elvégzésének határidejét.

3.§ A verseny (mérkőzés) ünnepélyes megnyitásától függetlenül minden egyes mérkőzés előtt a játékvezetők és a csapatok rendben vonuljanak fel a játéktér közepére (a csapatok a két szabaddobási vonalnál is felállhatnak). Ott üdvözölgék a közönséget, majd egymást. A játékvezetőket köszöntsék (jellemzően a csapatkapitány). Ugyanígy kell eljárni a mérkőzés befejezése után is.

13. SZABÁLY - A versenyjegyzőkönyv kitöltése

1.§ Minden mérkőzésről előírás szerinti versenyjegyzőkönyvet kell vezetni három példányban, vagy elektronikus módon. A versenyjegyzőkönyv első példányát az MKSZ részére kell megküldeni. A további két példány a mérkőzésen részt vevő két csapat sportszervezetét illeti. A versenyjegyzőkönyvnek megfelelő helyre történő eljuttatásáért a játékvezetők, illetve a versenybírók felelősek.

2.§ A versenyjegyzőkönyvet az e célra rendszeresített formanyomtatvány segítségével kell elkészíteni. A versenyjegyzőkönyv-tömb beszerzéséről az MKSZ, illetve a pályaválasztó sportszervezet intézkedik.

3.§ A versenyjegyzőkönyv kitöltéséről a csapatfelelősnek kell gondoskodni, majd a továbbiakban (góllövők, eredmény alakulása, kiállítások stb.), a mérkőzés folyamán a versenybíró vezeti. A versenyjegyzőkönyvet olvashatóan, nyomtatott betűkkel kell kitölteni és vezetni. Amennyiben a versenyen (mérkőzésen) nincs jelen titkár, a versenyjegyzőkönyv vezetéséről a játékvezetők intézkednek.

Ilyen esetben lehetőleg olyan személyt kell megbízni a feladattal, aki a játékszabályokat ismeri.

4.§ A játékvezetőknek átadott versenyjegyzőkönyvben legfeljebb a mérkőzés megkezdéséig lehet változtatni. A mérkőzés megkezdése után pl. már nem lehet a beírt játékos vagy hivatalos személy nevét kihúzni vagy bármely más adatot megváltoztatni. Ez nem zárja ki a játékvezetők által elfogadott helyesbítést (névelírás, hibás mezszám stb.), továbbá a kiegészítés lehetőségét. Az egyes versenykiírások ezen túlmenően is rendelkezhetnek a versenyjegyzőkönyvek mérkőzések előtti lezárásának időpontjáról.

Például: ha a megengedett létszámnál kevesebb játékosal kezdő csapat a mérkőzés közben kiegészül, a későbbben érkező játékosok nevét és szükséges adatait utólag be kell írni (csapatfelelős, illetve titkár).

A versenyjegyzőkönyvben szereplő játékosokat úgy kell tekinteni, mint akik a mérkőzésen részt vettek - függetlenül attól, hogy a játéktérre léptek vagy nem.

5.§ A versenyjegyzőkönyvet aláírásával a két csapatfelelős a mérkőzés előtt, a játékvezetők a mérkőzés után hitelesítik.

6.§ A versenyjegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a) a verseny rendezőjének nevét és címét,
- b) a versenyen (mérkőzésen) részt vevő csapatok nevét,
- c) a verseny (mérkőzés) idejét és helyét, a nézők számát,
- d) a verseny (mérkőzés) kezdési időpontját,
- e) a csapatokban szereplő játékosok nevét, valamint a mezek számozását és esetleg az igazolásuk számát,
- f) a hivatalos személyek nevét és büntetésüket,
- g) a játékvezetők és a versenybírók nevét,
- h) a csapatok által kért holtidőket,
- i) a gólszerzők nevét (első és második félidőre bontva),
- j) az eredmény alakulását,
- k) a 7 m-esek és az azokból elért gólok számát,
- l) a félidő és a mérkőzés végeredményét, annak külön feltüntetésével, hogy melyik csapat szerezte meg a győzelmet,
- m) a figyelmeztetésben részesült, az időlegesen kiállított illetve a kizárt játékosok nevét,
- n) a különleges feljegyzéseket, megállapodásokat, pl. szükség-játékvezető felkérését,
- o) fegyelmi és óvási ügyek feljegyzéseit, pl. a fegyelmi okból kizárt vagy a véglegesen kiállított játékosok nevét és az általuk elkövetett cselekményt (ezeket az ügyeket külön lapon kell jelenteni),
- p) a játékvezető megjegyzéseit,

- q) esetlegesen - amennyiben a formanyomtatvány olyan jellegű, és annak kitöltését a rendező sportszerv előírta - a játékra jellemző adatokat, szakvonatkozású feljegyzéseket (kapuralövések, támadás-befejezések, rossz átadások, a kapus védésével kapcsolatos megjegyzések stb.). E feljegyzések készítését külön jelmagyarázat könnyíti meg és vezetéséért a rendező sportszerv felelős.

Amennyiben a szükséges feljegyzések nem férnek el az eredeti versenyjegyzőkönyv-lapon, betétlapokat kell e célra felhasználni, és ezeket a versenyjegyzőkönyvhöz kell erősíteni.

A versenyjegyzőkönyv szabályszerűségéért a játékvezetők felelősek.

7.§ Amennyiben hivatalos versenybíró működik, a versenyjegyzőkönyvtől függetlenül ki kell tölteni a "versenybírói jelentést". A jelentés tartalmazza - a mérkőzés legfontosabb adatain kívül - a technikai jellegű tájékoztatásokat, a játéktér és környezetének állapotát, a rendezői feladatok teljesítését, a munkafeltételeket, a mérkőzés előtt, alatt és után előfordult rendkívüli eseményeket stb.

14. SZABÁLY - Egyéb rendelkezések

1.§ A versenyek tisztasága

Minden versenyre (mérkőzésre) a résztvevők (a csapat, annak játékosai és szakvezetői, továbbá a játékvezetők, a versenybírók, az ellenőr, az orvos és segítői, a szurkolók és a rendezők) kötelesek sportszerűen felkészülni, és a legjobb tudásuk szerint teljesíteni feladataikat. Amennyiben a résztvevők, az érdekelt tisztségviselők közül bárki a tiszta sporterkölcsről és a hatályos szabályoktól, illetve szabályzatoktól eltérő jelenséget, rendellenességet tapasztal, köteles jelenteni a verseny megrendezéséért felelős sportszervezeteknek, elsősorban az illetékes kézilabda szövetségnek. Az utóbbi a bejelentés alapján vagy a sportszerűtlenség közvetlen észlelése esetén köteles eljárni. Ennek során megsemmisítheti a verseny (mérkőzés) eredményét, elrendelheti az újrajátszást, büntetőpontokat vonhat le stb., továbbá köteles fegyelmileg felelősségre vonni a vétkeket.

2.§ Pályahitelesítés

Megjegyzés: a "pályahitelesítés" elfogadott, ismert, de nem pontos megjelölés. Lényegében a játéktér és közvetlen környezete kézilabdázásra alkalmasságának megállapítását szolgálja. Célszerű ezzel kapcsolatos szabályozás kiadása, mely tartalmazza a létesítmények osztályba sorolásának kritériumait.

- a) A pályatulajdonos sportszervezete köteles gondoskodni arról, hogy minden új pályának, továbbá a már régebben használatban levő pályának általában három évenkénti - ha más intézkedés nem volt - hitelesítése megtörténjék. A pályák hitelesítését az illetékes kézilabda szövetségek által megbízott személyek végzik. A pályahitelesítés szempontjából is mindig azt a kézilabda szövetséget kell illetékesnek tekinteni, amelynek versenyén (bajnokságán) az érdekelt sportszervezet részt vesz. Több versenyző csapat esetén a magasabb osztályú részvételt kell illetékességéből mértékadónak tekinteni. A hitelesítés időpontjára a pályatulajdonos köteles a játékteret és közvetlen környezetét mérkőzésre alkalmas állapotba hozni, és így bemutatni.

- b) Az illetékes kézilabda szövetség naptári év vagy versenyzidőszak közben is, bármikor elrendelheti a kézilabdapályák újbóli hitelesítését, ha azt szükségesnek véli. A hitelesített pálya állagában előforduló lényeges változás, illetve változtatás esetén a sportszervezetnek kérnie kell az ismételt hitelesítést.
- c) A hitelesítés alkalmával felmerült hiányosságokat a pályatulajdonos sportszervezet köteles záros határidőn belül megszüntetni. Addig a pályán mérkőzést játszani nem szabad.
- d) A hitelesítéssel kapcsolatosan felmerülő költségek a pályatulajdonos sportszervezetet terhelik - a mindenkor érvényben lévő pénzügyi rendelkezések szerint.
- e) A pályahitelesítésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely a következőket tartalmazza:
- a pályatulajdonos sportszervezet nevét, címét, telefonszámát,
 - a pálya nevét, címét, telefonszámát és megközelítési lehetőségeit,
 - a játéktér méretét, a légtér magasságát és a lux fényerőt a 10. szabály 3. § c) pontja szerint,
 - az oldal- és az alapvonalak melletti biztonsági (kifutási) távolságot (a játéktér körülvevő kerítésig),
 - a játéktér talajának minőségét,
 - a játéktér és a nézőtér elkerítésének módját,
 - a kapuk és kapuhálók minőségét és állapotát,
 - a játéktér egyéb felszerelési tárgyait (asztal, cserepad stb.),
 - az öltözők számát és távolságát a játéktértől,
 - az öltözők berendezését (padok, székek, asztalok, fogasok stb.),
 - az öltözőkhöz tartozó tisztálkodási lehetőségeket (fürdők, zuhanyozók, mosdók stb., továbbá hideg-meleg folyóvíz feltüntetését),
 - a rendelkezésre álló külön játékvezetői öltözőt, berendezéseit és tisztálkodási lehetőségeit,
 - a nézőtér befogadóképességét, elhelyezését és kiképzését.
- f) A pályahitelesítési jegyzőkönyvet az illetékes kézilabda szövetségnek kell továbbítani.

3.§ Kézilabdapályák osztályozása

A kézilabdapályákat minőségi állapotuk, berendezésük, felszerelésük és általában a mérkőzések lejátszására vonatkozó adottságaik figyelembevételével kell osztályozni. Az osztályozást az illetékes kézilabda szövetség rendeli el és végzi a pályahitelesítési jegyzőkönyv adatai alapján és köteles nyilvántartást vezetni a hitelesített pályákról.

4.§ A hivatalos érintkezés

A versennyel (mérkőzéssel) kapcsolatos ügyeket (megkereséseket, beadványokat stb.) a sportegyesületek egymással, a szövetségekkel és más sportszervezetekkel lehetőség szerint írásban, az általánosan elfogadott levelezési, ügyintézési szabályok szerint bonyolítsák le (iktatás, aláírások, bélyegző használata, határidők megtartása stb.).

A sportszervezetek ügyeiket, érdekeiket megbízott szövetségi képviselők útján is intézhetik, képviselhetik a szövetségekben. A hazai bajnokság mérkőzéseinek zökkenőmentes lebonyolítása érdekében - különösen a magasabb osztályokban - kifejezetten indokolt szövetségi képviselők megbízása.

A sportegyesület képvisellete megtsztelő megbízatás, amely a sportegyesület elnökének hatáskörébe tartozik, s feltételeit, valamint a képvisellel járó kiadások megtérítésének lehetőségeit is a sportegyesület dönti el.

A szövetségi képviselő nevét és adatait az illetékes kézilabda szövetségnek írásban be kell jelenteni. Sportfegyelmi eljárás, büntetés hatálya alatt álló vagy sporttevékenységtől eltiltott személy szövetségi képviselői megbízást nem kaphat, illetve ilyen tevékenységet nem folytathat.

5.§ Utómunkálatok

A verseny (mérkőzés) lejátszása után állandó érvényű, illetve szükségszerűen adódó utómunkálatokat kell elvégezni. Ilyen például: a játék felszereléseinek visszahelyezése eredeti helyükre, jelentések elkészítése, eredmények rögzítése, a sajtó tájékoztatása, súlyosabb sérülések esetén jegyzőkönyv felvétele. E feladatokat az arra illetékes sportszervezeteknek, illetve személyeknek kell elvégezni a vonatkozó előírások szerint.

II. BAJNOKI RENDSZABÁLYOK

Jelen fejezetben a körmérkőzéses rendszerű versenyek lebonyolításának szabályai kerülnek összegzésre és ismertetésre. Hazai szinten a sportág életének a legfontosabb, fő versenye az évente megrendezésre kerülő bajnokság, a „Magyarország Kézilabda Bajnokcsapata” címért. A bajnokságot körmérkőzéses rendszerben bonyolítják le. A csapatok évenként folyamatosan, összefüggően különböző osztályokban, és azokon belül pedig csoportokban azonos cím elnyeréséért küzdenek. Az egyes osztályokban, illetve csoportokban minden csapat mindenkivel mérkőzik, és a bajnoki év keretében egyszer vagy többször találkoznak egymással.

A Bajnoki Rendszabályok szerint kell lebonyolítani minden egyéb körmérkőzéses rendszerű versenyt is (pl. teremmérkőzéseket, villám- tornákat stb.).

1. SZABÁLY - A bajnokság rendszere

1.§ A bajnokság rendszerét a sportág aktuális helyzete és fejlesztésének irányelvei alapján az MKSZ határozza meg. Főbb mutatóit a versenynaptár és a szakmai program tartalmazza, pontosabban a következőket ismerteti:

- a) A bajnokság osztályainak, csoportjainak megoszlását és számát, valamint azokon belül a csapatok létszámát (2. szabály).
- b) A bajnokság területi tagozódását, vagyis azt, hogy az osztályokba (csoportokba) az ország mely területeiről nevezhetnek a sportszervezetek, és ezzel egy időben azt is, hogy az egyes osztályok (csoportok) mérkőzéseinek megrendezéséért (versenykiírás, nevezés, sorsolás, mérkőzések időpontjának és helyének meghatározása, játékvezető-küldés, és általában a mérkőzések szabályos, sportszerű lebonyolítása) melyik kézilabda szövetség felelős.
- c) Az egyes osztályokból (csoportokból) történő feljutás, illetve kiesés rendjét (3. szabály).
- d) Egy bajnoki évben (amelyben az adott évi bajnokság valamennyi fordulóját, illetve mérkőzéseit lejátszzák) a csapatok hányszor találkoznak egymással, vagy hány fordulóban mérik össze tudásukat. Általában kétszer találkoznak, de a bajnokság céljait illetően előfordulhat egyfordulós és háromfordulós verseny is.
- e) Az egyes idényeket egy naptári éven belül (pl. őszi-tavaszi) kell lejátszani, továbbá meg kell jelölni a fordulók pontos kezdési és befejezési időpontjait. Például a tavaszi forduló kezdődik IV. hó 7-én, befejeződik VI. hó 16-án, majd következik az őszi forduló VIII. hó 11-es kezdési és X. hó 20-as befejezési időponttal. Egy napra csak egy fordulót szabad kiírni.

2.§ A bajnokság versenynaptárban meghatározott rendszerétől eltérni nem szabad. Rendkívüli vagy különleges esetekben a versenynaptárt jóváhagyó sportszerv engedélyezhet módosításokat vagy kiegészítéseket.

3.§ A bajnokság rendszerét lehetőleg több évre előre meg kell határozni, hogy a részt vevő sportszervezetek előre lássák csapataik versenyzési, fejlődési és feljebbjutási lehetőségeit. Az előretervezés azért is fontos, mert a szakmai terveket és a költségvetést is elsősorban a bajnokság rendszere határozza meg.

2. SZABÁLY - A bajnokság osztályai (csoportjai)

1.§ A bajnokságba nevező csapatokat - az előző bajnoki év eredményei alapján - osztályokba kell sorolni. Az osztályok a csapatok közötti különböző minőségi fokot és felkészültségbeli, illetve teljesítménybeli színvonalkülönbséget jelentik. Ez szükséges azért, hogy a bajnokság mérkőzéseinek keretében lehetőleg azonos játékerőjű csapatok találkozzanak egymással, továbbá lehetőség adódjon a legjobbak kiválogatására (NBI), s végső soron e csapatok küzdjenek a „Magyarország Kézilabda Bajnokcsapata” címért.

2.§ Az egyes osztályokba csak korlátozott számú (maximálisan 16) csapatot szabad beosztani. Ezért, ha a bajnokság célja vagy a csapatok játékerője nagyobb létszámú osztályok felállítását teszi szükségessé, az osztályokon belül csoportokat kell felállítani (például az NB II-ben kettő, három, négy vagy akár több csoportot). Ilyenkor az egyes csoportok összeállításánál figyelembe kell venni az erőviszonyokat – megfelelően elosztva –, a területi fekvést és a kedvezőbb utazási körülményeket.

3.§ Az osztályok, illetve csoportok létszáma attól is függ, hogy a szakmai igények a versenyzési időszakban a csapatok részére hány mérkőzés lejátszását teszik indokolttá. Ha a csapatok a bajnoki évben többször találkoznak egymással, és az osztályok, csoportok létszáma magasabb, akkor több mérkőzés lejátszása lehetséges. Alacsonyabb osztályokban a létszám a nevezések számától is függ.

4.§ A Magyar nemzeti kézilabda-bajnokságában az egyes osztályok meghatározásánál a következő felosztás érvényesül:

- a) Nemzeti Bajnokság I. osztály (NB I. osztály),
- b) Nemzeti Bajnokság I/B. osztály (NB I/B. osztály),
- c) Nemzeti Bajnokság II. osztály (NB II. osztály),
- d) Vármegyei (Budapesti) bajnokság I. osztály,
- e) Vármegyei (Budapesti) bajnokság II. osztály.

5.§ A csapatok az egyes osztályokban (csoportokban) két fő cél eléréséért küzdenek:

- a) az adott osztály (csoport) bajnoki címének elnyeréséért,
- b) az eggyel magasabb osztályba jutás lehetőségének megszerzéséért.

6.§ A sportszervezetek több csapatot is nevezhetnek a bajnokságba. Ez kétféleképpen történhet:

- a) Különböző korcsoportú csapatot neveznek (felnőtt, valamint különböző korosztályú utánpótlás csapatok).
- b) Több azonos korcsoportú csapatot neveznek. Például: felnőtt, valamint annak második, illetve tartalék csapata (ugyanaz lehetséges bármelyik utánpótlás korhatáron belül is). Több azonos korcsoportú csapat nevezése esetén a sportszervezetek felelősek azért, hogy a legjobb játékosokból összeállított, legerősebb csapat mindig a magasabb osztályban szerepeljen.

Függetlenül attól, hogy a sportszervezet az a) vagy a b) pont szerint nevez több csapatot, felnőtt szinten ugyanabban az osztályban, illetve csoportban csak egy csapattal szerepelhet.

A rendező sportszerv intézkedhet úgy, hogy több csapat nevezése esetén a sportszervezet a bajnokság megkezdése előtt írásban adja meg az egyes csoportokban szerepeltetendő játékosok névsorát. Ezáltal könnyebben figyelemmel kísérhető a szerepeltetés szabályszerűsége.

7.§ Amennyiben egy sportszervezet az NBI, NBI/B és az NBII osztályokban több csapattal vesz részt, a játékosok szerepeltetését a hatályos versenykiírás tartalmazza.

8.§ Az utánpótlás biztosítása, valamint a fejlődés elősegítése érdekében ajánlott, hogy a sportszervezetek felnőtt csapataik mellett indítsanak legalább a legidősebb utánpótlás korosztályban is csapatot. Ezt esetleg a versenykiírás útján kötelezővé is lehet tenni. E csapatok szerepeltetésére lehetőség adódik a különböző korcsoportú csapatok részére kiírásra kerülő bajnoki osztályokban, illetve csoportokban.

Ezek felépítésének, felosztásának és tagozódásának elvei azonosak a felnőtt csapatokra vonatkozó és már említett elvekkel, de ezekben a korcsoportokban még csak részben fejlődött ki a bajnoki rendszer. Ezért a csapatok általában helyi jelleggel, az adott osztály (csoport) bajnoki címéért, esetleg a feljebb jutásért küzdenek.

3. SZABÁLY - A feljutás és a kiesés

1.§ Az egyes bajnoki osztályok közötti összefüggést, a bajnokság felépítésének és tagozódásának folyamatát a feljutás-kiesés rendje biztosítja.

2.§ Minden bajnoki osztály - az előírt feltételeket és követelményeket szabályosan teljesítő - első helyezettjei jogosultak arra, hogy a következő évben eggyel magasabb osztályban szerepelhessenek. A versenykiírás intézkedhet a következők szerint is:

- a) Amennyiben egy osztályon belül több csoport alakult, a csoport-győztesek közül csak korlátozott számú csapat juthat magasabb osztályba. Ezt minősítő osztályú, osztályozó, selejtező stb. mérkőzésekkel döntenek el. Ha tehát az osztályon belüli csoportok száma meghaladja az eggyel magasabb osztályból kieső csapatok számát, az egyenrangú csoportgyőztesnek egymás közötti mérkőzésekkel kell eldönteniük a feljutás jogát. E mérkőzések lebonyolításának rendszerét és formáját a versenykiírásban kell rögzíteni.
- b) Az előbbi esetre érvényesen a versenykiírás intézkedhet úgy is, hogy a csoportelsők közül az a csapat jut magasabb osztályba, amelyik a bajnokság során több pontot szerzett.
- c) Amennyiben egy osztályon belül több csoport alakult, és számuk megegyezik az eggyel magasabb osztályból kieső csapatok számával, valamennyi csoport győztese eggyel magasabb osztályba lép.
- d) Egy osztályból vagy csoportból nemcsak a bajnokcsapat, hanem a második (esetleg a további) helyezettek is feljebb kerülnek.
- e) A kieső csapatok és a feljutásra jogosultságot szerzett együttesek egymás közötti mérkőzésekkel mérik össze erejüket, és annak eredménye dönt a feljutás, illetve kiesés kérdésében.

3.§ A kiesők számát szintén a versenykiírás határozza meg. Ha a következő bajnoki évben az egyes osztályok, illetve csoportok létszáma nem változik, akkor annyi kiesőnek kell lenni, amennyi az eggyel alacsonyabb osztályból feljutók száma.

A kiesők számát az is befolyásolja, hogy milyen létszámú az osztály (csoport). Így a különböző létszámú osztályokból (csoportokból) - ha más rendkívüli intézkedés nem történt - legfeljebb a következő számú csapatok eshetnek ki:

- a) 15-16-os létszámú csoportból 3-4,
- b) 11-14-es létszámú csoportból 2-3,
- c) 10-nél kevesebb létszámú csoportból 1 csapat eshet ki.

A kieső csapatokat az osztály (csoport) utolsó helyezetteinek fordított sorrendjében kell meghatározni.

4.§ Ha valamelyik sportszervezet egyik csapata bajnokságot nyer, de abban az osztályban (csoportban), ahova feljuthatna, ugyanannak a sportszervezetnek már szerepel csapata, nem kerülhet fel (az első helyezésért járó díjat megkapja). A feljutás joga a soron következő helyezetté.

5.§ Ha valamelyik sportszervezet csapata kiesik, és ezáltal eggyel alacsonyabb osztályba kerül, és ott ugyanannak a sportszervezetnek másik csapata szerepel - az egyik csapatot a továbbiakban a soron következő alacsonyabb osztályba kell sorolni.

6.§ Ha valamelyik sportszervezet egyik csapata abból az osztályból esik ki, ahova másik csapata feljutna, a feljutás-kiesés jogát gyakorlatilag mellőzni kell: a sportszervezet csapatai maradnak abban az osztályban, amelyikben eredetileg szerepeltek. A bajnokságért járó díjat az arra érdemesült (bajnokságot nyert) csapatnak át kell adni. Ilyen esetekben fokozottan törekedni kell a sportszerűtlen szereplés megakadályozására. Ha szükséges a versenykiírásban kell szabályozni a két csapatban szerepeltethető játékosok számát, korosztályát.

7.§ Rendkívüli feljutás. Amennyiben valamely osztályban vagy csoportban a bajnokság harmadik fordulójáig bármilyen ok miatt (az előzetesen jogot szerzett csapat nem nevez, visszalépés, törlés stb.) a létszám csökken, az osztályt vagy csoportot ismét ki lehet egészíteni az eredeti létszámmal. Egyúttal biztosítani kell, hogy az újonnan beosztott sportszervezet csapata az új beosztásnak megfelelő, elmaradt mérkőzéseket lejátszhassa. A feltöltést az arra illetékes kézilabda szövetség a következő lehetőségek figyelembevételével végzi el.

8.§ Amennyiben a bajnoki idény alatt nem egészült ki az osztály vagy a csoport, illetve bármilyen ok miatt nem teljes létszámmal fejeződik be a verseny, a következő bajnoki évben a „feltöltés” a következők szerint oldható meg:

- a) kevesebb csapat esik ki,
- b) több csapat jut fel, vagy
- c) külön osztályozó mérkőzést/eket játszanak.

9.§ Amennyiben jogerős határozattal két vagy több sportszervezet egyesül, az érdekelt csapatok közül mindig a magasabb osztályban szereplő, vagy oda beosztott csapat helyét indokolt fenntartani az újonnan létrejött sportszervezet számára.

Ha a sportszervezetek idény közben egyesülnek, és arra lehetőség van, akkor csapataiknak célszerű külön-külön végigjátszani a bajnokságot, tehát a játékosok kizárólag azokban a csapatokban folytathatják szereplésüket, amelyekben az összevonás előtt a bajnokságot megkezdték.

Amennyiben egy sportszervezet megszűnik és emiatt valamely osztályban vagy csoportban a bajnokság harmadik fordulójáig hely üresedik meg, szintén a 7. §. szerint kell eljárni.

10.§ Az illetékes vezető sportszervek jóváhagyása alapján csak a hatályos sporttörvény szerint lehetséges szakosztályok átadása-átvétele. Az átvevő sportszervezet érvényesítheti az átadásra került szakosztálynak a bajnokságban megszerzett jogait. Abban az esetben, ha a sportszervezeti szakosztály megszűnik, a megszűnt szakosztály szerzett jogai a bajnokságban elvesznek. Amennyiben a szakosztály megszűnése miatt valamely osztályban vagy csoportban a bajnokság harmadik fordulójáig hely üresedik meg, ugyancsak a 7. §. szerint kell eljárni - figyelemmel a felügyeleti sportszerv hatályos rendelkezésére.

11.§ Névváltozás. Amennyiben a csapat neve megváltozik - akár a bajnoki idény közben is - a csapatot a továbbiakban automatikusan az új néven kell szerepeltetni (lásd még: Versenyszabályok 8. szabály 7. §).

4. SZABÁLY - A mérkőzések lejátszásának rendje

1.§ Miután elkészült a bajnokság különböző osztályainak, illetve csoportjainak összeállítása, sorsolással meg kell határozni a mérkőzések lejátszásának rendjét. A sorsolás eredménye megmutatja a csapatok egymás elleni mérkőzéseinek sorrendjét, valamint azt, hogy az egyes mérkőzéseken melyik csapat sportszervezete a pályaválasztó (melyik pályán játsszák le a mérkőzést). A pályaválasztói jog egyben a mérkőzés megrendezési jogát is jelenti.

2.§ A sorsolás technikai lebonyolítását a versenyszabályok határozzák meg. Amennyiben nem sportszerűtlen és nem sérti a csapatok egyenlő elbírálását, figyelembe lehet venni a sportszervezetek szóban vagy írásban benyújtott kívánságait. Ilyenek lehetnek például:

- a) Az alacsonyabb korosztályú csapatok sorsolási száma azonos legyen az első (felnőtt) csapat sorsolási számával. (Ezt kívánatos már előre, hivatalból így megállapítani.)
- b) A különböző nemű (férfi- és női) csapatok azonos vagy ellentétsorsolása - a pályaválasztói jog tekintetében, amennyiben a versenynaptárban valamennyi forduló azonos napokon kerül kiírásra.
- c) Amennyiben egy csapat valamilyen elfogadható ok miatt kíván az első fordulóban pályaválasztó vagy utazó lenni, az aktuális ellenfelével pályaválasztói cserével oldhatja ezt meg.
- d) Teljesíthető a bajnokság névadó szponzorának javaslata vagy kérése, hogy a csapatok az előző évi bajnoki helyezések sorrendjében választhassanak sorsolási számot.

3.§ Az osztályok, illetve csoportok összeállításánál arra kell törekedni, hogy azokban lehetőleg páros számú csapat legyen. Ha a csapatok számát mégsem sikerült így meghatározni, és a létszám páratlan, eggyel magasabb sorsolási táblázatot kell használni, és a táblázat legmagasabb számát üresen hagyni, illetve x-szel jelölni. Az x, sorsolási táblázat szerinti ellenfele minden fordulóban, mint „pihenő” csapat szerepel.

Ugyanezt a gyakorlatot kell követni akkor, ha a bajnokság közben valamelyik csapat visszalép, vagy a rendező sportszerv törölte a további küzdelemből, és már nincs mód helyette más csapattal kiegészíteni az osztályt (csoportot). Helyét x-szel, vagy ha már ilyen volna, y-nal kell jelölni. Bajnokság közben új sorsolást készíteni akkor sem szabad, ha ilyen módon páros létszámúvá csökkenne az egyébként páratlan számú csapatot tartalmazó osztály (csoport).

Legfeljebb, pl. kétfordulós versenynél az első forduló lejátszása után - amennyiben valamennyi részt vevő csapat ehhez hozzájárul - a második forduló a megfelelő sorsolási táblázat szerint újból kisorsolható, figyelembe véve az előző (eredeti) pályaválasztási jog kötelező érvényű felcserélését.

4.§ Körmérkőzéses versenyek sorsolásához a következő sorsolási táblázatok szolgálnak:

Négy (három) induló esetén:

1.forduló	1-2	3-4
2.forduló	2-3	4-1
3.forduló	3-1	4-2

Hat (öt) induló esetén

1. forduló	1-6	4-2	5-3
2. forduló	3-4	5-1	2-6
3. forduló	1-4	2-3	6-5
4. forduló	5-2	6-4	3-1
5. forduló	1-2	4-5	3-6

Nyolc (hét) induló esetén

1. forduló	1-8	2-5	3-6	4-7
2. forduló	7-1	8-2	5-3	6-4
3. forduló	6-1	7-2	8-3	5-4
4. forduló	1-5	2-6	3-7	4-8
5. forduló	1-1	2-3	5-8	6-7
6. forduló	3-1	4-2	7-5	8-6
7. forduló	1-2	4-3	5-6	8-7

Tíz (kilenc) induló esetén

1. forduló	1-10	2-9	3-8	4-7	5-6
2. forduló	9-1	8-2	7-3	6-4	5-10
3. forduló	1-8	2-7	3-6	4-5	10-9
4. forduló	7-1	6-2	5-3	4-10	8-9
5. forduló	1-6	2-5	3-4	9-7	10-8
6. forduló	5-1	4-2	6-9	10-3	7-8
7. forduló	1-4	2-3	9-5	8-6	10-7
8. forduló	3-1	2-10	5-8	4-9	7-6
9. forduló	1-2	9-3	7-5	8-4	6-10

Tizenkét (tizenegy) induló esetén

1. forduló	1-12	2-11	3-10	4-9	5-8	6-7
2. forduló	7-5	8-4	9-3	10-2	11-1	12-6
3. forduló	1-10	2-9	3-8	4-7	5-6	12-11
4. forduló	5-12	6-4	7-3	8-2	9-1	10-11
5. forduló	1-8	2-7	3-6	4-5	11-9	12-10
6. forduló	4-12	5-3	6-2	7-1	8-11	9-10
7. forduló	1-6	2-5	3-4	10-8	11-7	12-9
8. forduló	3-12	4-2	5-1	6-11	7-10	8-9
9. forduló	1-4	2-3	9-7	10-6	11-5	12-8
10. forduló	2-12	3-1	4-11	5-10	6-9	7-8
11. forduló	1-2	8-6	9-5	10-4	11-3	12-7

Tizennégy (tizenhárom) induló esetén

1. forduló	1-14	2-13	3-12	4-11	5-10	6-9	7-8
2. forduló	8-6	9-5	10-4	11-3	12-2	13-1	14-7
3. forduló	1-12	2-11	3-10	4-9	5-8	6-7	14-13
4. forduló	6-14	7-5	8-4	9-3	10-2	11-1	12-13
5. forduló	1-10	2-9	3-8	4-7	5-6	13-11	14-12
6. forduló	5-14	6-4	7-3	8-2	9-1	10-13	11-12

7. forduló	1-8	2-7	3-6	4-5	12-10	13-9	14-11
8. forduló	4-14	5-3	6-2	7-1	8-13	9-12	10-11
9. forduló	1-6	2-5	3-4	11-9	12-8	13-7	14-10
10. forduló	3-14	4-2	5-1	6-13	7-12	8-11	9-10
11. forduló	1-4	2-3	10-8	11-7	12-6	13-5	14-9
12. forduló	2-14	3-1	4-13	5-12	6-11	7-10	8-9
13. forduló	1-2	9-7	10-6	11-5	12-4	13-3	14-8

Tizenhat (tizenöt) induló esetén

1. forduló	1-16	2-15	3-14	4-13	5-12	6-11	7-10	8-9
2. forduló	9-7	10-6	11-15	12-4	13-3	14-2	15-1	16-8
3. forduló	1-14	2-13	3-12	4-11	5-10	6-9	7-8	16-15
4. forduló	7-16	8-6	9-5	10-4	11-3	12-2	13-1	14-15
5. forduló	1-12	2-11	3-10	4-9	5-8	6-7	15-13	16-14
6. forduló	6-16	7-5	8-4	9-3	10-2	11-1	12-15	13-14
7. forduló	1-10	2-9	3-8	4-7	5-6	14-12	15-11	16-13
8. forduló	5-16	6-4	7-3	8-2	9-1	10-15	11-14	12-13
9. forduló	1-8	2-7	3-6	4-5	13-11	14-10	15-9	16-12
10. forduló	4-16	5-3	6-2	7-1	8-15	9-14	10-13	11-12
11. forduló	1-6	2-5	3-4	12-10	13-9	14-8	15-7	16-11
12. forduló	3-16	4-2	5-1	6-15	7-14	8-13	9-12	10-11
13. forduló	1-4	2-3	11-9	12-8	13-7	14-6	15-5	16-10
14. forduló	2-16	3-1	4-15	5-14	6-13	7-12	8-11	9-10
15. forduló	1-2	10-8	11-7	12-6	13-5	14-4	15-3	16-9

5.§ A sorsolás gyors és pontos lebonyolítása érdekében a sorsolási táblázatok mellett ajánlatos még előre elkészíteni a következő táblázatokat.

- a) A sorsolás eredményének azonnali rögzítése céljából a részt vevő csapatok számának megfelelő sorszámozást. A sorsolás eredménye alapján a számok mellé már csak a csapatok neveit kell beírni.

Például négy induló esetén:

1
2
3
4

- b) Az egyes fordulók műsorát. (A fordulót valamely osztályban, csoportban az ugyanazon napra kisorsolt mérkőzések összessége jelenti.)

Például négy csapat esetén:

1.forduló 1..... -2.....
3..... -4.....
2. forduló ugyanígy stb.

6.§ A versenyt rendező sportszervnek (illetékes kézilabda szövetség, sportszervezet stb.) több ok miatt (költségvetés összeállítása, teremben mennyi időt kell igényelni a mérkőzések lejátszásához stb.) tudnia kell, hogy egy-egy osztályban, illetve csoportban - ha minden csapat minden csapattal egyszer találkozik - összesen hány mérkőzést kell lejátszani. Ez páros csapatok esetén elég könnyen leolvasható a táblázatból, de az nincs mindig kéznél, páratlan létszám esetén pedig a megoldás már eléggé bonyolult is. Ezért sokkal egyszerűbb és célravezetőbb, ha a kettős kombináció következő képletét használjuk:

$$\frac{n(n-1)}{2} = m$$

A képletben az n a csapatok száma, az m pedig a kérdéses szám, vagyis az osztályon (csoporton) belüli mérkőzések száma. Például, ha 12- es létszámú osztályunk (csoportunk) van:

$$\frac{12(12-1)}{2} = 66$$

Tehát tizenkettes csapatlétszámú osztályban (csoportban) egyszeri találkozás esetén összesen 66 mérkőzést játszanak a csapatok.

7.§ A sorsolás után meghatározott pályaválasztói jog egy fordulóra érvényes. Ha a bajnokság keretén belül a csapatok többször találkoznak egymással, a pályaválasztói jog minden találkozáskor automatikusan felcserélődik. Az a sportszervezet tehát, amelyik az első fordulóban pályaválasztó volt, ugyanazon csapat ellen a második fordulóban, mint vendégcsapat szerepel.

Ettől eltérni, vagyis két sportszervezet között a pályaválasztói jogot a sorsolási táblázattal ellentétesen megállapítani (felcserélni), kizárólag indokolt esetben és csak az illetékes kézilabda szövetség (versenybizottság) engedélyével szabad. A pályaválasztói jog felcserélése - mindkét sportszervezet részére - egyben a mérkőzés lejátszásával kapcsolatos valamennyi jog és kötelesség felcserélését is jelenti (bevételek, kiadások stb.).

A pályaválasztási jogot az ellenfélre átruházni kizárólag alaposan indokolt esetben és szintén csak az illetékes kézilabda szövetség (versenybíróság) hozzájárulásával szabad. Ebben az esetben is a mérkőzés lejátszásával kapcsolatos valamennyi jog és kötelesség az átruházott pályaválasztói jog szerint változik meg.

8.§ Két forduló esetén - a mérkőzések változatosabb formában történő lejátszása érdekében - a második forduló mérkőzései az eredeti sorsolás szerinti középső fordulóval is kezdhetők (12-es létszám esetén a 6. fordulóval). Ennek megfelelően lehet eljárni többfordulós bajnokság esetén is. Ebben a kérdésben a versenykiírásnak kell intézkednie.

9.§ Lehetséges további fordulók beiktatása is. A hazai bajnokság élvonalában elfogadottá vált a két fordulót követően az ún. rájátszás, amely lehetővé teszi a mezőny minőségi bontását, a közel azonos színvonalú csapatok küzdelmeinek meghosszabbítását. Ebben az esetben az első két forduló alapszakasznak tekintendő. Szintén elfogadott, ha nem minden helyezéért következik rájátszás. Például az alapszakasz 1-2. helyezettje játszanak a bajnoki címért, de a többi csapat az alapszakasszal befejezi a küzdelmeket.

További lehetséges megoldás, hogy az alapszakasz befejezését követően a mezőnyt két részre osztják. Például 12-es mezőny esetén az 1-6. és a 7-12. helyezett csapatok 2 x 6-os csoportban körmérkőzéssel játszanak tovább oda-visszavágó alapon.

A versenykiírásnak kell rendelkeznie arról, hogy rájátszás mérkőzéseire újra sorsolnak vagy a csapatok az alapszakaszban elért helyezésüknek megfelelő sorszámot kapják.

Ugyancsak a versenykiírás határoz abban, hogy a rájátszást a csapatok pont nélkül kezdik vagy az alapszakaszban elért helyezésük szerint bonuszpontot kapnak (pl. 6-os csoport esetén 6, 5, 4, 3, 2 és 1 pont), esetleg az egymás közötti eredményeket magukkal viszik (pontok és gólok).

5. SZABÁLY - A mérkőzések pontos időpontjának és helyének meghatározása (A mérkőzések bejelentése)

1.§ A versenynaptár, illetve a versenykiírás meghatározza az egyes bajnoki fordulók lejátszásának időpontját (napjait), a sorsolás után pedig ismeretessé válik, hogy az egyes fordulókbán milyen mérkőzéseket kell lejátszani. Ezek után szükséges az egyes mérkőzések pontos időpontjának és helyének megállapítása. Ez a pályaválasztó sportszervezet feladata - ha más irányú intézkedés nem történt.

2.§ A bajnokság vonatkozó osztályát (csoportját) kiíró kézilabda szövetség fenntarthatja magának a jogot - amennyiben különböző szükséges okok miatt indokoltnak látja -, hogy egyes vagy akár a forduló összes mérkőzéseinek időpontját, illetve helyét külön határozattal állapítsa meg. Például népszerűsítési és szakmai célokból egy-egy forduló legjobb mérkőzéseit közös műsorban kívánja lebonyolítani. Az ilyen intézkedés egyúttal azt is jelenti, hogy az illetékes kézilabda szövetség a közös műsorban megrendezett mérkőzésekre vonatkozóan a

sportszervezetektől megvonja a pályaválasztási jogot. A bevételek és kiadások alakulása tárgyában ilyenkor külön kell intézkedni.

3.§ A mérkőzések bejelentésének módja

- a) Az egyes mérkőzések bejelentése (pontos időpont- és helymeghatározás) az illetékes kézilabda szövetségnél, annak hivatalos helyiségében, a versenybizottságnál személyesen, vagy elektronikusan történik.
- b) A mérkőzések bejelentésének napját, vagyis azt a hivatalos szövetségi félfogadási időt, amikor a mérkőzéseket legkésőbb be kell jelenteni, az illetékes kézilabda szövetség a verseny (bajnokság) megkezdése előtt köteles közölni az érdekelt sportszervezetekkel.

Az illetékes kézilabda szövetség intézkedhet úgy, hogy az egész versenyidőszak (például tavaszi forduló) összes mérkőzését egy alkalommal jelentsék be a sportszervezetek.

Gyakorlati tapasztalatok alapján az a módszer is követhető, hogy minden héten csak a soron következő tárgyhétre eső (esetleg eggyel előbbi) forduló mérkőzéseit jelentik be.

- c) A mérkőzés bejelentésénél végzett felelőtlen munka miatti következmények a bejelentésre jogosult sportszervezetet terhelik. (Például: hibás pályamegjelölés, a kezdési időpont helytelen meghatározása stb.)

Ugyanakkor kívánatos, hogy a mérkőzés-bejelentési napon az ellenfél (vendégcsapat) szövetségi képviselője is jelen legyen, illetve elektronikus bejelentés esetén hozzájáruljon az időponthoz.

A szövetségi képviselő hiányában vagy távollétében felmerülő problémák megoldása a versenybizottságra hárul. Az ilyenkor hozott döntések végrehajtásáért, az esetleges káros következményekért a felelősség a távol maradó, vagy nem nyilatkozó sportszervezetet terheli.

- d) A mérkőzések bejelentésének technikai kivitelezése többféle lehet. Azt a mérkőzés-bejelentési módot, amelyet az adott verseny (bajnokság) mérkőzéseinek bejelentésénél alkalmazni kell, az illetékes kézilabda szövetségnek időben közölni kell az érdekelt sportszervezetekkel. Általában a következő módok váltak be:
 - A sportszervezeteknek külön e célra rendszeresített „mérkőzés-bejelentési lap”-okat kell beszerezniük, vagy a versenyrendszert kiíró szervezet készíti el az elektronikus mérkőzésbejelentő felületet. Ezen szerepel a mérkőzésen részt vevő csapatok neve (a pályaválasztó feltüntetésével), a mérkőzésnek a sportszervezetek megegyezésével megállapított időpontja, lejátzásának helye (a kézilabdapálya pontos címe), valamint a két sportszervezeti képviselő aláírása. Ez a módszer bajnokságok időpontjainál alkalmazandó.
 - Az illetékes kézilabda szövetség versenybizottsága a soron következő forduló összes mérkőzését kiírja az ún. mérkőzés-bejelentési lapra (ez lehet tömbben is). A mérkőzés-bejelentési időben a sportszervezeti képviselők - miután egymás között megegyeznek - a megfelelő helyen beírják a mérkőzés időpontját és helyét, majd ezt aláírásukkal hitelesítik, illetve elektronikus bejelentés esetén külön-külön jelzik. Ez a módszer tornák vagy kupa rendszerű versenyek esetén gyakorlatiasabb.

Helytelen és nemkívánatos, hogy a sportszervezetek szóban, telefonon, vagy levél útján jelentsék be mérkőzéseiket, mert ez a gyakorlat kellemetlenséget, megoldhatatlan

problémákat, zavarokat okozhat. Például a pályaválasztó sportszervezet levélben jelenti be a mérkőzést, és az általa megjelölt időpont nem áll összhangban a szabályokkal vagy a sportszerúséggel. Esetleg az ellenfélnek sem megfelelő (talán el sem tudna utazni arra az időpontra), s amikor a kézilabda szövetség illetékes bizottsága ezt visszaigazolja, vagy új időpontot határoz meg, már csupán néhány nap marad a mérkőzésig. Esetleg a kiírt új időpont egyik csapatnak sem kedvező. Az esetleges félreértések elkerülése miatt nem ajánlott a szóbeli, vagy telefonos bejelentés.

- e) A kézilabda szövetségek gondosan ügyeljenek arra, hogy a mérkőzések bejelentésénél ne érvényesülhessenek jogtalan egyéni érdekeket helytelenül előtérbe helyező számítgatások, sportszerűtlenségek. Arra kell törekedni, hogy lehetőleg minden mérkőzés bejelentése tárgyában kölcsönös megértéssel egyezzenek meg a sportszervezetek. A kézilabda szövetségek kötelesek ellenőrizni a mérkőzés bejelentése körüli tényeket, és ha szabálytalanságot vagy sportszerűtlenséget tapasztalnak, azt hivatalból, határozott beavatkozásukkal meg kell akadályozniuk.
- f) Amennyiben a két sportszervezet nem tud megegyezni a mérkőzés időpontjában és helyében, az illetékes versenybizottság hivatalból írja ki a mérkőzést a pályaválasztó sportszervezet pályájára.
- g) Ha a mérkőzés bejelentésére jogosult pályaválasztó sportszervezeti képviselő nem jelenik meg az előírás szerinti bejelentési időben, vagy nem küldi el az elvárt módon a mérkőzés javasolt helyét és időpontját az illetékes versenybizottság - figyelembe véve a szabályokat, szabályzatokat, a korábbi tapasztalatokat, a sportág igényét, valamint az érintett sportszervezetek igényeit és lehetőségeit - a pályaválasztó sportszervezet pályájára hivatalból írja ki a mérkőzést, amennyiben a versenykiírás másképpen nem intézkedett.
- h) Ha a vendégcsapat sportszervezeti képviselője nem jelenik meg az előírás szerinti bejelentési időben, vagy nem jelzi a pályaválasztó csapat által megadott hely és idővel kapcsolatos kifogását és a mérkőzés lejátszása körül zavar keletkezik, a káros következményeket a vendégcsapat viseli.

Ha a bejelentési időpontban egyik sportszervezet sem képviselteti magát, a megadott határnapig nem javasolnak időpontot a pályaválasztói jog meghagyása mellett az illetékes versenybizottság - a g) pontban meghatározott szempontok szerint - hivatalból írja ki a mérkőzést.

- i) Amennyiben a mérkőzés időpontját és helyét a versenybizottság hivatalból állapította meg, kifogással egyik résztvevő csapat sem élhet. A mérkőzés ilyen módon történő kiírását mindkét félnek kötelezően tudomásul kell vennie. Hivatalból kiírt mérkőzésről a versenybizottság külön értesítést köteles küldeni az érdekelteknek. A kézilabda szövetség honlapján kiírt adatok, közlemények hivatalos értesítésnek számítanak.

4.§ A mérkőzések lejátszásának napja, időpontja

- a) A mérkőzéseket elsősorban az adott bajnoki forduló hivatalosan megállapított napjára (rendszerint munkaszüneti nap) vagy az azt közvetlenül megelőző szabadnapra kell bejelenteni. Ebben az esetben a mérkőzés időpontját a pályaválasztó sportszervezet önállóan határozhatja meg, tehát ekkor nem szükséges a vendégcsapat beleegyezése. Minden más esetben kötelező a közös megegyezés. Természetesen helyes, ha a sportszervezetek ilyenkor is megbeszélik a mérkőzés lejátszásának körülményeit.

A mérkőzéseket a vonatkozó forduló hivatalosan megállapított napjától eltérően is bejelenthetik a sportszervezetek (ez az úgynevezett előrehozott mérkőzés) - ha ez jogos érdeket nem sért, de ilyenkor szintén szükséges a közös (írásbeli) megegyezésen kívül az illetékes versenybizottság hozzájárulása is.

Az illetékes versenybizottság - a bajnokság tiszta, sportszerű befejezése érdekében - rendelkezhet úgy is, hogy a forduló(-k) mérkőzéseit valamennyi kézilabdapályán azonos időben (óra, perc) játsszák le. Amennyiben szükséges előírható akár csak néhány mérkőzés egyidejű lejátszása is.

Az előbbiekből következően minden elhalasztott, elmaradt, félbeszakadt, vagy bármely ok miatt újrajátszásra kiírt mérkőzést a verseny (bajnokság) utolsó (esetleg az utolsó előtti vagy az utolsó három) fordulója előtt le kell játszani. Ennek teljesítéséért az illetékes versenybizottság felelős. Kivételt képez, ha a verseny (bajnokság) utolsó fordulójának valamelyik mérkőzése(-i) kerülne bármely ok miatt újrakiírásra. Ebben az esetben különös gonddal kell ügyelni a mérkőzés sportszerű lebonyolítására, az igazságos eredmény kialakulására.

- b) A mérkőzések ajánlott kezdési időpontja: munkanapokon: 17.00-18.00 óra között, szabad vagy munkaszüneti napokon 10.00-18.00 óra között.
- c) A mérkőzés-bejelentést illetően - amennyiben az egyik vagy mindkét csapat utazó - kötelező megszorításokat kell alkalmazni az előbbi határok között.

Utazó csapat mérkőzésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy a csapat a mérkőzés napján lehetőleg mindkét utat, tehát a mérkőzésre utazást, majd a visszautazást is megtehesse (éjfélig visszaérkezzen székhelyére).

Ettől eltérni csak hivatásos játékosok által lejátszott mérkőzések esetén szabad.

- d) Ha a mérkőzést a csapatok szabályszerűen bejelentették, és ezt a bejelentést az illetékes versenybizottság elfogadta, az időpontot véglegesnek kell tekinteni. Ezen önkényesen még akkor sem szabad változtatni, ha abban a két sportszervezet megegyezne és vállalnák a játékvezetők értesítését. Az illetékes szervezet, vagy szövetség honlapján minden esetben a valós kezdési időpontnak kell szerepelni. A játékvezetők egyébként az esetleges engedély nélküli módosítást nem fogadhatják el, mert mérkőzésvezetésüket illetően kizárólag az illetékes játékvezetői bizottság általi kiküldetés irányadó.
- e) Mérkőzések időpontjának átjelentése.

Előfordulhatnak olyan különleges vagy kényszerítő esetek, amelyek lehetetlenné teszik a mérkőzés lejátszását az eredetileg bejelentett helyszínen vagy időpontban. Az ilyen helyzetbe jutott sportszervezet mérkőzés átjelentési kérelemmel fordulhat az illetékes versenybizottsághoz. A kérelmet legkésőbb a mérkőzést közvetlenül megelőző hivatalos szövetségi időben, de a mérkőzést megelőzően legalább 8 naptári napon belül kell benyújtani. Ennél később benyújtott kérelmek miatti hátrányos következményekért kizárólag az illető sportszervezet felelős. Kívánatos, hogy a beadvány tartalmazza az ellenfél beleegyező vagy egyet nem értő nyilatkozatát.

A versenyt kiíró szervezet vagy szövetség ilyen esetben kérhet (a versenykiírásban előzetesen megállapított) átjelentési díjat.

Az illetékes versenybizottság ilyenkor soron kívül elbírálja a kérelmet, és amennyiben indokoltnak találja, hivatalból intézkedik a mérkőzés más időpontban történő lejátszása érdekében. Erről mindkét csapatot és - a játékvezetői bizottságon keresztül - a játékvezetőket is értesíti (lehetőleg írásban).

Ha a bizottság nem látja szükségesnek a mérkőzés eredetileg bejelentett időpontjának megváltoztatását, ragaszkodhat a mérkőzés bejelentésekor meghatározottakhoz, és erről hivatalosan értesíti a mérkőzés átjelentését kérő sportszervezetet.

5.§ A mérkőzések lejátszásának helye

- a) Az egyes bajnoki mérkőzések lejátszásának helye a sorsolás eredményéből adódik. A sorsolási táblázat alapján az ún. „elől álló” számot viselő sportszervezet a pályaválasztó. A „Nevezési lap”-on minden sportszervezet megjelölte és ezzel bejelentette azt az előírás szerinti kézilabdapályát, amelyen hazai bajnoki mérkőzéseit kívánja lejátszani. Mérkőzés-bejelentéskor a pályaválasztó sportszervezet képviselője a nevezésben meghatározott - és az illetékes kézilabda szövetség által hitelesítéssel alkalmasnak minősített - kézilabdapályára jelenthet mérkőzést. Ettől eltérni csak a következő esetekben szabad:
- A sportszervezet nem rendelkezik saját hitelesített kézilabdapályával, és így állandó vagy ideiglenes jelleggel más sportszervezet hitelesített pályáját bérlí. Ezt a tényt azonban a mérkőzés(-ek) bejelentési időpontja előtt írásban közölni kell az illetékes versenybizottsággal. Más kézilabdapályát az előbbieket miatt igénybe venni, kibérelni csak a sportszervezet székhelyén lehet. Amennyiben erre nincs mód, olyan kézilabdapályát kell kibérelni, amelyik közel van a sportszervezet székhelyéhez.
 - Különböző közbejött elháríthatatlan okok, illetve akadályok lehetetlenné teszik a mérkőzés lejátszását saját pályán. Ebben az esetben is az előbbi pontban szereplő elvek szerint kell eljárni, és valamelyik másik sportszervezet kézilabdapályát kell igénybe venni illetve kibérelni.
 - Fegyelmi ok miatt a pályaválasztó sportszervezet kézilabdapályája felfüggesztés vagy eltiltás alatt áll. Ebben az esetben a fegyelmi felfüggesztő, vagy eltiltó határozat rögzíti, hogy pályaválasztás esetén miképpen kell eljárni a sportszervezetnek.
- b) A verseny (bajnokság) megkezdése előtt az illetékes versenybizottság köteles ellenőrizni a bejelentett kézilabdapályákat, és gondoskodni arról, hogy azok hitelesítése megtörténjen. Mérkőzésbejelentést a bizottság csak olyan kézilabdapályára fogadhat el, amelyet a hitelesítés rendben talált és alkalmasnak minősített az adott osztályú mérkőzések lejátszására.
- c) Amennyiben az illetékes versenybizottság hivatalból központi műsor keretében ír ki mérkőzéseket, előbb köteles meggyőződni arról, hogy a kézilabdapálya mindenben megfelel-e a hitelesítés követelményeinek.

6.§ A mérkőzések bejelentésénél felmerülő egyéb kérdések

- a) Országok közötti válogatott mérkőzéssel azonos időpontban, különösképpen pedig a válogatott találkozó megrendezésének helységében (városában) nem kívánatos bajnoki mérkőzést rendezni. Ezért ilyenkor úgy célszerű meghatározni a bajnoki mérkőzések időpontját, hogy azok a válogatott mérkőzés kezdési időpontja előtt befejeződjenek.

- b) Elvileg törekedni kell arra, hogy a bajnoki mérkőzéseket a forduló napján különböző időpontokban játsszák le (kivéve e fejezet 4.§. a) pontját). A mérkőzések ne tömörüljenek azonos, vagy megközelítően azonos időpontra. Ez kedvezőtlen, nem szolgálja a kézilabdázás népszerűsítését, ezért az illetékes kézilabda szövetségnek joga, sőt kötelessége hathatós, a mérkőzések bejelentését irányító intézkedéseket tenni, esetleg a már bejelentett mérkőzések időpontját hivatalból módosítani.
- c) Több ok miatt helyes, ha a pályaválasztó sportszervezetek úgy rendezik az azonos fordulóhoz tartozó mérkőzéseiket, hogy az utánpótlás és a felnőtt csapataik jól kialakított és propagált műsor keretében, közvetlenül egymás után játszanak. Amennyiben a vendégcsapatok azonos sportszervezet csapatai, a hazai csapat köteles azt biztosítani, hogy a mérkőzések közvetlenül egymás után kerüljenek megrendezésre.
- d) Az NB I, az NB I/B és az NB II osztály mérkőzéseit a sportág nemzetközi követelményeihez és versenyzési rendjéhez igazodva - a versenykiírásban foglaltak szerint - teremben kell lejátszani. Az időpontok megállapításakor figyelembe kell venni a sportcsarnok szabad kapacitását és a sportág iránti növekvő érdeklődés kielégítésének ésszerű szempontjait.
- e) Ha a pályaválasztó sportszervezet valamilyen okból a megszokott pályájától, vagy a székhelyétől jelentős távolságra kíván mérkőzést rendezni, úgy az új helyszín a vendégcsapatnak utazás szempontjából kedvezőbb legyen, mint az eredetileg tervezett helyszín.
- f) A mérkőzések pontos időpontját és helyét mindig nagyon körültekintően kell meghatározni. A kézilabda szövetségek követendő elvként elsősorban arra ügyeljenek, hogy a sportszervezetek barátságosan, a jogos és kölcsönös érdekek tiszteletben tartásával, továbbá a sportszerűség szellemében egyezzenek meg a mérkőzés bejelentését illetően. Mindkét fél részére jó és egyenlően kedvező időpontot és helyet válasszanak a mérkőzés lejátszására. Amennyiben ez nem sikerül, az illetékes versenybizottságnak kell közbelépnie a vonatkozó szabályok szellemében.

6. SZABÁLY - A mérkőzések megkezdése, várakozási idő

1.§ A mérkőzések pontos megkezdése

- a) Minden bajnoki mérkőzést a bejelentésben meghatározott időpontban, pontosan kell megkezdeni. A pontos kezdésre vonatkozó időt a játékvezetők órája alapján kell megállapítani.
- b) A pontos kezdés érdekében a mérkőzés valamennyi közvetlen résztvevőjének (játékosok, hivatalos személyek, játékvezetők stb.) kötelessége a mérkőzés kezdési időpontja előtt időben megjelenni a mérkőzés színhelyén.
- c) A mérkőzés előtti feladatokat úgy kell elvégezni, hogy a mérkőzés megállapított kezdési időpontjára mindenki és minden játékra készen álljon. (Játéktér előkészítése, játékosok bemelegítése, játékvezetők, versenybírók mérkőzés előtti teendői stb.)

2.§ A pontos kezdés akadályai

Adódhatnak olyan rendkívüli akadályok, amelyek befolyásolják a mérkőzés pontos megkezdését. Ilyen esetekben a játékvezetők a szabályok szerint döntenek, hogy szükséges-

e, és mennyit kell várakozniuk a csapatoknak. A játékvezetők döntését a mérkőzés résztvevőinek tudomásul kell venniük, és aszerint kell cselekedniük. Ilyen akadályok lehetnek:

- a) A játékvezetők a játéktér előkészítésében vagy tartozékaiban olyan hiányosságot, illetve szabálytalanságot észleltek, amelynek azonnali kijavítására lehetőség adódik.
- b) Ha a mérkőzés „műsor”-ban (sorozatmérkőzés) szerepel, és az előző mérkőzés elhúzódott. Ez csak abban az esetben fogadható el, ha az előző mérkőzés elhúzódása indokolt volt (vis maior, az utazó csapat vagy a játékvezetők igazoltan késnek, időjárás viszonyok stb.).

Félbe kell szakítani az előző (elhúzódó) mérkőzést, ha a soron következő mérkőzés magasabb osztályú és a késedelmes kezdés miatt nem lehetne a mérkőzést lejátszani.

- c) A játékvezetők, illetve az egyik, vagy mindkét csapat indokolt - a következő paragrafusban meghatározottak alapján -, elfogadható késése.

3.§ Várakozási idő

Főszabályként várakozási idő nincs.

- a) Pályaválasztó csapatra sohasem szabad várakozni.

Úgyszintén nincs várakozási idő, ha a mérkőzés mindkét résztvevője helyi csapat.

- b) Abban az esetben, ha az egyik, vagy mindkét csapat utazó és vis maior okból késik, a kötelező várakozási idő legfeljebb az adott mérkőzés játékejeje (a 10, illetve 15 perc félidei szünettel), tehát felnőtt mérkőzéseken 70 vagy 75 perc stb.

A késés elfogadható oka lehet például, ha a vendégcsapat - bár időben indult el a mérkőzés színhelyére - útközben meghibásodás, baleset vagy egyéb késleltető akadály éri, és erről az utazó csapat azonnal értesítést küld, illetve azt hitelt érdemlően igazolja.

A várakozási idő kérdésében egyedül a játékvezetők jogosultak dönteni. Amennyiben az egyik, vagy mindkét csapat késésének oka a szabályok szerint elfogadható, és ezért a mérkőzés lejátszása mellett döntenek, azt a csapatot, amelyik esetleg nem hajlandó a mérkőzésre kiállni, távolmaradónak kell minősíteni.

4.§ A játékvezető késése, távolmaradása

Ha az egyik játékvezető késik, várakozási idő nincs. A megjelenő játékvezető köteles elkezdni a mérkőzést. Ha mindkét játékvezető késik, a lehetőségekhez képest, de legfeljebb az adott mérkőzés játékejének megfelelő ideig (10 vagy 15 perc félidei szünettel) kell várni.

Ha egyik játékvezető sem jelenik meg, a nézők között vagy a közelben található játékvezetőt - aki nincs felfüggesztve, illetve eltiltva a játékvezetői jog gyakorlásától - kell felkérni a mérkőzés levezetésére. A mérkőzést valamelyik edző is levezetheti. Szükség esetén játékvezetői képesítéssel nem rendelkező személy is levezetheti a mérkőzést.

A szükség-játékvezetőket ugyanazok a jogok és köteleességek illetik meg, mint a hivatalosan kiküldött játékvezetőket. Ha a mérkőzést nem a kiküldött játékvezetők egyike vezeti, minden esetben a csapatvezetők aláírásával ellátott írásos megállapodás szükséges. Ezt a megállapodást a játékvezetői vagy versenybírói jelentéshez kell csatolni.

Ilyenkor a pályaválasztó sportszervezet felelős azért, hogy a versenyjegyzőkönyv (és a mérkőzésről készült egyéb feljegyzések) a mérkőzést követően 48 órán belül eljussanak az illetékes kézilabda szövetséghez - függetlenül attól, hogy e feladatot ki végzi el (maga a pályaválasztó sportszervezet, vagy a szükség-játékvezető). A versenyjegyzőkönyvre feltétlenül rá kell vezetni a szükség-játékvezető(-k) pontos nevét és címét, hogy őket az illetékes kézilabda szövetség szükséges esetben megkereshesse.

5.§ Sportági elvárás

Az érdekelteknek mindent el kell követniük annak érdekében, hogy a mérkőzéseket lejátsszák. Ezért a csapat várakozhat ellenfelére akkor is, ha egyébként a szabályok nem írnak elő várakozási időt, vagy a várakozási időn túl is, amennyiben a mérkőzés lejátszásának más akadálya nincs. A játékvezetők kötelesek elfogadni a sportszerű várakozást, ha ennek nincs valamilyen indokolt akadálya, sőt azt elő kell segíteniük.

7. SZABÁLY - Játékjogosultság

1.§ A sportszervezetek a versenyen (bajnokságban, egyes mérkőzéseken) csak olyan játékosokat szerepeltethetnek, akik játékjogosultsággal rendelkeznek. Ezt a játékvezetők kötelesek ellenőrizni. (Adott esetben valamennyi játékos, tehát az egész csapat játékjogát meg lehet vonni. Ez természetesen kizárja a csapat mérkőzésjátszásának lehetőségét.)

2.§ Játékjoggal rendelkezik a játékos, ha a következőkben felsorolt feltételeknek megfelel.

- a) Tagja a sportszervezetnek, vagy azzal szerződésben áll
- b) A sportszervezethez szabályosan igazolt kézilabdázó.
 - Törvényes vezeték- és keresztnévén szerepel a kézilabdásport játékosnyilvántartásában. Valamennyi előírt adata (születési hely és idő, anyja születési neve, állampolgársága stb) és fényképe szerepel a nyilvántartásban.
 - A sportszervezet szabályszerűen igazolta le, illetve igazolta át. Ha a leigazolás, illetve az átigazolás szabálytalanul történt, az igazolás, illetve átigazolás napja után 30 nappal elévül a szabálytalanság - ha más intézkedés nem történt -, tehát a játékos a szabálytalan igazolástól, vagy átigazolástól számítva csak 30 napon belül játszik jogosulatlanul.
 - Amennyiben a versenykiírás előírja, akkor rendelkezik versenyengedéllyel.
 - Az igazolás, illetve az átigazolás végrehajtásában illetékes sportszerv által elkövetett adminisztratív formai hiba nem érinti a játékos játékjogát. Emiatt mérkőzést megsemmisíteni nem szabad.

Megjegyzés: amennyiben a játékjogosultsággal rendelkező és az adott mérkőzés versenyjegyzőkönyvében szereplő játékos szabálytalanul lép a játéktérre (megsérti a játékoscsere szabályát, vagy büntetési ideje alatt lép be), a játékszabályok előírásai szerint kell intézkedni.

- c) A versenykiírás szerinti korcsoport feltételeknek megfelel (Versenyszabályok 5. szabály).
- d) Érvényes sportorvosi engedéllyel rendelkezik.

- A sportorvosi engedély érvényességi időtartamát az illetékes Sportegészségügyi Intézet állapítja meg. (Az érvényességét a naptári napok szerint kell számítani, tehát pl. az a felnőtt játékos, aki január 5-én kapott sportorvosi engedélyt, ezt az engedélyt utoljára - hat hónapos érvényességi időtartam esetén - július 4-én veheti igénybe.)
- e) Szabad játszási joggal rendelkezik.
- Fegyelmileg nincs felfüggesztve, illetve eltiltással nem vonták meg játékjogát.
 - Esetleg válogatottsága esetén a válogatott felkészítése, illetve mérkőzésjátszása ellenére engedélyt kap a sportszervezeti játékra. Minthogy a sportszervezeteknek legjobb játékosaikkal kell kiállni mérkőzéseikre, nem kötelesek játszani azzal a csapatukkal, amelyikből a bajnoki mérkőzés napján a válogatott keretbe adnak játékost - kivéve, ha a játékos nélkül is vállalják a játékot, és az nem sportszerűtlen. Egyébként az illetékes kézilabda szövetség általában hivatalból intézkedik ilyen esetekben, és a válogatott találkozók napján az esedékes forduló teljes vagy részbeni (egyes érintett mérkőzések) elhalasztását rendeli el.
- f) A játékszabályok előírásai szempontjából is játékjogosult, különös tekintettel a 4. szabályra.
- g) Amennyiben a versenykiírás előír bármilyen külön engedély szükségességét - azzal rendelkezik.
- h) Egyéb, különleges és indokolt okokból, az illetékes kézilabda szövetség nem állapít meg jogosulatlan szereplést.

3.§ A játékjogosultság megállapításakor figyelembe kell venni még a következőket is:

- a) A minősítéssel rendelkező kézilabdaedzők (gyakorlatvezetők, edzők, szakedzők, mesterek) bármely csapatban szerepelhetnek, amennyiben a bajnokság versenykiírása ettől eltérően nem rendelkezik.
- b) Nem magyar állampolgárságú igazolásához sportszervezeti tagság vagy szerződés és az érintett külföldi kézilabda szövetség hozzájárulása szükséges - az IHF, illetve az EHF előírásai szerint.
- c) A sportszervezeti nemzetközi mérkőzéseken is csak a sportszervezethez szabályszerűen igazolt játékosok szerepelhetnek. Az illetékes kézilabda szövetség különleges és indokolt esetekben engedélyt adhat, hogy ilyen nemzetközi találkozón más sportszervezet játékosa is részt vehessen, annak a sportszervezetneknek írásbeli hozzájárulása alapján, amelyiknek az illető játékos tagja (igazolt sportolója).

4.§ Az 1-3. §-ban meghatározottak minden mérkőzésre érvényesek. Az elhalasztott, elmaradt vagy bármilyen okból újrajátszásra elrendelt mérkőzéseken - játékjogosultságot illetően - még a következő szempontokat is figyelembe kell venni.

- a) Az elhalasztott vagy elmaradt mérkőzéseken csak azok a játékosok szerepeltethetők, akik a mérkőzés eredeti bejelentett napján az illetékes sportszervezetnél játékjogosultsággal rendelkeztek (kivéve azokat a játékosokat, akiket a mérkőzés eredeti és új időpontja közötti időben három hónapnál hosszabb időtartamra eltiltottak a játéktól).

- b) A félbeszakadás vagy óvás miatt újrajátszott mérkőzéseken csak azok a játékosok szerepelhetnek, akik a félbeszakadt, vagy óvott mérkőzés napján az illetékes sportszervezeteknél játékjogosultsággal rendelkeztek (kivéve azt a játékost, akit a félbeszakadt vagy óvott mérkőzéssel összefüggésben a játékból fegyelmileg felfüggesztettek, illetve eltiltottak, továbbá azt, akit a mérkőzés félbeszakadásának vagy óvásának, illetve újrajátszásának időpontja közötti időben három hónapnál hosszabb időtartamra eltiltottak a játéktól).

5.§ Amennyiben az illetékes versenybizottság engedélyezi a mérkőzés előrehozását, az adott napon játékjogosult játékosok szerepelhetnek. A részvételnek további következménye alapvetően nincs. Ha valamelyik játékos később átigazol, az új sportszervezetében játszhat - kivéve azonos osztályban (csoportban) az előrehozott mérkőzés eredeti fordulóját.

8. SZABÁLY - Mérkőzések elhalasztása, lemondása, elmaradása

Bizonyos esetekben a kisorsolt mérkőzéseket nem játsszák le az eredeti időpontban. Azokat valamilyen ok miatt el kellett halasztani, a játékot az egyik vagy mindkét résztvevő csapat lemondta, vagy a mérkőzés rendkívüli - személyektől független - körülmények miatt maradt el.

1.§ Mérkőzés elhalasztása

- a) A mérkőzések eredeti időponttól eltérő lejátszását, elhalasztását hivatalból eszközölheti az illetékes kézilabda szövetség versenybizottsága, a következő esetekben:
- a bajnoki forduló napján országok közötti válogatott mérkőzés lejátszására kerül sor - figyelembe véve a helyi körülményeket és a szakmai szempontokat,
 - a válogatott keret(-ek) felkészülése szükségessé teszi a bajnoki mérkőzések más időpontban történő lejátszását, vagy egyes időszakokban fordulók sűrítését, illetve ritkítását,
 - egyéb, a kézilabda szövetség által indokoltnak tartott esetekben.
- b) A mérkőzések eredeti időponttól eltérő lejátszását, elhalasztását a mérkőzésen részt vevő egyik vagy mindkét fél kezdeményezésére, írásbeli kérelme alapján is engedélyezheti az illetékes kézilabda szövetség versenybizottsága, ha a kérelem időben - a versenykiírásban előírt határidőn belül - érkezett. A mérkőzés elhalasztásához az illetékes versenybizottság hozzájárulhat a következő esetekben:
- A mérkőzés elhalasztásának kérelme közös megegyezéssel történt, az mindkét csapat számára kedvező és azonos feltételeket biztosít és más csapatokkal szemben nem jelent előnyt vagy hátrányt, továbbá nem ütközik a sportszerűségbe, a szabályokba, a szabályzatokba sem.
 - A mérkőzés elhalasztását az egyik fél alapos indokkal kéri. Például a csapat játékosainak jelentős része váratlanul megbetegszik (ételmérgezés, influenzajárvány stb.), és ezeket a sportszervezet hitelt érdemlően igazolni tudja. Csak a hatóságok által kiadott igazolás esetén fontolható meg egészségügyi okból a halasztás.

Indok lehet a mérkőzés elhalasztására az is, ha sportszervezet engedélyezett nemzetközi találkozón vesz részt.

- c) Az illetékes versenybizottság a mérkőzés elhalasztásáról, valamint az új időpontról írásban köteles értesíteni mindkét érdekelt sportszervezetet. Az új időpontot az illetékes versenybizottság önállóan állapítja meg, de döntés előtt megkérdezheti az érdekelt sportszervezetek véleményét, kívánságát is. A mérkőzést az eredeti pályaválasztási jog szerint és lehetőleg az eredeti időponttól számított 8 napon belül kell lejátszani.

Elhalasztott mérkőzéseken a játékjogosultságot a 7. szabály 4.§.pontja határozza meg.

2.§ Mérkőzések lemondása

- a) Mérkőzést lemondani csak alaposan indokolt, kényszerítő esetekben szabad. A mérkőzés lemondását eszközölheti egyik vagy mindkét csapat. A lemondást írásban - részletes indoklással - az illetékes versenybizottsághoz kell eljuttatni a mérkőzés időpontja előtt - a versenykiírásban előírt határidőben.
- b) A mérkőzés lemondását indokolhatják bizonyos, sportszervezeten belüli problémák, gazdasági okok, vagy általában olyan kényszerítő körülmények, amelyek lehetetlenné teszik a csapat megjelenését a mérkőzésen. Ezek azonban nem olyan természetű és elfogadható indokok, amelyek alapján a sportszervezet a mérkőzés elhalasztását, illetve újrakiírását kérheti.
- c) Az illetékes kézilabda szövetség versenybizottsága, gondosan értékelve a mérkőzés lemondásának körülményeit, kétféle határozatot hozhat:
- a mérkőzés lemondását nem tartja indokoltnak, és elutasítja,
 - a mérkőzés lemondását indokoltnak tartja, és elfogadja. Az illetékes versenybizottság a határozatról köteles értesíteni az érdekelt sportszervezetet(eket).
- d) Ha az illetékes versenybizottság elutasítja a mérkőzés lemondását, a mérkőzésen a csapat(-ok) köteles megjelenni, ellenkező esetben mérkőzéstől távol maradónak kell tekinteni.
- e) Ha az illetékes versenybizottság elfogadta a mérkőzés lemondását, a következők szerint kell intézkedni:
- amennyiben a mérkőzést az egyik csapat mondta le, a két pontot 10-0 gólkülönbséggel az ellenfél javára kell írni,
 - amennyiben a mérkőzést mindkét csapat lemondta (közös megegyezéssel vagy anélkül), a mérkőzést 0:0 gólkülönbséggel, pont nélkül kell igazolni.
- f) Ha a játékvezetők - értesítés hiányában - a mérkőzés színhelyére elutaztak, a felmerült és szabályszerűen igazolt költségeket és a játékvezetői díjat részükre a mérkőzést lemondó csapat köteles megtéríteni.

3.§ A mérkőzések elmaradása

- a) Mindent el kell követni annak érdekében, hogy a kisorsolt és bejelentett mérkőzéseket lejátsszák. Mégis adódhatnak olyan körülmények, amelyek megakadályozzák a mérkőzés lejátszását Ilyenkor elmaradt mérkőzésekről beszélünk, amelyeknél a mérkőzés elmaradásának oka többnyire független a sportszervezetektől vagy egyes személyektől.
- b) A mérkőzés elmaradásának oka lehet:
- a játéktér használhatatlansága, a játékra alkalmatlansága - a pályaválasztó sportszervezet hibáján kívül.

- rendkívüli időjárási viszonyosság.
 - játékvezetők meg nem jelenése, amennyiben nincs mód szükség-játékvezető(-k) felkérésére sem,
 - közlekedési akadályok: pl. a csapatot szállító autóbusz karambol miatt képtelen folytatni útját,
 - egyéb vis maior akadályok.
- c) A mérkőzés résztvevői, elsősorban a pályaválasztó sportszervezet minden erővel törekedjen az akadályok elhárítására. Fokozott gonddal kell eljárni, ha az egyik vagy mindkét résztvevő utazó csapat. Az illetékes versenybizottság csak akkor tekintheti elmaradottnak a mérkőzést, ha beigazolódnak, hogy a mérkőzés lejátzásának akadályai valóban elháríthatatlanok voltak. Ellenkező esetben a mérkőzés két pontját 10-0 gólkülönbséggel a vétlen fél javára kell írni. Ha mindkét fél vétkes a mérkőzés elmaradásában, a mérkőzést 0:0 gólkülönbséggel, pont nélkül kell igazolni.
- d) Az elmaradt mérkőzést az illetékes versenybizottságnak az eredeti pályaválasztási jog szerint - lehetőleg az eredeti időpontot követő 8 napon belül - lejátzásra újból ki kell írni.
- e) Elmaradt mérkőzéseken a játékjogosultságot a 7. szabály 4. §. a) pontja határozza meg.

9. SZABÁLY - A mérkőzésekről való távolmaradás

1.§ A sorsolás, majd a mérkőzésbejelentés alapján kiírt, meghatározott mérkőzésektől távol maradni nem szabad. Távolmaradónak minősül az a csapat, amelyik a mérkőzésen nem jelenik meg, vagy megjelenik a pályán, de a játéktéren nem áll ki, nem tud kiállni ellenfelével szemben. E két esetet azonos értékű mulasztásként kell elbírálni.

2.§ A mérkőzésről való távolmaradásnak általában a következő okai lehetnek:

- a) A csapat egészét, vagy több tagját olyan vis maior esemény éri, amely lehetetlenné teszi a mérkőzésben való megjelenést, s mindez olyan váratlanul jön, hogy a sportszervezetnek már nincs módja szabályosan kérni a mérkőzés elhalasztását, vagy bejelenteni a mérkőzés lemondását.
- b) A sportszervezet illetékes személyeinek mulasztása miatt (tévedés vagy felelőtlen, hanyag ügyintézés stb.) a csapat tagjai más időpontra vagy pályára kapják a mérkőzésre szóló értesítést, a mérkőzésre nem biztosították a szükséges dokumentumokat vagy a játékosok felszerelését stb.
- c) A csapat több tagja váratlanul - valamilyen ok miatt - nem jelenik meg a mérkőzés színhelyén, vagy annyira elkésik, hogy a csapat a vonatkozó szabályok szerint már nem állhat ki a mérkőzésre (nincs várakozási idő, vagy a várakozási idő is eltelt).
- d) A sportszervezet felelőtlenül, komolytalanul kezeli a versenyzést, a bajnokságot, és indokolatlanul nem jelenteti meg csapatát a mérkőzésen.
- e) Egyéb okok.

3.§ Ha a mérkőzésről az egyik csapat távol maradt, a megjelenő másik csapatot a játékvezetőknek szabályszerűen le kell igazolniuk.

4.§ Amennyiben a csapat távol marad a mérkőzéstől (nem jelenik meg, vagy nem tud kiállni ellenfelével szemben), a csapat sportszervezeti képviselője az illetékes versenybizottságnak köteles írásban bejelenteni a távolmaradás okát, és az esetlegesen felmerülő anyagi kötelezettségeket teljesíteni (játékvezetői, ellenőri díj stb.).

5.§ Ha valamely csapat távol marad a kiírt mérkőzésről, az illetékes versenybizottságnak a következők figyelembevételével kell határoznia:

- a) A csapat mérkőzésről való távolmaradásáért felelős személyek fegyelmi felelősségét vizsgálni kell.
- b) Ha a sportszervezet a csapatának mérkőzésről való távolmaradását megfelelően igazolni tudja, és az indokok elfogadhatóak, a mérkőzést újra ki kell írni - lehetőleg az eredeti időponttól számított 8 napon belül - lejátszásra. A költségek térítésének módját az újrajátszást elrendelő határozatban rendezni kell.
- c) Ha a csapat elfogadható indok nélkül marad távol, a mérkőzés két pontját 10-0 gólkülönbséggel a vétlen csapat javára kell kiírni. A versenykiírás intézkedhet úgy is, hogy ezenkívül a távol maradó csapat összpontszámából egy büntetőpontot le kell vonni.
- d) Ha a mérkőzésről mindkét részt vevő csapat távol maradt, és a távolmaradást mindkét sportszervezet elfogadhatóan igazolja, a mérkőzést lehetőleg az eredeti időponttól számított 8 napon belül, az eredeti pályaválasztási jog szerint le kell játszani.

Ha az egyik sportszervezet tudja csak megfelelően indokolni a távolmaradást, a két pontot 10-0 gólkülönbséggel az ellenfél javára kell írni.

Amennyiben a távolmaradást egyik sportszervezet sem tudja elfogadhatóan igazolni, a mérkőzést pont nélkül, 0-0 gólkülönbséggel kell igazolni.

Ezekre az esetekre vonatkozóan is intézkedhet úgy a versenykiírás, hogy az igazolatlanul távol maradó csapat(-ok) összpontszámából egy büntetőpontot le kell vonni.

- e) A mérkőzéstől távol maradt csapat sportszervezete, az illetékes kézilabda szövetséggel szembeni anyagi kötelezettségén kívül, köteles megtéríteni ellenfelének a mérkőzés lebonyolításával kapcsolatos, ténylegesen kifizetett - hivatalosan igazolható - kiadásait is.
- f) Az illetékes versenybizottság intézkedhet úgy, hogy amennyiben a bajnokságot két- vagy többfordulós rendszerben bonyolítják le, a mérkőzésről igazolatlanul távol maradó csapat sportszervezete a legközelebbi találkozás alkalmával, ugyanezen ellenfél ellen nem lehet pályaválasztó. Ha a sorsolás éppen így hozná, akkor elveszti pályaválasztási jogát, és azt az ellenfél kapja meg.
- g) Azt a csapatot, amelyik a bajnokság folyamán a mérkőzéstől már harmadszor maradt távol, a további küzdelemből törölni kell - függetlenül attól, hogy a bajnokságot hány fordulós rendszerben bonyolítják le, és a távolmaradás egymást követően, vagy különböző időközökben (fordulóknban) történt.
- h) Az illetékes versenybizottság a mérkőzésről igazolatlanul távolmaradó csapatot pénzbüntetéssel is sújthatja.

10. SZABÁLY - A mérkőzés félbeszakadása

1.§ Mérkőzés félbeszakadásáról beszélünk, ha a mérkőzés folyamán olyan események jönnek közbe, amelyek lehetetlenné teszik a játék szabályszerű, sportszerű folytatását, és ezért a mérkőzést az adott időben és eredménnyel - további intézkedésig - befejezettek kell tekinteni. A mérkőzés megszakítása más, mert ebben az esetben a játék megállítása csak időleges jellegű, a zavaró körülmény elmúlásával vagy megszűnésével, elfogadható, reális időn belül a mérkőzés folytatható. A mérkőzés megszakadásával kapcsolatos kérdések ezért külön tárgyalást nem kívánnak. A játék további folytatásával a játékidő, illetve a mérkőzés befejezhető, s az esetről csupán a játékvezetői jelentésben kell említést tenni.

2.§ A mérkőzés félbeszakítását - indokolt esetben - kizárólag a játékvezetők rendelhetik el.

3.§ A mérkőzés félbeszakadásának a következő okai lehetnek:

- a) Vis maior, külső okok stb., amelyek függetlenek személyek ténykedésétől. Ilyenek:
- Mérkőzés közben keletkezett időjárási viszonyosság (vihar, jégeső stb.) következtében a játéktér vagy tartozékai használhatatlanná válnak, és kijavításuk a mérkőzés továbbfolytatása szempontjából elfogadható időn belül nem lehetséges.
 - A mérkőzés valamilyen okból később kezdődött, vagy a játék közbeni megszakítások miatt annyira elhúzódott, hogy befejezése a következő magasabb osztályú mérkőzésnek - esetleg utazó csapatok mérkőzésének - időben történő megkezdése miatt nem lehetséges.
 - A világítás áramszünet, vagy műszaki hiba miatt megszűnik, és kijavítására a mérkőzés továbbjátszása szempontjából elfogadható időn belül nincs mód.
 - Az egyik, vagy mindkét csapat létszáma mérkőzés közben (sérülés, végleges kiállítás, kizárás stb. miatt) olyan minimális létszámra csökken, hogy a további játék irreális (lásd kézilabdázás játékszabályai 4:1 pontja).
 - Egyéb, hasonló természetű rendkívüli esetekben (például, ha az előírás szerint biztosított labdák használhatatlanná válnak, vagy megközelíthetetlen helyre kerülnek, a kapuk összedőlnek, és nincs mód helyreállításukra stb.).
- b) Valamelyik résztvevő csapat, vagy annak esetleg több tagja olyan szabálytalan, sportszerűtlen magatartást tanúsít, amely akadályozza a további játékot. Ilyenek:
- a csapat - bármely ok miatt - nem hajlandó folytatni a mérkőzést, és a játékvezetők felszólítására is megtagadja a további játékot, illetőleg levonul a játékterről,
 - a csapat, nem hajtja végre a játékvezetők ítéletét, büntető intézkedését, vagy utasításait,
- c) A mérkőzés megrendezésével kapcsolatos események akadályozzák a játék folytatását. Az akadályozó körülmények elhárítására a játékvezetők hívják fel a rendező sportszervezetfigyelmét. A rendező sportszervezetnek kötelessége mindent megtenni a rend helyreállítása érdekében. Ha erre nem hajlandó, vagy

ha ezt nem tudja megtenni, illetve az akadályozó körülmény elháríthatatlan, a mérkőzést félbe kell szakítani. Ilyen akadályozó események lehetnek:

- a pályán (játéktéren, nézőtéren stb.) a sportszerűség, a rend, a fegyelem, a mérkőzés sportszerű folytatása nincs biztosítva, mert a pályaválasztó sportszervezet az erre vonatkozó intézkedéseket elmulasztotta, illetve megtette, de a végrehajtás hanyagság vagy szándékosság miatt elmaradt,
- a nézőtéren, a szurkolók soraiban rendzavarás történik, illetőleg olyan sportszerűtlen, esetleg fenyegető magatartást tanúsítanak, amely ténylegesen és hátrányosan befolyásolja a mérkőzésen résztvevő csapatok játékát, a játékvezetők és a mérkőzésen közreműködő más hivatalos személyek munkáját, s nem teszi lehetővé az igazságos eredmény kialakulását (pl. sértegetés, bántalmazás, idegen tárgyak bedobálása a játéktérre stb. - amennyiben a fő vétkesek eltávolítása vagy a nézőtér részleges kiürítése sem hozott eredményt,
- a mérkőzésen részvételre jogosult személyt (játékos, hivatalos személy, játékvezető, versenybíró) bárki részéről tetteges bántalmazás ér, s emiatt a továbbiakban képtelen ellátni feladatát.

Ha a mérkőzés a c) pontban foglaltak miatt szakadt félbe, és a pályára több mérkőzést írtak ki, azok esetleg kiürített nézőtér előtt a játékvezető döntése alapján lejátszhatók. Egyebekben - a pálya további sorsáról - az ilyenkor kötelezően lefolytatandó fegyelmi határozat dönt.

4.§ A mérkőzések félbeszakadásának körülményeit az illetékes kézilabda szövetség versenybizottságának részletesen és nagyon körültekintően kell megvizsgálnia - szükség esetén a Fegyelmi Bizottság bevonásával. Elsősorban a játékvezetők, a versenybírók, valamint az esetleges szövetségi ellenőr bejelentését kell figyelembe venni. Ha szükséges, a részt vevő sportszervezetektől is kell jelentést kérni, vagy képviselőiket személyesen meg kell hallgatni. A félbeszakadt mérkőzésekkel kapcsolatosan a következők szerint kell meghozni a határozatot. (A félbeszakadt mérkőzés le nem játszott játékidejének részét „utánjátszani” nem szabad.)

- a) Ha a mérkőzés a 3.§. a) pontjában felsorolt esetek valamelyike miatt szakadt félbe:
 - a mérkőzést újra kell játszani az eredeti, sorsolás szerinti pályaválasztási jog fenntartásával,
 - ha a mérkőzés úgy szakadt félbe, hogy a játék alakulása, a gólkülönbség állása alapján - figyelembe véve a korábbi tapasztalatokat - a győztes személye eldőlt, a mérkőzést az elért eredménnyel is lehet igazolni. Az ilyen döntés gyakran anyagi és más okok miatt is indokolt.
- b) Ha a mérkőzés a 3.§. b) pontjában felsorolt esetek valamelyike miatt szakadt félbe:
 - amennyiben a félbeszakításkor a vétlen fél csapata győzelemre állt, a mérkőzés két pontját az ő számára előnyösebb formában, vagy a játéktéren elért gólaránnyal, vagy pedig 10-0 gólkülönbséggel a javára kell írni,
 - amennyiben a félbeszakításkor a mérkőzés eredménye döntetlen volt, vagy a vétkes fél állt győzelemre, a játéktéren elért eredményt meg kell semmisíteni és a mérkőzés két pontját 10-0 gólkülönbséggel a vétlen csapat javára kell írni,

- amennyiben a mérkőzés félbeszakadásában mindkét csapat vétkes volt, a játéktéren elért eredményt meg kell semmisíteni, és mérkőzést pont nélkül, 0-0 gólkülönbséggel kell igazolni.
- c) Ha a mérkőzés a 3.§. c) pontjában felsorolt esetek valamelyike miatt szakadt félbe, és a vizsgálat megállapította, hogy a mérkőzés félbeszakadásáért a pályaválasztó sportszervezetet terheli a felelősség:
- amennyiben a félbeszakításkor a vétlen fél csapata győzelemre állt, a mérkőzés két pontját az ő számára előnyösebb formában, vagy a játéktéren elért gólaránnyal, vagy pedig 10-0 gólkülönbséggel kell javára írni,
 - amennyiben a félbeszakításkor a mérkőzés eredménye döntetlen volt, vagy a vétkes fél állott győzelemre, a játéktéren elért eredményt meg kell semmisíteni, s a mérkőzés két pontját 10-0 gólkülönbséggel a vétlen csapat javára kell írni, mivel a mérkőzés zavartalan lebonyolításáért a pályaválasztó sportszervezet felelős, az illetékes versenybizottság az előbbi két bekezdés alkalmazásán kívül felfüggesztheti a sportszervezet pályaválasztási jogát, betilthatja a pálya használatát, illetve elrendelheti - meghatározott számú mérkőzésre - felemelt létszámú rendezőség beállítását, valamint szövetségi ellenőr kérését. Ezeket a szigorú intézkedéseket lehet külön-külön, vagy együttesen is foganatosítani. A határozat meghozatalánál figyelembe kell venni az összes körülményt, s az eset súlyosságához mérten meghozni a végső döntést. Ezekon az intézkedéseken kívül a vétkes személyek ellen fegyelmi eljárást kell indítani, s pénzbüntetés is kiszabható.

Ha a mérkőzés félbeszakításában a vendégcsapat is hibás, tehát mindkét fél vétkes, vagy nem lehet megnyugtatóan megállapítani a rendezésért felelős, pályaválasztó sportszervezet felelősségét, akkor a játéktéren elért eredményt meg kell semmisíteni, és a mérkőzés újrajátszását kell elrendelni. A mérkőzés újrajátszása, a körülményektől függően, a következők szerint alakulhat:

- a) a sorsolás szerinti pályaválasztási jog szerint,
- b) a sorsolás szerint pályaválasztási jog szerint, de üres nézőtér előtt (zárt kapuk mellett),
- c) semleges pályán, az eredeti mérkőzéssel azonos helységben (településen) vagy valamely más, távolabbi helységben (településen).

5.§ Amennyiben az illetékes kézilabda szövetség versenybizottsága a félbeszakadt mérkőzés újrajátszását rendelte el, a költségeket, valamint a játékjogosultságot illetően a következők szerint kell eljárni:

- a) Az újrajátszásra elrendelt mérkőzés költségeinek megoszlását a körülményektől függően kell megállapítani. Ezért a határozatnak erre minden esetben ki kell térnie. Az újrajátszott mérkőzés költségeit a sportszervezetek fedezhetik:
 - az eredeti rend szerint (pályaválasztó és vendégcsapat költségei),
 - az összes költséget egymás között arányosan megosztva.
- b) Az újrajátszott mérkőzéseken a játékjogosultságot a 7. szabály §. b) pontja határozza meg.

6.§ Amennyiben az illetékes versenybizottság a félbeszakadt mérkőzés újrajátszását rendelte el - a mérkőzést lehetőleg az eredeti időpontot követő 8 napon belül kell lejátszani. Ha az ügy hosszabb ideig tartó kivizsgálása, vagy más okok miatt ez nem lehetséges, továbbra is a legrövidebb határidőn belüli lejátszásra kell törekedni. Minden körülmények között biztosítani kell, hogy az újrajátszásra rendelt mérkőzést a bajnokság befejezése (utolsó hivatalos fordulója) előtt lejátsszák.

11. SZABÁLY - A bajnokságból való visszalépés, illetve törlés

1.§ Adódhatnak olyan esetek, amikor a sportszervezet valamilyen ok miatt nem kívánja tovább szerepeltetni csapatát a bajnokságban. Az ilyen szándékot, azaz a visszalépést a sportszervezetnek írásban kell közölnie az illetékes kézilabda szövetség versenybizottságával. Ezt - a nemkívánatos elhatározást - bajnokságból való visszalépésnek nevezzük.

2.§ Amennyiben a sportszervezet nem teljesíti azokat a kötelezettségeket, amelyek a bajnokságban történő részvétellel kapcsolatban rá, illetve csapatára hárulnak, továbbá amelyeket a nevezéssel egyidőben vállalt, csapatát a bajnokságból törölni kell. A törlés oka lehet például: a csapat a bajnokságban három alkalommal távol maradt mérkőzéseitől, vagy nem áll ki, nem teljesítette, vagy nem teljesíti anyagi kötelezettségeit stb. A törlésre vonatkozó határozatot - a tények ismeretében - az illetékes versenybizottság hozza meg, és arról írásban értesíti az érintett sportszervezetet.

3.§ Mindkét esetben, tehát visszalépés és törlés esetén is a visszalépő, illetve a törölt csapat helyzetét fegyelmileg meg kell vizsgálni. Az illetékes kézilabda szövetség fegyelmi bizottságának kell felelősségre vonni az ügyben vétkes személyeket. Adott esetben az ügyet jelenteni kell a sportszervezet felügyeleti szervének is.

4.§ Az illetékes versenybizottságnak visszalépés vagy törlés esetén a következők szerint kell eljárnia:

- a) A visszalépett vagy törölt csapatot úgy kell tekinteni, mintha egy mérkőzést sem játszott volna - függetlenül attól, hogy a visszalépés vagy a törlés mikor történt.
- b) A visszalépett vagy törölt csapatot minden esetben a bajnokság állását vagy végeredményét jelző táblázat utolsó helyére kell írni, „visszalépett”, illetve „törölve” megjegyzéssel.

12. SZABÁLY - Óvás a mérkőzések eredményei ellen

1.§ Azért, hogy a mérkőzések eredménye a játéktéren, a csapatok által nyújtott teljesítmények alapján alakuljon ki, arra kell törekedni, hogy a mérkőzéseket azonos feltételek mellett, szabályos körülmények között bonyolítsák le. Mégis előfordulhatnak olyan esetek, amikor a mérkőzések igazságos eredményének kialakulását emberi mulasztások, tévedések, egyes személyek sportszerűtlen cselekedetei vagy bizonyos tárgyi tényezők szabálytalanságai akadályozzák.

Ilyen esetben óvással lehet élni a mérkőzés eredménye ellen. Az óvástól azonban el kell határolni minden olyan helytelen szándékot, amellyel sportszervezetek vagy személyek alaptalanul, sportszerűtlenül akarják megszerezni az elveszített mérkőzés két pontját.

A testnevelés és sport alapvető célját és feladatát különös gonddal kell figyelembe venni a mérkőzések eredménye elleni óvás értékelésénél. A mérkőzések lebonyolítása, s maga a játék rendkívül gazdag változatban hoz felszínre olyan eseteket, amelyeket nem lehet szabályokban vagy szabályzatokban megszerezni, vagy azok közé közvetlenül besorolni. Ezért ilyen esetekben a szabályok, illetve szabályzatok szellemében a sporterkölcs normáinak megfelelően kell eljárni. Minden tekintetben meg kell akadályozni olyan megnyilvánulásokat, amelyekkel sportszervek vagy személyek a szabályok, illetve szabályzatok félremagyarázásával, helytelen, egyoldalú értelmezésével igyekeznek jogosulatlan előnyökhöz jutni. Különösen fontos a játékvezetők által hozott ítéletek tiszteletben tartása.

2.§ Az óvás benyújtása

- a) Óvárra jogosult az adott mérkőzés mindkét résztvevő sportszervezete. Ezenkívül a mérkőzés eredménye ellen óvással élhet minden olyan sportszervezet, amelynek csapata a vonatkozó (kifogásolt) mérkőzéssel azonos bajnoki osztályban szerepel. Ha a bajnoki osztály több csoportból áll, a sportszervezetek csak az azonos csoportban lejátszott mérkőzések eredménye ellen emelhetnek óvással kifogást. Egyazon ügyben (mérkőzéseredmény) több sportszervezet is nyújthat be óvást.
- b) Az óvás benyújtásának feltételei:
- *Az óvást írásban kell benyújtani.* Az óvásnak tartalmaznia kell az óvás tárgyát, részletes indoklását, továbbá a meghallgatásra javasolt tanúk neveit és lakcímeit, valamint a szükséges mellékleteket (írásos bizonyítékok stb.). Az óvást a sportszervezet képviseleti jogával rendelkező személyének kell aláírnia és a sportszervezet bélyegzőjével ellátnia.
 - *Az óvást az előírt határidőig postán vagy személyesen kell eljuttatni az illetékes kézilabda szövetség versenybizottságának.* A postán küldött óvást ajánlva kell feladni, és a feladás időpontját kell az óvás napjának tekinteni. Az óvás határideje 3 nap - amennyiben az adott versenyre más intézkedés nem történt. Sűrített fordulók, rájátszás esetén vagy más indokolt esetben értelemszerű az ettől eltérő intézkedés (versenykiírás). Például a mérkőzést követő nap 12.00 óra. Az óvás határidejét az óvott mérkőzés lejátszásának napjától - mint első naptól - az óvás benyújtásának napjáig kell számítani. Pl. az április 15-én lejátszott mérkőzés óvását április 18-án 24.00 óráig kell postára adni, vagy más módon eljuttatni az illetékes kézilabda szövetség címére.
 - A versenykiírás - például sorozatmérkőzések, tornák esetén - rendelkezhet úgy is, hogy az óvást a mérkőzést követően rendkívül rövid határidővel, akár egy órán belül be kell nyújtani.
 - Amennyiben megoldható, a versenykiírás engedélyt adhat elektronikusan beadott óvárra is, de rendkívül fontos, hogy a benyújtás tényét, és idejét biztosan igazolni tudja a benyújtó fél.
 - Az óvás benyújtásával egyidőben, minden esetben óvásdíjat is kell fizetni. Az óvásdíj befizetésének határidejét azonosan kell értelmezni az írásos óvás benyújtásának körülményeivel. Összegét mindig a versenykiírás határozza meg. Az óvásdíj befizetését az illetékes versenybizottságnak hivatalosan rá kell vezetnie az óvási iratra.

- c) Az óvás csak akkor érvényes, ha a felsorolt feltételek pontosan és együttesen érvényesülnek. Enélkül az óvás érvénytelen, és ezért azt tárgyalás nélkül vissza kell küldeni az esetlegesen beérkezett óvásdíjjal együtt.
- d) Az óvást benyújtó sportszervezet az óvást az érdemi tárgyalás előtt írásban visszavonhatja. Ebben az esetben az óvást tárgytalannak kell tekinteni, és intézkedni kell az óvásdíj visszafizetéséről.
- e) A következő esetekben nem engedhető meg óvás, ha mégis benyújtják, érvénytelennek kell tekinteni:
 - a mérkőzés sorsolása,
 - a játékvezetők - kivéve a 4. § c) pontjában foglalt bizonyítható összeférhetlenségi tényezőket -, a versenybírók és az ellenőrök küldése,
 - a játékvezetők megfigyelései alapján hozott döntései - az ítélezési és büntető jogkör alkalmazásának keretében.

3.§ Az óvás tárgyalása

- a) Az óvás tárgyalására az illetékes kézilabda szövetségnek a bajnokság lebonyolításával megbízott versenybizottsága jogosult.
- b) Csak minden tekintetben szabályosan beérkezett óvást szabad elfogadni és érdemben tárgyalni.
- c) Az óvás tárgyalása az óvás írásos okmányainak áttanulmányozásával kezdődik. A tárgyaláshoz meg kell szerezni az esetleges jelen volt szövetségi ellenőr jelentését, s az egyéb szükséges dokumentumokat. A bizottság megtekintheti a mérkőzésről készült videofelvételeket. Amennyiben indokolt, személyes meghallgatás céljából a tárgyalásra be kell idézni a mérkőzés játékvezetőit, a versenybírókat, a jelen volt szakembereket, az érdekelt sportszervezeti (szakosztályi) vezetőket s más tanúkat. Ha az óvás tárgya kapcsolatos a játékszabályokkal vagy a játékvezetéssel, feltétlenül meg kell hallgatni a mérkőzés játékvezetőit. Ha a beidézettek nem jelennek meg, távollétükben is tárgyalható az óvás, és a határozat meghozható.
- d) A tárgyalást a versenybizottság elnöke, helyettese vagy az általa megbízott személy vezeti. Lehetőség szerint a versenybizottság tagjai közül kell kiválasztani a tárgyaló bizottság tagjait. A bizottság összetételében az érdekeltséget, illetve az érintettséget ki kell zárni. A döntést - az ügy körülmektől és részletes vizsgálata után - az előző, c) pontban felsoroltak ismeretében, illetve figyelembevételével, a bizottság tagjainak véleménye alapján, szótöbbséggel kell meghozni. A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyet az óvás okmányához kell csatolni.
- e) A tárgyalás eredményét, vagyis az óvás tárgyában hozott döntést írásba kell foglalni, majd a határozatról az érdekelteket szintén írásban kell értesíteni. Arra kell törekedni, hogy az óvás tárgyában minél előbb, de legkésőbb annak benyújtásától számított 8 napon belül döntés szülessen.
- f) Ha az óvás ügyének kivizsgálása vagy tárgyalása közben újabb esetleg más természetű, de kifogásolható események, szabálytalanságok kerülnek felszínre, az óvással foglalkozó sportszerv dönti el, hogy ezeket, illetve a következményeit az óvási határozathoz kapcsolja-e, vagy külön ügyként kezeli.
- g) Ugyancsak az óvással foglalkozó sportszerv - a sportszerűség és a szabályok, szabályzatok szellemében - határoz abban, hogy az óvás kivizsgálása, illetve tárgyalása alkalmával más mérkőzésre vonatkozóan is tudomásra jutott hibák,

sportszerűtlenségek ügyében hivatalból elrendeli-e, illetve lefolytatja-e a vizsgálatot, vagy az ügyet tárgyalásra érdemtelennek, esetleg elévültnek tekinti. Például a jogosulatlan játék miatt benyújtott óvás tárgyalásakor derül ki, hogy a játékos(-ok) már korábban lejátszott mérkőzésen(-eken) is jogosulatlanul szerepelt(-ek).

- h) Amennyiben az illetékes versenybizottság az óvást jogosnak találta, intézkednie kell az óvásdíj visszafizetéséről. Az óvásdíjat megtartani csak abban az esetben szabad, ha az óvás alaptalan és ezért elutasították. Az óvásdíj sorsát az óvás tárgyalásának jegyzőkönyvében, valamint a kiadott határozatban fel kell tüntetni.

4.§ Milyen esetekben lehet érdemleges az óvás

- a) A játéktér vagy tartozéka(-i) a hitelesítéstől eltérően érdemben szabálytalanok voltak, és ez a körülmény csak a mérkőzés megkezdése után derült ki, illetve igazolódott be.
- b) Az egyik vagy mindkét csapatban egy vagy több játékos jogosulatlanul szerepelt. Jogosulatlan szereplésnek minősül, ha a játékos a 7. szabályban meghatározottak, továbbá az elhalasztott, az elmaradt vagy félbeszakadt mérkőzések újrakiírásánál kiegészítésként közöltek szerint a mérkőzés napján nem rendelkezett játékjogosultsággal.

Ha a játékost a játékvezetők leigazolták, és az illető minden vonatkozásban játékjogosultsággal rendelkezett, nem óvható meg, illetve nem semmisíthető meg a mérkőzés akkor, ha a játékos nevét tévedésből nem, vagy helytelenül pl. téves mezszámmal írták be a versenyjegyzőkönyvbe. Ez csupán formai hiányosság, amelyet utólag a játékvezetők engedélyével lehet pótolni.

A mulasztás súlyosabb esetben vagy ismétlődés esetén fegyelmi következményekkel járhat.

- c) A játékvezetők személyével kapcsolatos kifogások esetén. Ezek a következők lehetnek: a mérkőzést felfüggesztett vagy eltiltott játékvezetők vezették (ha mint játékos, edző, illetve kézilabdázással kapcsolatban bármilyen más minőségben is tevékenykednek, és felfüggesztés vagy eltiltás alatt állnak), vagy a játékvezetők működése összeférhetetlen volt a mérkőzésben részt vevő csapatokkal. (Kivéve, ha mint szükség-játékvezetők működnek, a két csapatvezető közös felkérése alapján.)

Ilyen esetek:

- a játékvezető valamelyik részt vevő sportszervezetnek a mérkőzést megelőzően három éven belül tagja (edzője, játékosa stb.) volt, a játékvezető a részt vevő csapatok osztályában (csoportjában) szereplő más sportszervezeteknek tagja (edzője, játékosa stb.), vagy másfél évre visszamenőleg tagja (edzője, játékosa stb.) volt,
 - a játékvezető közvetlen rokoni, vagy közvetlen függőségi munkaviszonyban (munkahelyi kapcsolatban) áll a részt vevő sportszervezetek vezetőivel, tagjaival, illetve a játékosokkal.
- d) amennyiben a játékvezetők megfigyeléseik alapján hozott döntéseik játékszabályokban meghatározott következményeit nem, illetve hibásan érvényesítik.

5.§ Az óvások elbírálása

Az óvásokat a már említettek szerint, a körülmények gondos kivizsgálása alapján kell elbírálni. Mindamellet az egységes intézkedési eljárás érdekében, kötelezően figyelembe kell venni a következő szempontokat, amelyeket az előző paragrafus pontjaival azonos sorrendben közlünk.

- a) A 4. § a) pontjában közölt óvási okok esetében bizonyíthatóan meg kell állapítani, hogy a játéktér vagy tartozékaira vonatkozó kifogások jogosak voltak-e.
 - Ha a játéktér tartozékaiban olyan lényeges hibák, eltorzulások, szabálytalanságok voltak, amelyek hátrányosan befolyásolták az egyik csapatjátékát - a mérkőzést újra kell játszani.
 - Amennyiben nem volt bizonyítható szabálytalanság, vagy volt, de az gyakorlatilag nem befolyásolta károsan egyik csapat játékát sem, esetleg csak jelentéktelen, szakmai szempontból figyelembe nem méltó mértékben hatott mindkét csapat teljesítményére - az óvást el kell utasítani.
- b) A 4. § b) pontjában közölt óvások esetében.
 - Ha bebizonyosodik a jogosulatlan szereplés, a mérkőzés 2 pontját 10-0 gólkülönbséggel az ellenfél javára kell írni. Ha mindkét csapatban jogosulatlanul szerepelt játékos, a mérkőzést pont nélkül, 0-0 gólkülönbséggel kell igazolni. A jogosulatlanul szerepelt játékos, valamint a jogosulatlan játékért felelős más személyek ellen fegyelmi eljárást kell indítani. Jogosulatlan szereplés esetén a vétkes játékost és vezetőit a felelősség alól nem mentesíti az, ha az érdekelt játékos szereplését a játékvezetők engedélyezték. Ilyen esetben a játékvezetők ellen is fegyelmi eljárást kell indítani.
 - Amennyiben jogosulatlan szereplés nem történt, az óvást el kell utasítani.
- c) A 4. § c) pontjában közölt óvások esetében.
 - Ha megállapítható, hogy a mérkőzést felfüggesztett vagy eltiltott játékvezetők vezették, illetve a játékvezetők összeférhetlenségi viszonyban álltak a részt vevő csapatok bármelyikével, az elért eredményt meg kell semmisíteni, és el kell rendelni a mérkőzés újrajátszását. A játékvezetők ellen fegyelmi eljárást kell kezdeményezni.
 - Kivételesen, ha az előbbi okok ellenére a játékvezetők kifogástalanul vezették a mérkőzést, és ezt bizonyítani lehet (a szövetségi vagy a játékvezetői ellenőr jelentése alapján stb.) - a mérkőzést a játéktéren elért eredménnyel lehet igazolni. A játékvezető velőkkel szembeni fegyelmi eljárástól ebben az esetben sem szabad eltekinteni.
 - Amennyiben a játékvezetők személye elleni (előzőekben ismertetett) kifogások alaptalanok, az óvást el kell utasítani.
- d) A 4. § d) pontjában említett a játékvezetők megfigyelései alapján hozott döntéseivel kapcsolatos keresetek nem képezik óvás tárgyát. Az észrevételek kivizsgálása azonban kötelező.
- e) Az óvás miatt újrajátszásra elrendelt mérkőzéseken a játékjogosultságot a 7. szabály 4. § b) pontja határozza meg.

6.§ Hivatalos eljárás

Amennyiben az érintett szakszövetség elnökségének vagy bizottságának olyan rendellenesség jut tudomására, amely a korrekt, sportszerű versenyzést megengedhetetlenül sérti, hivatalból köteles eljárni.

Ilyen esetekben hangsúlyozottan biztosítani kell:

- a) a szakszövetség alapszabályában, illetve ügyrendjében foglalt eljárási rend, továbbá hatáskör és illetékesség tiszteletben tartását;
- b) az intézkedésben közreműködők abszolút semlegességét;
- c) a szakszerűséget (pl. fegyelmi, versenyzési játékszabály alkalmazási felkészültséget).

A döntési lehetőségeket "A kézilabdázás szabálykönyve", az MKSZ egyéb szabályai, szabályzatai, illetve az érvényes versenykiírás határozzák meg.

7.§ Fellebbezés

Fellebbezés nyújtható be az elsőfokú határozattal szemben a szabályzatokban meghatározott eljárásrend és az azokban meghatározott formai és tartalmi követelmények szerint. A fellebbezések elbírálásában az MKSZ esetében a Fellebbviteli Bizottság jár el. A fellebbezés minden esetben díjmentes.

A fellebbezés határidejét a Verseny időrendjéhez igazítva kell meghatározni.

A másodfokon eljáró testületben nem vállalhatnak szerepet azok, akik az elsőfokú határozat meghozatalában részt vettek vagy az ügyben bármilyen formában érintettek, illetve érdekeltek.

A másodfokú határozat a kihirdetés napján jogerős és végrehajtandó.

13. SZABÁLY - A bajnokságban részt vevő csapatok helyezési sorrendjének megállapítása

1.§ A bajnokság alapvető céljából, versenyjellegéből következik, hogy rendkívül fontos az egyes osztályokban (csoportokban) pontosan - a csapatok teljesítményéhez, valamint az egyes mérkőzéseken elért eredményeihez igazodó rendszer szerint - megállapítani az erőviszonyokat, helyezéseket. A csapatok tulajdonképpen a jobb helyezés érdekében játszanak, s nemcsak a bajnokság első helyezettjének (bajnokcsapat) megállapítása lényeges, hanem a további sorrendet is szabályosan meg kell határozni, különös tekintettel az utolsó helyezettekre, a kiesőkre.

2.§ Körmérkőzéses rendszerű versenynél (bajnokságnál) egy-egy osztályon (csoporton) belül a csapatok erőssorrendjét a lejátszott mérkőzések eredményeinek összesítése után, a következők szerint kell megállapítani.

- a) Az első helyre kerül a legtöbb pontot szerzett csapat, utána csökkenő számsorrendben a többi csapat, az utolsó helyre az, amelyik a legkevesebb pontot kapta. A pontszámot a következők szerint kell meghatározni:
 - a mérkőzések győztese 2 (kettő) pontot kap;

- ha a mérkőzés döntetlenül végződött, mindkét csapat 1-1 (egy-egy) pontot kap;
- a vesztes csapat nem kap pontot.

A versenykiírás tartalmazhat olyan intézkedést, amely alapján bizonyos mulasztások, vétségek esetén az illető sportszervezet csapatának összpontszámából egy vagy több büntetőpontot le kell vonni. Ilyenkor a bajnoki táblázatban a büntetőpontot levonásának tényét külön szükséges jelölni úgy, hogy az illető csapat pontszáma után jelet kell tenni, majd a táblázat végén, ún. lábjegyzetben megmagyarázni, hogy a jelölés hány büntetőpont levonását jelenti, esetleg azt is, hogy miért került sor erre az intézkedésre.

Büntetőpont vonható le a verseny (mérkőzés) tisztaságának megsértése (Versenyszabályok 14. szabály 1. §) továbbá sportszerűtlen magatartás (Bajnoki Rendszabályok 10. szabály- A mérkőzések félbeszakadása) esetén és egyéb rendkívüli esetekben.

A büntetőpont(-ok) levonása tekintetében a verseny (mérkőzés) megrendezéséért felelős sportszerv illetékes, tételesen és első fokon az általa megbízott versenybizottság, amely foglalkozik a versennyel (mérkőzéssel) összefüggő témákkal. Az illetékes sportszerv más bizottsága (pl. fegyelmi bizottság) kezdeményezheti büntetőpont elvonását, illetve annak megítélésében konzultáns partner lehet.

- b) Ha két vagy több csapatnak azonos a pontszáma a helyezést sorrendben a következők döntik el:
- az érintett csapatok egymás közötti eredménye a pontszámok alapján (ha a verseny folyamán a csapatok többször is találkoztak egymással, e mérkőzések összpontszámát kell figyelembe venni). Ha a verseny alapszakaszra és rájátszásra oszlik, akkor külön jelezni kell a versenykiírásban, hogy a rájátszás után azonos pontszámmal álló csapatok egymás elleni mérkőzéseinél figyelembe kell-e venni az alapszakaszban lejátszott mérkőzéseket is, vagy sem;
 - amennyiben az egymás ellen szerzett pontok száma azonos, az érintett csapatok egymás közötti mérkőzéseinek gólkülönbsége (többszöri találkozás esetén szintén e mérkőzések összgóljait kell figyelembe venni). Amennyiben az egyik mérkőzés eredménye határozatlan 10-0-ként került kiírásra, úgy ezt természetesen 10 gólos különbségű mérkőzésként kell számolni;
 - az érintett csapatok egymás közötti mérkőzéseit figyelembe véve a több gólt dobott együttes kerül előbbre (többszöri találkozás esetén ugyancsak e mérkőzések góljainak összesítése számít).

Ha a körmérkőzéses rendszerű verseny befejezése (valamennyi mérkőzés lejátszása) előtt készítenek és hoznak nyilvánosságra erőssorrendet (pl. ún. bajnoki táblázatot), a gólkülönbség rangsorol az eltérő számú és különböző ellenfelek ellen játszott mérkőzések miatt.

- c) Amennyiben az érintett két vagy több csapat egymás közötti eredményeinek figyelembevételével sem hoz döntést, a helyezést az adott és a kapott gólok közötti különbség határozza meg, valamennyi mérkőzést alapul véve.

Ebben az esetben a gólkülönbség kiszámításánál azonban csak azokat a mérkőzéseket szabad figyelembe venni, amelyeket az azonos pontszámú csapatok, ugyanazon ellenfelek ellen, a játéktéren ténylegesen lejátszottak és a mérkőzést a játéktéren elért eredménnyel igazolta az illetékes versenybizottság. Ezért ide számítanak azok a félbeszakadt mérkőzések

is, amelyek a játéktéren elért eredménnyel szerepelnek a bajnoki táblázatban. Ebből következik, hogy ha például két azonos pontszámú csapat közül az egyik valamely harmadik ellenfél ellen 10-0 gólkülönbséggel kapott két pontot (az ellenfél távolmaradása miatt, vagy határozat alapján, akkor a másik érdekelt csapatnak ugyanezen harmadik csapat ellen elért eredményt figyelmen kívül kell hagyni, ügyelve arra, hogy ez csak azonos pályaválasztói mérkőzéseket érinti, nem valamennyi a harmadik ellenfél ellen lejátszott mérkőzést.

- d) Ha két vagy több csapat pontszáma, egymás közötti eredménye és gólkülönbsége is egyezik, akkor az a csapat kerül előbbre, amelyik az összes mérkőzést figyelembe véve több gólt dobott, szintén csak az ugyanazon ellenfelek ellen ténylegesen lejátszott mérkőzéseket számítva (lásd a c) pont második bekezdését).
- e) Amennyiben az a)-d) pontokban felsoroltak szerint sem lehet a csapatok között sorrendet megállapítani, előbbre kerül az a csapat, amelyik az összes mérkőzést alapul véve több győzelmet ért el, ugyancsak értelemszerűen figyelemmel a c) pont második bekezdésére.
- f) Ha még így sem sikerül a sorrendet meghatározni, sorsolás dönt.
- g) A visszalépett vagy törölt csapatokat mindig az utolsó helyre kell írni. Ha ugyanazon osztályban, illetve csoportban több visszalépett vagy törölt csapat van, akkor a visszalépés, illetve törlés időrendi sorrendjében (táblázatban hátulról előre haladva) kell a helyezéseket megállapítani.
- h) Amennyiben a versenyt két részre bontják - alapszakaszra és rájátszásra - a két szakaszt egymástól függetlenül kell értékelni, ha a csapatok az alapszakaszból sem pontot, sem gólszámot nem visznek magukkal, de kivételt képezhet a versenykiírás intézkedése:
 - amennyiben a csapatok az alapszakasz eredményei alapján bónuszpontot kapnak, azt hozzá kell adni a rájátszásban elért pontokhoz.
 - ha a csapatok az alapszakaszból tovább viszik az egymás közötti mérkőzéseik eredményeit, akkor az növeli a pontok, az adott és a kapott gólok számát.
- i) A bajnokságban részt vevő csapatok erőssorrendjének meghatározásakor a sportági rend megtartása és minden félreértés elkerülése érdekében valamennyi hazai körmérkőzéses rendszerű versenynél kötelezően a 2. §. a)-h) pontjai szerint kell eljárni. Ezért e tekintetben a versenykiírások külön nem intézkedhetnek!

3.§ Az egyes osztályokban (csoportokban) részt vevő csapatok helyezési sorrendjét, valamint a bajnokság végeredményét kizárólag az egyes mérkőzések hiteles versenyjegyzőkönyvei alapján szabad kiszámítani, illetve megállapítani. E feladatok elvégzésére bajnoki táblázatot kell készíteni. A bajnoki táblázat elkészítésének elve mindig azonos, de formája aszerint változik, hogy a bajnokság keretében a csapatok hányszor találkoznak egymással.

14. SZABÁLY - A bajnokságban legjobb helyezést elért csapatok díjazása

1.§ A bajnokság küzdelmeiben elért legjobb teljesítményeket a rendező sportszerv (illetékes kézilabda szövetség) azáltal is elismeri, hogy az egyes osztályok (csapatok) első helyezettjeit díjazza. A díjak számát és minőségét mindig a versenykiírás határozza meg.

2.§ A díjazás általában: cím-, tárgy- és/vagy pénzjutalom.

Címet az egyes osztályok első helyezettjei, bajnokcsapatai kapnak. Például az NB I. osztály győztes csapata a soron következő bajnokság befejezéséig a „Magyarország Kézilabda Bajnokcsapata” címet kapja, illetve viseli. Ugyanígy pl. Baranya vármegyei bajnokság I. osztályának győztese a „Baranya vármegye Kézilabda Bajnokcsapata” címet kapja, illetve viseli.

Ha ugyanannak a sportszervezetnek kézilabdacsapata összesen, tehát akár nem egymást követő években is, tízszer szerzi meg az NB I. osztály első helyét: elnyeri a „Magyarország Örökös Bajnokcsapata” megtisztelő címet is.

Tárgyjutalmat általában a bajnokság első három helyezettje kap, ha más intézkedés nem történt, mégpedig külön a sportszervezet (csapat), és külön a csapat tagjai.

Az első helyezett csapatok általában a rendező sportszerv vagy más szerv által felajánlott serleget, valamint díszoklevelet, az osztály (csoport) második és harmadik helyezettjei pedig díszoklevelet kapnak.

Az osztály (csoportok) első három helyezett csapatainak meghatározott számú játékosa, edzője és a stáb meghatározott számú tagja éremjutalomban részesül. Az első helyért arany színű, a másodikért ezüst színű, a harmadikért pedig bronz színű éremet kapnak.

Gyakoriak az ún. külön díjak – különösen tornákon. Például tárgyjutalmat, serleget kaphat a legsportszerűbb csapat, a legjobb góllövő, a legjobb kapus stb.

Pénzjutalomban is részesülhetnek a legjobb helyezettek. Ennek tényét, illetve nagyságrendjét a versenykiírás tartalmazza.

3.§ A díjakat ünnepélyes keretek között, a rendező sportszerv képviselője vagy helyettese (általában az illetékes kézilabda szövetség elnöke) adja át. A díjakat lehetőleg a verseny befejezése után közvetlenül, vagy ha ez nem lehetséges, nem sokkal utána, külön meghirdetett díjkiosztóünnepségen kell átadni. Ha a díjak átadása az utóbbi formában történik – tehát külön e célra összehívott ünnepségen – helyes néhány szóval értékelni a bajnokság lebonyolítását, valamint szakvonatkozású tapasztalatait. Miután a sportszervezetek képviselői átvették a csapataik részére járó díjakat, a szakosztály külön (esetleg a sportszervezeten belül más szakosztályok hasonló célzatú rendezvényével összekötve) meghirdetett összejövételén, szintén ünnepélyes keretek között kell átadni a csapat tagjai (edzője) részére az őket megillető érmeket, illetve pénzjutalmat.

15. SZABÁLY - A bajnokság nyilvánossága, az eredmények rögzítése

1.§ A bajnokságnak minél nagyobb nyilvánosságot kell biztosítani. Ezért a megfelelő szervek (sajtó, rádió, televízió, internet, körlevelek, egyéb hirdetések) útján nyilvánosságra kell hozni:

- a) a bajnokság kiírását (célját, idejét, helyét, résztvevőit stb.);
- b) a benevezett csapatok névsorát, illetve a sorsolás eredményét;
- c) az egyes fordulók mérkőzéseinek pontos időpontját és helyét (lehetőleg folyamatosan);

- d) az egyes fordulók mérkőzéseinek eredményeit és a bajnokság állását - szintén rendszeresen;
- e) a bajnokság végeredményét és a csapatok teljesítményének értékelését;
- f) a bajnokság minden közérdekű fontosabb eseményét.

2.§ A bajnokságot rendező sportszerv (az illetékes kézilabda szövetség) köteles gondoskodni arról, hogy az előbbieken felsorolt adatok, illetve anyagok az érdekeltek rendelkezésére álljanak.

3.§ Az illetékes versenybizottság a bajnokság állásáról folyamatosan köteles tájékoztatni a résztvevőket.

4.§ Az illetékes versenybizottságnak - a 13. szabályzatban meghatározottak szerint - az egyes mérkőzések versenyjegyzőkönyvei alapján a bajnokság ideje alatt folyamatosan, majd annak befejezése után lezártan, osztályonként (csoportonként) a következő nyilvántartást kell vezetni:

- a) a versenyjegyzőkönyvek fordulónkénti, sorrendi összegyűjtését;
- b) az eredmények bejegyzését a mérkőzések fordulónkénti műsorába;
- c) a góllövőlista összeállítását;
- d) a bajnokság végeredményének kiszámítását (a bajnoki táblázat alapján) és a végső helyezési sorrend meghatározását.

III. KUPARENDSZABÁLYOK

Jelen fejezetben a kieséses rendszerű versenyek lebonyolításának rendjét ismertetjük úgy, ahogy a Bajnoki Rendszabályok című részben a körmérkőzéses rendszer szabályait tagoltuk.

A könnyebbség, a kedvezőbb eligazodás és a célszerűség érdekében a Kupa Rendszabályokat is hasonlóan rendszereztük, mint a Bajnoki Rendszabályokat. Ezt az is indokolja, hogy elvben és gyakorlatban a legtöbb meghatározás azonos, s ezért e fejezetben többnyire már csak utalunk a Bajnoki Rendszabályok vonatkozó részére.

A kieséses rendszerű versenyek között legjelentősebb hazai esemény a Magyar Kupa, melyet az MKSZ köteles minden évben kiírni. E versenyre bármelyik kézilabdacsapat nevezhet.

1. SZABÁLY - A kupamérkőzések rendszere

A kupamérkőzések rendszerét - ugyanúgy, mint a Bajnoki Rendszabályoknál - minden évben a versenynaptár határozza meg. Ezért a kupamérkőzésekre értelemszerűen érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 1. szabályában elmondottak. Ezeket a következők egészítik ki:

- a) A kupamérkőzések egy-egy fordulójában többször is találkozhatnak egymással a csapatok. (Kettős kiesési rendszer.) Ez történhet úgy is, hogy az első fordulóban játszanak két mérkőzést, a továbbiakban már csak egyszeri találkozással döntenek el a továbbjutást, vagy fordítva, a későbbi fordulóban kerül sor két mérkőzésre (oda-visszavágó alapon).
- b) A kupamérkőzések vegyes rendszerben is kiírhatók. Ebben az esetben a körmérkőzéses fordulókat a Bajnoki Rendszabályok, a kieséses rendszerű fordulókat pedig a Kupa Rendszabályok szerint kell lebonyolítani.
- c) A kupamérkőzések rendszerére vonatkozó különleges tudnivalókat a versenynaptár irányelvei alapján a versenykiírás határozza meg.

2. SZABÁLY - A kupamérkőzések tagozódása

1.§ A kupamérkőzésekre nevező csapatokat a korábbi eredményektől vagy az osztályba sorolástól függetlenül kell kezelni - kivéve a kiemelés lehetőségét (lásd a 3. szabályt). A mérkőzések lejátszásának rendjét is ilyen alapon - sorsolással - kell meghatározni. Itt, a bajnoki rendszertől eltérően, a kézilabdázás népszerűsítése, valamint minőségének más módon történő fejlesztése érdekében az a cél, hogy az alsóbb szintű csapatok fejlődési lehetőségei kiszélesedjenek. Ezért a kupamérkőzések a csapatoknak módot adnak lényegesen jobb képességű ellenfelekkel való találkozásra. Így lehetőség nyílik különböző fokú és irányú képzettséggel rendelkező csapatok egymás elleni mérkőzéseire is. A nevezéseket csak akkor szabad figyelembe venni, ha a csapat várhatóan eleget tud tenni a versenykiírás feltételeinek.

2.§ A benevezett csapatok számától függően az előkészítő mérkőzéseket úgy kell lebonyolítani, hogy végül 32 csapat maradjon, amelyek már (a selejtezőtől kezdve) a táblázat által meghatározott rendben küzdenek a továbbjutásért, végeredményben a kupa megszerzéséért („a Magyar Kupa védője” cím elnyeréséért).

Amennyiben a benevezett csapatok száma nem teszi lehetővé, hogy a kiesési rend szerint fokozatosan lehessen megállapítani a selejtezőbe jutó 32 csapatot (például nem 128, 64 stb.), akkor sorsolás alapján erőnyerőket (mérkőzés nélkül továbbjutókat) kell meghatározni.

Így például, ha összesen 117 csapat nevezett, ebből 11 csapatmérkőzés játszása nélkül, mint erőnyerő továbbjutott, 106 csapat pedig egyszeri vagy kétszeri találkozás formájában, sorsolás szerinti párosítás alapján mérkőzik. A 11 erőnyerő csapat tehát kiegészül az e mérkőzésekből továbbjutó 53 csapattal. Így kialakult az a 64-es mezőny, amely a következő fordulóban már eldöntheti, hogy közülük melyik 32 csapat kerül az előselejtezőkbe.

Ugyanez a helyzet akkor, ha a kuparendszerű mérkőzésekre kevés csapat nevezett. Például, ha összesen csak 12 csapat nevezett, akkor sorsolás útján nyolcas mezőnyt kell kialakítani.

Ebben az esetben tehát, négy csapat erőnyerőként továbbjut a többi nyolc csapat mérkőzik.

3.§ Minden sportszervezet csak egy csapatot nevezhet a kupamérkőzésekre. Ez a korlátozás azonos nemű, illetve azonos korhatárú csapatokra vonatkozik. Ezért a kupamérkőzéseket mindig azonos korhatárú csapatok részére írják ki.

3. SZABÁLY - A csapatok kiemelése

1.§ A kupamérkőzések önálló jellegűek, vagyis, ha ugyanazért a kupáért esetleg több alkalommal is írnának ki versenyt, ezek nem függenek össze. Például, ha a Magyar Kupa mérkőzéseit több éven keresztül megrendezik, a csapatokat minden évben teljesen külön kell sorsolni - függetlenül az előző évi Magyar Kupában elért eredményeiktől. Figyelembe kell azonban venni az e szabály 2. és 3. §-ában foglalt kiemelési lehetőségeket.

2.§ A szervezettebb, szakmailag jobb versenylehetőségek biztosítása érdekében a legjobb csapatokat ki lehet emelni. Ez azt jelenti, hogy a kiemelt csapatok csak később kapcsolódnak a kupamérkőzések küzdelmeibe, amikor már a gyengébb csapatok száma az egymás közötti mérkőzésekkel megfogyatkozott, és csak a viszonylag jobb felkészültségűek jutottak tovább. Így kevésbé fordulhatnak elő túlzottan nagy különbségű eredmények - például azáltal, hogy már az első fordulóban esetleg a leggyengébb csapatok éppen a legerősebbekkel kerülnek össze. Az ilyen mérkőzések nem kívánatosak, mert nem segítik az erősebb csapatok fejlődését, letörhetik a gyengébbeket.

3.§ A csapatok kiemelése történhet:

- a) Az előző évi kupamérkőzések eredményei alapján.
- b) Más jelentős versenyeken elért eredmények figyelembevételével, például a magyar kézilabda-bajnokságában elért helyezések alapján.
- c) Az erőviszonyok figyelembevételével, az illetékes kézilabda szövetség versenybizottságának kijelölése alapján.

4.§ A kiemelés módját, a kiemelendő csapatok számát, továbbá azt, hogy a kiemelt csapatok mikor kapcsolódnak a kupamérkőzések küzdelmeibe, a vonatkozó versenykiírásnak kell részletesen tartalmaznia.

5.§ A kupamérkőzések tagozódására vonatkozó elvek nem változnak akkor sem, ha bizonyos számú csapatok kiemelésére kerül sor. Gyakorlatilag azonban a táblázatokat úgy kell elkészíteni, hogy az adott fordulóban annyi hely maradjon üresen, amennyi a versenykiírásban meghatározott, kiemelendő csapatok száma. Ennek alapján kell megállapítani, hogy a megmaradt üres helyekre hogyan jutnak fel a csapatok.

Például, ha a rendező sportszerv kiemelt hat csapatot, és ezeket a 16-os létszámú nyolcaddöntőtől kezdve kívánja játszani a selejtezőkből tíz csapatot kell biztosítani, hogy azok a nyolcaddöntőbe jutva, az oda kiemelt hat csapattal együtt létrehozassák a kívánt tizenhatos mezőnyt.

6.§ A kiemelt csapatok számát úgy kell meghatározni, hogy az ne legyen több, mint az adott fordulóban (amelynél a kiemelt csapatok bekapcsolódnak a kupamérkőzések küzdelmeibe) mérkőző csapatok összlétszámának fele.

7.§ A kupamérkőzések megkezdése után új csapatok már nem sorolhatók be a meghatározott játékrendbe. Amennyiben valamilyen ok miatt (visszalépés, törlés stb.) a létszám csökken, a tovább nem játszó csapatot kiesettként kell kezelni, ellenfelét pedig a verseny további menetében erőnyerőként kell figyelembe venni.

4. SZABÁLY - A mérkőzések lejátszásának rendje

1.§ Miután a beérkezett nevezések figyelembevételével, a versenykiírás alapján elkészült a mérkőzések lejátszási rendje, sorsolással meg kell határozni az egyes mérkőzéseket, vagyis a csapatok párosítását. A sorsolás, a lebonyolítási rend lehetőségeitől függően több fordulóra is vonatkozhat.

2.§ A sorsolás technikai lebonyolítását a versenyszabályok határozzák meg. Kupamérkőzéseken a sorsolással kapcsolatban a sportszervezetek részéről semmilyen kívánság vagy kérés nem fogadható el.

3.§ A sorsoláskor elkészített sorsolási táblázat adja a mérkőzéseket, az előlállókkal a pályaválasztó csapatokat, továbbá az egyes fordulóban lejátszandó mérkőzések számát.

4.§ A sorsolással meghatározott pályaválasztási jogot a két sportszervezetek között felcserélni csak indokolt esetben, az illetékes kézilabda szövetség versenybizottságának engedélyével szabad.

5. SZABÁLY - A mérkőzések pontos időpontjának és helyének meghatározása (A mérkőzések bejelentése)

Jelen szakaszra érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 5. és azonos című szabályának paragrafusai. A kupa- mérkőzések sajátosságaira való tekintettel azonban figyelembe venni, hogy ha a döntő egy mérkőzésből áll, azt lehetőség szerint semleges pályán kell lejátszani. A versenykiírás intézkedhet úgy, hogy az elődöntőt, vagy az azt megelőző mérkőzéseket is semleges pályán játsszák le. Ilyenkor az illetékes kézilabda szövetség intézkedik a mérkőzések lebonyolításával kapcsolatos bevételeknek és kiadásoknak az érdekelt sportszervezetek közötti megosztásáról. A mérkőzéseket a sorsolást követően a versenybizottság által megadott határnapig be kell jelenteni.

6. SZABÁLY - A mérkőzések megkezdése, várakozási idő

Jelen szakaszra érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 6. és azonos című szabályának paragrafusai.

7. SZABÁLY - Játékjogosultság

Jelen szakaszra egészében érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 7. és azonos című szabályának paragrafusai. Amennyiben egy játékos szezon közben másik sportszervezethez (át)igazol, akkor a Magyar Kupa küzdelmeiben az azonos fordulóban az új sportszervezetében nem jogosult a játékra. A további mérkőzéseken már játszhat. Tehát minden fordulóban csak egyszer szerepelhet.

8. SZABÁLY - A mérkőzések elhalasztása, lemondása, elmaradása

Jelen szakaszra érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 8. és azonos című szabályának paragrafusai. Figyelembe kell azonban venni, hogy az elhalasztott vagy elmaradt mérkőzéseket a soron következő fordulóig feltétlenül le kell játszani. (A kupamérkőzéseket jellegzetessége miatt ugyanis az egyes fordulók mérkőzései, párosításai mindig az előző forduló eredményeitől függenek).

9. SZABÁLY - A mérkőzésekről való távolmaradás

Jelen szakaszra érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 9. és azonos című szabályának 1., 2. és 3. paragrafusai. A Bajnoki Rendszabályok 4. § helyett a következőket kell figyelembe venni.

Ha valamely csapat távol maradt a kupamérkőzésről, az illetékes versenybizottság a következők szerint határoz:

- a) a csapatmérkőzésről való távolmaradásáért felelős személyeke fegyelmileg felelősségre kell vonni;
- b) a mérkőzésről távol maradó csapat az illetékes kézilabda szövetséggel szembeni anyagi kötelezettségeken kívül köteles megtéríteni ellenfelének a mérkőzés lebonyolításával kapcsolatosan felmerült és ténylegesen kifizetett - hivatalosan igazolható - kiadásait is;
- c) a mérkőzésről távol maradó csapatot kiesettként kell kezelni, ellenfelét pedig ebben a fordulóban továbbjutóként kell figyelembe venni.

10. SZABÁLY - A mérkőzések félbeszakítása

Jelen szakaszra érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 10. és azonos című szabályának paragrafusai. A kupa- mérkőzések sajátossága miatt azonban még a következőket kell figyelembe venni:

- a) amennyiben a mérkőzés félbeszakításával kapcsolatban az illetékes kézilabda szövetség versenybizottsága olyan határozatot hoz, hogy nem marad érvényben a játéktéren elért eredmény, hanem a mérkőzés két pontját valamelyik részt vevő csapat javára igazolja - ezt a csapatot kell továbbjutónak, ellenfelét (a félbeszakításért vétkes csapatot) pedig kiesettnek tekinteni;
- b) ha a határozat mindkét csapatot vétkesnek mondja ki, és a mérkőzést pont nélkül 0-0 gólkülönbséggel igazolja - mindkét csapatot kiesettnek kell tekinteni;
- c) a mérkőzés újrajátszása esetén figyelembe kell venni, hogy azt a soron következő fordulóig feltétlen lejátsszák.

11. SZABÁLY - A kupamérkőzésekről való visszalépés, illetve törlés

Értelemszerűen alkalmazva, teljes egészében érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 11. és azonos című szabályának 1., 2. és 3. paragrafusai. A Bajnoki Rendszabályok 4. § helyett a következőket kell figyelembe venni: az illetékes versenybizottságnak visszalépés vagy törlés esetén a visszalépett, illetve a törölt csapatot kiesettként kell kezelnie, ellenfelét pedig a verseny további menetében erőnyerőnek.

12. SZABÁLY - A mérkőzések eredménye elleni óvás

Értelemszerűen alkalmazva, teljes egészében érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 12. szabályának paragrafusai. A kupamérkőzések sajátosságaira való tekintettel azonban még figyelembe kell venni a következőket:

- a) az óvás benyújtásának határidejét a vonatkozó kupamérkőzések jellege szerint esetenként a versenykiírásnak kell meghatároznia. Megfelelően rövid határidőt kell megállapítani, mivel a megóvott mérkőzés sorsát a soron következő fordulóig feltétlenül le kell zárni. Amennyiben a Magyar Kupa elődöntői és döntője egymást követő napokon kerül megrendezésre, akkor az elődöntő mérkőzések esetén legfeljebb néhány órás határidőt lehet csak előírni. Ilyenkor célszerű, ha a versenybizottság elnöke vagy több tagja a helyszínen tartózkodik;
- b) ha az illetékes kézilabda szövetség versenybizottsága az óvással megtámadott mérkőzéssel kapcsolatban úgy határoz, hogy a mérkőzés két pontját valamelyik részt vevő csapat javára igazolja, ezt a csapatot kell továbbjutónak tekinteni, ellenfelét (a félbeszakításért vétkes csapatot) pedig kiesettként kell kezelni;
- c) ha a határozat mindkét csapatot vétkesnek mondja ki, és a mérkőzést pont nélkül 0-0 gólkülönbséggel igazolja, mindkét csapatot kiesettnek kell tekinteni;
- d) a mérkőzés újrajátszása esetén figyelembe kell venni, hogy azt a soron következő fordulóig feltétlenül lejátsszák.

13. SZABÁLY - A kupamérkőzésen részt vevő csapatok helyezési sorrendjének, illetve továbbjutásának megállapítása

1.§ A kieséses rendszerben lebonyolításra kerülő kupamérkőzéseknél helyezési sorrendet megállapítani nem kell és nem is lehet. Legfeljebb a részt vevő csapatok között teszünk különbséget aszerint, hogy melyik fordulóban estek ki a további küzdelemből.

A kupamérkőzések végső soron a kupa elnyeréséért folynak. Ezért lényegében csak a kupagyőztest, az első helyezettet kell megállapítani. Ezenkívül a díjazás szempontjából lényeges a második és általában még a harmadik helyezett megállapítása. E célból a döntő mérkőzéssel egyidőben (első és második helyezett mérkőzése) a elődöntőben vereséget szenvedett (kiesett) két csapatot játszattuk egymás ellen a harmadik és negyedik helyért.

2.§ A kupamérkőzések menete a kieséses rendszer alapelveire épül. Általában egyszerű kieséses rendszerben bonyolítják le a kupamérkőzéseket. Ezen belül a kiesést meg lehet állapítani egy vagy két mérkőzés (oda-visszavágó) eredménye alapján. Ezt a versenykiírás határozza meg.

a) Ha a csapatok a sorsolás szerinti ellenfelükkel csak egy mérkőzést játszanak, akkor a továbbjutást, illetve a kiesést a következők szerint kell megállapítani:

- a győztes csapat továbbjut, ellenfele kiesik;
- a döntetlen esetén 7 m-es dobások döntenek (Játékszabályok 2:2). A versenykiírás döntetlen eredmény esetén másképpen is határozhat.

Például előírhatja, hogy az alacsonyabb osztályban szereplő vagy a vendégcsapat jut tovább.

- Ha a csapatok a sorsolás szerinti ellenfelükkel két mérkőzést játszanak, akkor a továbbjutást, illetve a kiesést a két mérkőzés összeredménye (pont- és gólkülönbség) alapján kell megállapítani. Amennyiben ez azonos, 7 m-es dobások döntenek (Játékszabályok 2:2).

3.§ Amennyiben a semleges helyen lejátszott döntő mérkőzés a rendes játékidőben döntetlenül végződik, 7 m-es dobásokkal kell döntést hozni.

Hasonlóan lehet eljárni abban az esetben is, ha a harmadik, illetve a negyedik helyezettet is meg kell állapítani, és ezért szükséges egymás ellen játszani a elődöntőben vereséget szenvedett két csapatot.

A végső döntést kialakító megoldást minden esetben a versenykiírásban kell meghatározni.

4.§ A továbbjutás, illetve a kiesés kérdését, valamint a végső helyezéseket minden esetben a mérkőzések versenyjegyzőkönyvei alapján kell elbírálni.

14. SZABÁLY - A kupamérkőzéseken legjobb helyezést elért csapatok díjazása

1.§ A kupamérkőzéseken elért legjobb teljesítményeket a rendező sportszerv (illetékes kézilabda szövetség) által is elismeri, hogy az első helyezetteket díjazza. A díjak számát és minőségét mindig a versenykiírás határozza meg.

2.§ A kupamérkőzések győztese elnyeri a kupát. Például az MK első helyezettje a Magyar Kupát kapja meg és „védi” a soron következő MK befejezéséig. Ez együttesen cím- és tárgyjutalom is. Ezenkívül a kupamérkőzések első három helyezettje - ha más intézkedés nem történt - általában a következő jutalmazásban, illetve díjazásban részesül:

- a) Az első helyezett csapat meghatározott számú játékosa, edzője, stábtagja arany színű érmét kap;
- b) a második helyezett csapat meghatározott számú játékosa, edzője, stábtagja ezüst színű érmét kap;
- c) a harmadik helyezett csapat meghatározott számú játékosa, edzője, stábtagja pedig bronz színű érmet kap.

3.§ A díjakat ünnepélyes keretek között kell átadni (Bajnoki Rendszabályok 14. szabály 3. §).

15. SZABÁLY - A kupamérkőzések nyilvánossága, az eredmény rögzítése

Értelemszerűen alkalmazva, teljes egészében érvényesek a Bajnoki Rendszabályok 15. szabályának paragrafusai.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1.§ „A kézilabdázás szabálykönyve” című kiadványban rögzített szabályok, minden hazai kézilabdaverseny (bajnokság, kupák, villámtornák stb.) lebonyolításánál kötelező jelleggel érvényesek.

2.§ A kézilabdasporthoz tartozó vezetési, irányítási, valamint a versenyek, egyes mérkőzések lebonyolításában részt vevő, továbbá a sportággal közvetlenül kapcsolatban állók kötelesek tanulmányozni az érvényes szabályokat, illetve szabályzatokat, és minden vonatkozó határozatot, illetve rendelkezést. Jelen szabálykönyv tartalmán túlmenően tehát ismerni kell az egyéb, általánosan vagy részlegesen (egyes időszakokban vagy területeken) érvényes határozatokat, illetve rendelkezéseket is (például: igazolási és átigazolási szabályzat, fegyelmi szabályzat, stb.).

3.§ A különböző szabályok, illetve szabályzatok nem tudása vagy hibás ismerete miatt a káros következmények az illetékes sportszervezeteket vagy személyeket terhelik.

4.§ A különböző szabályok, illetve szabályzatok szándékos vagy sorozatos figyelmen kívül hagyása, kijátszása vagy tekintélyrombolása: fegyelmi vétség.

5.§ Minden olyan esetben, amelyre vonatkozóan "A „kézilabdázás szabálykönyve” c. kiadványban nincs utalás, a hatályban levő szabályok, illetve szabályzatok, valamint a sporterkölc és sportszerűség szellemében kell eljárni. A jelen szabályzat és a hatályban lévő egyéb szabályokkal, szabályzatokkal (a továbbiakban: „egyéb szabályzatok”) ellentétes rendelkezések esetén, az egyéb szabályzatok az irányadóak.

6.§ Indokolt esetben az arra jogosult kézilabda szövetség a szabályokban, illetve szabályzatokban - az általános fejlődés szem előtt tartásával - módosításokat, kiegészítéseket eszközölhetnek. Az ilyen vonatkozású jogerős határozatokat hivatalosan nyilvánosságra kell hozni.

7.§ „A kézilabdázás szabálykönyve” szabályzatot az MKSZ elnöksége 73./2023. (VI.30.) számú határozatával fogadta el és egyidejűleg hatályon kívül helyezi „A kézilabdázás szabálykönyve” korábbi kiadásait és annak korábban átdolgozott részeit.